

सबसे सस्ते

3 दिन

शुक्रवार | शनिवार | रविवार

दि. 11 12 13 जुलै

फ्रेश स्टॉक सेल

आराधना

होलसेल शॉपिंग मॉल

जवाहर रोड, अमरावती. ©2574594

L 2, बिड्डीलॅन्ड, नांदगावपेठ, अमरावती.

ad square

ऑपरेशन प्रहार : ३० जूनपर्यंत पन्नास लाखांच्या वर मुद्देमाल जप्त

■ समीर ठाकूर ■

अकोला : गत जून महिन्यात जिल्हा पोलिस अधीक्षक पदाची सूत्रे हाती घेताच एसपी अर्चित चांडक यांनी जिल्ह्यातील अवैध धंद्याचे शटर बंद करण्यासाठी राबविलेल्या ऑपरेशन प्रहार या मोहिमेत जिल्हा पोलिस दलाने ३० जून पर्यंत २९६ केसेस करीत तब्बल ५० लाखांच्या वर मुद्देमाल जप्त करण्याची कारवाई केली आहे. परिणामी एसपी चांडक यांच्या नेतृत्वाखाली जिल्हा पोलिस दलाने अवैध धंद्यावर कारवायांचा सपाटा लावला असून अनेक धंद्याचे शटर बंद केले आहे.

मागील काही महिन्यांपासून अवैध धंदेवाईकांनी मोठ्या प्रमाणात आपले बस्तान मांडले होते. अनेक वर्दळीच्या ठिकाणी खुलेआम सुरू असलेल्या या अवैध धंद्यांवर पोलिसांचे कुठल्याही प्रकारचे नियंत्रण असल्याचे दिसून येत होते. मात्र जून महिन्यात जिल्हा पोलीस अधीक्षक पदाची सूत्रे हाती घेताच एसपी अर्चित चांडक यांनी क्राइम मीटिंग घेत जिल्ह्यातील कायदा व सुव्यवस्थेचा आढावा घेत जिल्ह्यात सुरू असलेले सर्व अवैध धंदे तात्काळ बंद करण्याचे निर्देश यावेळी सर्वच पोलिस ठाण्याच्या अधिकाऱ्यांना दिले. तर जिल्ह्यातील अवैध धंद्यांचा नायनाट

एसपी चांडक यांच्या नेतृत्वाखाली अवैध धंद्यांवर कारवायांचा सपाटा

करण्यासाठी ऑपरेशन प्रहार या नावाने मोहीम सुरू केली. त्या मोहिमे अंतर्गत जिल्ह्यात सुरू असलेल्या अनेक अवैध धंद्यांवर कारवायांचा सपाटा लावण्यात आला. यामध्ये सार्वजनिक ठिकाणी मद्यप्राशन करणाऱ्या इसमांवर, जुगार खेळणाऱ्यांवर, अवैध दारू प्रकरणी, NDPS कायद्या अंतर्गत, अवैध शस्त्र बाळगणे, EC अॅक्ट अंतर्गत विविध कारवाया करीत केसेस करण्यात आल्या. या कारवाईत तब्बल ५० लाखांच्या घरात मुद्देमाल जप्त करण्यात आला असून सदरच्या कारवाया या ३० जून पर्यंत करण्यात आलेल्या आहेत. या कारवाया प्रभावी आणि परिणाम कारक सुद्धा ठरल्या असून अनेक ठिकाणी सुरू असलेले लहान - मोठे अवैध यामुळे कुलूप बंद झाले आहे.

तर या कारवायांमुळे सार्वजनिक ठिकाणी असुरक्षित भावनेने वावरणारे नागरिकांनी सुद्धा मोकळा श्वास घेतला आहे. आगामी काळात सुद्धा ऑपरेशन प्रहार अंतर्गत कारवाया निरंतर सुरू राहणार असल्याची माहिती देण्यात आली आहे.

विशेष नाकाबंदी मोहीम

जिल्ह्यात दर आठवड्याला प्रमुख पॉईंट वर विशेष नाकाबंदी मोहीम राबविण्यात येत असून यामध्ये अनेक बेशिस्त वाहन चालक, दारूची अवैध वाहतूक करणाऱ्यांवर तसेच मद्यप्राशन करून वाहन चालवणाऱ्यांवर कारवाया करण्यात आल्या आहेत. याप्रकरणी बेशिस्त वाहन चालकांकडून मोठ्या प्रमाणात दंड वसूलण्यात सुद्धा पोलिस प्रशासनाला यश मिळाले आहे.

- ✦ अकोला पोलीसांकडून ‘ऑपरेशन प्रहार’ अंतर्गत जिल्ह्यात अवैध धंद्यांविरुधात विविध कारवाया!
- ✦ जुगार प्रकरणी १४३ केसेस एकूण १८.७६ लाखांचा मुद्देमाल जप्त !
- ✦ अवैध दारू प्रकरणी १२१ केसेस एकूण ७.२७ लाखांचा मुद्देमाल जप्त!
- ✦ NDPS कायद्यांतर्गत ६ गुन्हे दाखल! १२.९४ लाखांचा मुद्देमाल जप्त!
- ✦ अवैध शस्त्र प्रकरणी २२ गुन्हे दाखल ४२.४ हजारांचा मुद्देमाल जप्त!
- ✦ EC कायद्यांतर्गत ४ केसेस २.९३ लाखांचा मुद्देमाल जप्त!

तक्रारदारांना सन्मानाची वागणूक

एसपी अर्चित चांडक यांनी पदभार घेतल्यापासून त्यांच्याकडे विविध प्रकारच्या समस्या घेऊन अनेक नागरिक येत आहेत. या समस्यांना मार्गी लावत सोबतच तक्रारदारांना सन्मानाची वागणूक एसपी अर्चित चांडक यांच्याकडून मिळत असल्याची अनेक तक्रारदार व्यक्त करीत असून एसपी चांडक यांच्या कार्यपद्धतीवर अनेक जणांनी समाधान व्यक्त केले आहे.

अतिक्रमित घरकुल लाभार्थी वाच्यावर; गावठाण हद्दीतील विहीर खाजगी सातबारावर !

ग्राम पंचायत आणि महसूल विभागाचे अक्षम्य दुर्लक्ष; अण्णा हजारे प्रणित भ्रष्टाचार निर्मूलन समितीचा लढा उभारण्याचा इशारा

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

जिल्ह्यातील अनेक गावांमध्ये आजही हजारो गोरगरीब कुटुंबे स्वतःची अधिकृत जागा नसल्यामुळे ग्रामपंचायत हद्दीतील गावठाण क्षेत्रात मोडक्या-तोडक्या झोपड्यांमध्ये अत्यंत हलाखीच्या परिस्थितीत राहतात. शासनाने अशा गरजू कुटुंबांना हक्काचे घर मिळावे यासाठी विविध घरकुल योजना राबविल्या आहेत. मात्र, स्वतःच्या जागेचा पुरावा नसल्याने आवश्यक असलेला ८-अ दाखला ‘अतिक्रमित’ म्हणून नाकारला जातो आणि

परिणामी अनेकांना या योजनेपासून वंचित राहावे लागते. दुसरीकडे, गावठाण हद्दीतील अनधिकृत विहिरी खाजगी सात-बारावर नोंदविल्या जात असल्याची धक्कादायक बाब समोर आली आहे. यामुळे अतिक्रमित घरकुल लाभार्थी वाऱ्यावर आहेत, तर अनधिकृत विहिरी खाजगी मालकी म्हणून नोंदविल्या जात आहेत, अशी तिखट प्रतिक्रिया नागरिकांमध्ये दिसून येत आहे. या प्रकरणी अण्णा हजारे प्रणित भ्रष्टाचार निर्मूलन समितीने आवाज उठविला आहे.

समितीचे जिल्हा उपाध्यक्ष ए.के. देशमुख म्हणाले की, गावठाण हद्दीतील विहिरीची नोंद खाजगी सात-बारावर करणे हे सरळ कायद्याचे उल्लंघन आहे. अशा विहिरी ग्राम पंचायतने महसूल व पोलीस प्रशासनाच्या सहकार्याने ताब्यात घ्याव्यात, जेणेकरून त्या विहिरीची नोंद गाव नकाशा व गावठाण नकाशात होईल. परिणामी, विहिरी सार्वजनिक वापरासाठी उपलब्ध होऊन गावकऱ्यांना पाण्याच्या टंचाईत मोठा दिलासा मिळेल.

‘गावठाण हद्दीतील विहिरीची नोंद गाव नकाशा व गावठाण नकाशात असायला हवी. जर ती विहीर अतिक्रमित असेल, तर ती खाजगी सात-बारावर नोंदवणे कायदेशीर नाही. याची जबाबदारी ग्राम पंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांच्यावर आहे. मात्र, राजकारणामुळे या प्रकरणावर पंधरून घातले जात आहे. आमच्याकडे गाव नकाशा, गावठाण नकाशे आणि संबंधित सरकारी मोजणीचे पुरावे उपलब्ध आहेत. या आधारावर आम्ही जनहितासाठी न्यायलढा उभारणार आहोत.’

ए.के. देशमुख, जिल्हा उपाध्यक्ष, अण्णा हजारे प्रणित भ्रष्टाचार निर्मूलन समिती, वाशिम.

मात्र, ग्राम पंचायत व महसूल विभाग याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करत असल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. या दुर्लक्षामुळे काही लोक गावठाण हद्दीत घुसखोरी करून विहिरीवर तक्रार देण्यास तयार नाहीत. गावठाण हद्दीत घुसखोरी करून विहिरीवर तक्रार देण्यास तयार नाहीत. गावठाण हद्दीत घुसखोरी करून विहिरीवर तक्रार देण्यास तयार नाहीत. गावठाण हद्दीत घुसखोरी करून विहिरीवर तक्रार देण्यास तयार नाहीत.

विकासकामांमध्ये विलंब न करता गुणवत्तेची हमी देत जलद गतीने पूर्ण करावीत - जिल्हाधिकारी

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

जिल्ह्यात सुरू असलेल्या विकासकामांमध्ये अनावश्यक विलंब न होता, गुणवत्ता अबाधित ठेवत ती कामे जलद गतीने पूर्ण व्हावीत. असे निर्देश जिल्हाधिकारी बुवनेश्वरी एस यांनी दिले. जिल्ह्यातील विविध यंत्रणांचा प्रशासकीय समन्वय व जनहिताच्या कार्यक्रमांचा आढावा घेण्यासाठी जिल्हा समन्वय समितीची बैठक जिल्हाधिकारी कार्यालयातील राजे वाकाटक सभागृहात आज दि.११ जुलै रोजी पार पडली. या बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी जिल्हाधिकारी बुवनेश्वरी एस यांची उपस्थिती होती. यावेळी त्या बोलत होते. बैठकीस उपवनसंरक्षक अभिजित वायकोस, अप्पर जिल्हाधिकारी ब्रिजेश पाटील, निवासी उपजिल्हाधिकारी विश्वनाथ घुगे, रोहयो उपजिल्हाधिकारी कैलास देवरे, जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ अनिल काकरखे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ पी.एस.टोंबरे, जिल्हा

नियोजन अधिकारी राजेश सोनखासकर, उपजिल्हाधिकारी (भुसंपादन) दादासाहेब दरगडे, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी शाहू हगमत यांच्यासह इतर विभाग प्रमुखांची उपस्थिती होती. जिल्हाधिकारी पुढे बोलतांना म्हणाल्या, अपूर्ण विकासकामे तात्काळ पूर्ण पावसाळ्यापूर्वी उपाययोजना राबवाव्यात. महावितरण, मेडा, जिल्हा नियोजन, आरोग्य विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जीवन प्राधिकरण, जलसंधारण विभाग, तहसीलदार, समृद्धी महामार्ग, जिल्हा शल्यचिकित्सक, रोहयो, उपप्रादेशिक परिवहन विभाग, महाराजस्व अभियान, ई ऑफीस प्रणाली, वाशिम शहरातील नाट्य सभागृह, एमआयडीसी, पोहरादेवी विकास आराखडा, आयुष आदी विभागांशी निगडित कामकाजाची माहिती घेत निर्देश दिले. बैठकीत प्रत्येक विभागाने चालू

योजनांची सद्यस्थिती, प्रगती अहवाल, व अंमलबजावणीत येणाऱ्या अडचणी सादर केल्या. त्यावर जिल्हाधिकारी बुवनेश्वरी एस यांनी सखोल चर्चा करत स्पष्ट सूचना दिल्या की, पावसाळ्यापूर्वी उपाययोजना, रोजगार हमी योजनेतील कामांची गती, शालेय शिक्षणातील दर्जा आणि आरोग्य व्यवस्थेतील कमतरता यावरही बैठकीत विशेष भर देण्यात आला. काही योजनांत निधी वितरण, निविदा प्रक्रिया आणि प्रशासकीय मंजुरीमध्ये होणाऱ्या अडथळ्यांवर उपाययोजना करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या. यावेळी विविध विभाग प्रमुखांनी विविध कामकाजाची सद्यस्थिती सादर केली. काही अडचणी, निधींची मागणी, व आवश्यक सहयोग यावरही चर्चा झाली. शेवटी जिल्हाधिकाऱ्यांनी सर्व विभागांनी परस्पर समन्वय साधून ‘जनहित हेच सर्वोच्च’ या उद्देशाने काम करण्याचे आवाहन केले.

उद्यापासून स्काऊट गाईड शिक्षकांचे दोन दिवसीय तालुका निहाय उद्धोधन वर्गाचे आयोजन

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

स्काऊट गाईड जिल्हा कार्यालय वाशिम व शिक्षण विभाग जिल्हा परिषद वाशिम यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्काऊट गाईड शिक्षकांचे दोन दिवसीय तालुकास्तरीय उद्धोधन वर्गाचे आयोजन प्रत्येक तालुक्याच्या ठिकाणी करण्यात आले आहे. त्यानुसार वाशिम तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक १४ ते १५ जुलै या दरम्यान सौ. सुशीलाताई जाधव माध्यमिक विद्यालय सोनखास रोड वाशीम येथे, मालेगाव तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक १७ ते १८ जुलै या दरम्यान ना ना मुंदडा विद्यालय मालेगाव येथे, रिसोड तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक २२ ते २३ जुलै या दरम्यान, शासकीय निवासी

शाळा सवड तालुका रिसोड येथे, मंगरूळपीर तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक २४ ते २५ जुलै २०२५ या दरम्यान जिल्हा परिषद माध्यमिक विद्यालय मंगरूळपीर येथे, कारंजा तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक ०५ ते ०६ ऑगस्ट या दरम्यान विद्यार्थ्यांनी इंग्लिश स्कूल कारंजा येथे तर मानोरा तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक ७ ते ८ ऑगस्ट २०२५ या दरम्यान जिल्हा परिषद प्राथमिक केंद्रीय शाळा विठोली ता मानोरा येथे आयोजित करण्यात आले आहे. या तालुकास्तरीय दोन दिवसीय उद्धोधन वर्गांमध्ये स्काऊट वर्ग दिनांक १७ ते १८ जुलै या दरम्यान ना ना मुंदडा विद्यालय मालेगाव येथे, रिसोड तालुक्याचे उद्धोधन वर्ग दिनांक २२ ते २३ जुलै या दरम्यान, शासकीय निवासी

सभा, खरी कमाई सेवा महोत्सव, राज्य व राष्ट्रपती पुरस्कार इत्यादी बाबत देखील उद्धोधन मार्गदर्शन करण्यात येणार आहे. या उद्धोधन वर्गास मार्गदर्शक म्हणून जिल्हा संघटक के.एल पवार, श्रीमती मनीषा बोक्रे, जिल्हा प्रशिक्षण आयुक्त स्काऊट डॉ. मुरलीधर जाधव, जिल्हा प्रशिक्षण आयुक्त गाईड श्रीमती इंदिरा राणे, श्रीमती संध्या नेरकर, स्काऊट मास्टर विष्णू बोबडे, रमेश घुगे, जनार्दन बोरकर, सुभाष बलखंडे, मंगेश महाजन, गजानन गाटेकर, सचिन सतरकर, रामेश्वर सर्जेराव, प्रमोद राठोड, बबन आघाव, भागवत घुगे, संदीप व्होरे, गुलाब उचित, रमेश घुगे निलेश मिसाळ इत्यादींची प्रमुख उपस्थिती राहणार आहे.

ब्राम्हणवाडा येथे अवैध दारू विक्री करणाऱ्यावर कार्यवाही करावी

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

मालेगाव तालुक्यातील ब्राह्मणवाडा येथे अवैध रित्या दारू विक्री सुरू आहे.ही अवैध रित्या दारू विक्री करणाऱ्यांवर कारवाई करावी.म्हणून ब्राह्मणवाडा येथील महीलानी जिल्हाधिकारी, पोलीस अधीक्षक व मालेगाव पोलीस स्टेशन येथे निवेदनाद्वारे दि.९ जुलै रोजी मागणी केली आहे. परंतु अद्याप पर्यंत कोणतीच कारवाई करण्यात आली

नाही. म्हणून दि.११ जुलै रोजी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर पदवीधर संघटनेचे अध्यक्ष राजकुमार पडधान यांना सोबत घेऊन काही महीलांनी उत्पादन व शुल्क विभाग वाशीम चे अधिक्षक यांना निवेदन देवून अवैध दारू विक्री करणाऱ्यांवर कारवाई ची मागणी केली आहे. पुढे निवेदनात असे नमूद केले आहे की, एवढेच काय तर दारू शिवाय जुगार,मटका असे अवैध धंदे भर रस्त्यावर सुरू आहेत.त्यामुळे येथील महीलांचे संसार उद्धवस्त होण्याची भीती निर्माण झाली आहे.आणि याच रस्त्याने शाळेतील मुले मुली जात असल्याने त्यांना देखील त्रास होत आहे.म्हणून ह्या सर्व बाबी लक्षात घेऊन संबंधितांवर कारवाई करावी अशी मागणी केली आहे.

गुरु म्हणजे अंधकाराकडून प्रकाशाकडे नेणारा दीपस्तंभ- प्रा. मंजुषा देशमुख

रिसोड : स्थानिक रिसोड येथील भारत माध्यमिक कन्या शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय रिसोड येथे गुरुपौर्णिमा साजरी करत असताना प्रथमतः प्राचार्य मंजुषा सु. देशमुख व पर्यवेक्षक सुनील डाहाळके व विचार मंचावरील मान्यवरांच्या हस्ते प्रतिमा पूजन करण्यात आले. त्यानंतर उत्कृष्टचरित्र्या गुरुपौर्णिमिनिमित्त नाट्य सादरीकरण करत गीत ,पोवाडे यांच्या माध्यमातून गुरूंची महती गायली.

जाहीरनामा

या जाहीरनाम्याद्वारे सर्वत्र लोकांना कळविण्यात येते की, उपरोक्त विषयी संदर्भित अर्जांव्ये अर्जदार तुळशीराम मारोती ढवळे रा कंझरा ता मंगरूळपीर जि वाशिम यांचा अर्जाव्ये सुरु करण्यात आले आहे. प्रकरणात अर्जदार यांची मीजे कंझरा येथील सर्वे क्र/गट क्र २७१ मधील क्षेत्र ७, २६ हे आर पैकी ३.४४ आर शेत जमीन असुन सदर शेतजमीन अर्जदार यांचे ताब्यात व वहीतीत आहे. सदर जमीनीचे ७/१२ वर इतर अधिकार मध्ये साधे कुळ मारोती साधा सन १९-५ १५ २ प्रमाणे या नावाचे कुळ दर्शविलेले आहे.

सदर कुळाचा बोझा कमी करण्यासाठी अर्जदार यांनी विनंती अर्ज सादर केला आहे. सदर प्रकरणात कोणाला काही ओक्षेप/ हरकती दाखल करावयाच्या असल्यास त्यांनी सदरच्या जाहिरनामा प्रसिध्द झाल्यापासून (कार्यालयीन सुटीचे दिवस सोडून) १५ दिवसांचे आत लेखी स्वरुपात या कार्यालयात आपल्या हरकती/ ओक्षेप सादर करावे. मुदती नंतर आलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

स्थळ : मंगरूळपीर

दिनांक : २६/०५/२०२५

शिक्षका

तहसिलदार, मंगरूळपीर

■ प्रतिनिधी | कारंजा ■

प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक विजाभज आश्रम शाळा, आदिवासी आश्रम शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या अनेक मागण्या / समस्या शासनाकडे बऱ्याच कालावधीपासून प्रलंबित आहे त्यामध्ये जुनी पेन्शन योजना मिळणे, १ नोव्हेंबर २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या परंतु टप्प्यावर असलेल्या कर्मचाऱ्यांना १९८२ची जुनी पेन्शन योजना मिळणे, १५ मार्च २०२४ चा संसंच मान्यतेचा निर्णय रद्द करून पूर्वीप्रमाणे संच मान्यता निर्गमित करणे, शासकीय कर्मचाऱ्या प्रमाणे शिक्षकांना १०३२०३० कालबद्ध पदोन्नती मिळणे, १४ नोव्हेंबर २०२४ च्या शासन निर्णया प्रमाणे टप्पा वाढ देणे, नगरपरिषद मधील २००५ नंतरच्या कर्मचाऱ्यांना कोणतीही पेन्शन योजना नसल्यामुळे त्यांना त्याकरिता त्वरित आदेश काढणे, शिक्षण क्षेत्रातील भ्रष्टाचार

थांबवणे, आदिवासी विभागाचा काम नाही वेतन नाही हा ८ जून २०१६ चा शासन निर्णय रद्द करण्यात यावा, नक्षलग्रस्त तसेच आदिवासी क्षेत्रात काम करणाऱ्या शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना एक स्तर पदोन्नती व वाढीव घरभाडे भत्ता लागू करण्यात यावा, सर्व भत्ते सातव्या वेतन आयोगानुसार लागू करण्यात यावे, न्यायालयीन निर्णयानुसार आदिवासी विकास विभाग अंतर्गत येणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना मान्यता दिनांका पासून त्यांचे

थकीत वेतन/ मानधन देण्यात यावे. या व इतर अनेक महत्त्वपूर्ण मागण्यांचा शासन गांभीर्याने विचार करायला तयार नाही. या मागण्या मान्य करून घेण्यासाठी विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघटनेचे माजी आमदार तथा महाराष्ट्र राज्य शिक्षक महामंडळाचे सरचिटणीस व्ही. यु. डायगव्हाणे यांच्या मार्गदर्शनात तथाविदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघटनेचे सरकार्यवाह तथा आमदार सुधाकर अडबाले व संघटनेचे प्रांतीयअध्यक्ष अरविंद देशमुख यांच्या नेतृत्वात विदर्भ माध्यमिक

प्रलंबित मागण्या व समस्यांबाबत शिक्षणाधिकाऱ्यांना निवेदन

शिक्षक संघाच्या वतीने दिनांक शुक्रवारी दि. ११ जुलै रोजी विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघ जिल्हा वाशीमच्या वतीने दुपारी ३ ते ५ वाजे दरम्यान वाशीम माध्यमिक शिक्षणाधिकारी कार्यालयासमोर धरणे/ निदर्शन आंदोलन करण्यात आले. ह्या धरणे आंदोलनात विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाच्या सर्व जिल्हा, तालुका, शहर पदाधिकाऱ्यांनी तसेच सर्व प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक विजाभज आश्रम शाळा, आदिवासी आश्रम शाळेच्या शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती. विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाचे विभागीय कार्यवाह वसंतरावजी अत्रचार, गु दिव्या प्र. उमाळे, आर.के. घुगे, ए. पी. बोंर्डे, शरद गोटे, संजय तांबोर, गणेश काकडे, रवि हजारे हनुमान धाडवे, रघुनाथ आ. चौधरी, वसुदेव प. भगत, के. बी. लांडगे, रामचंद्र काळांबडे, या. मो. गुडदे, यशान्त कवठे, दिगंबर गुळदे, मूंदडा, दीलीप सह प्रा. मंगेश मोरे, सतिष जामोदकर, किशोर गवळी सर्व उपाध्यक्ष,

सहसचिव पि.टी. शिंदे., कोषाध्यक्ष गजानन इवोळे, जिल्हा संघटक प्रा. संतोष राठोड, मंगरूळपीर तालुका अध्यक्ष योगेश काळे, मानोरा तालुका अध्यक्ष मंगेश आंबेकर, रिसोड तालुका अध्यक्ष किशोर अरविंद, रिसोड तालुका संघटक शशीकांत मिसाळ, मालेगाव तालुका संघटक न.चि. ढवळे, प्रांतीक सदस्य जनार्दन शिंदे, माजी सचिव गोविंद चतरकर, माजी जिल्हाध्यक्ष प्रा. वसंतरावजी अत्रचार, गु दिव्या प्र. उमाळे, आर.के. घुगे, ए. पी. बोंर्डे, शरद गोटे, संजय तांबोर, गणेश काकडे, रवि हजारे हनुमान धाडवे, रघुनाथ आ. चौधरी, वसुदेव प. भगत, के. बी. लांडगे, रामचंद्र काळांबडे, या. मो. गुडदे, यशान्त कवठे, दिगंबर गुळदे, पि. व्ही. म्हातारमारे, व्ही. डी. भड, एस.एम. किन्हीकर आदींची उपस्थिती होती.

पालकमंत्री यांच्या संकल्पनेतून होणार जिल्ह्याची मोतीबिंदू मुक्ततेकडे वाटचाल

-२२ जुलै रोजी अभियानाचा जिल्हास्तरीय शुभारंभ -रुग्णांची होणार मोफत तपासणी व शस्त्रक्रिया

वर्धा जनमाध्यम : वयाच्या विशिष्ट टप्प्यावर आल्यानंतर नागरिकांमध्ये मोतीबिंदू आजार होतो. रुग्णांना डोळ्यांनी अस्पष्ट दिसते, यामुळे दैनंदिन जीवनात नागरिकांना अनेक समस्यांचा सामना करावा लागतो. पालकमंत्री डॉ. भोयर यांच्या संकल्पनेतून जिल्ह्यात मोतीबिंदू असणाऱ्या रुग्णांचा शोध घेऊन मोफत शस्त्रक्रिया करण्यात येणार असून आगामी काळात जिल्ह्याची मोतिबिंदू मुक्ततेकडे वाटचाल होणार आहे. या मोहिमेबाबत आज जिल्हाधिकारी कार्यालयात पालकमंत्र्यांनी आढावा घेतला.

मोतिबिंदू मुक्त महाराष्ट्र अंतर्गत एक पाऊल मोतिबिंदू रहीत या संकल्पनेतून निरामय वर्धा अभियानाची आढावा बैठक आयोजित करण्यात आली होती. बैठकीला पालकमंत्र्यांसह आ. राजेश बकाने, आ. सुमित वानखेडे, जिल्हाधिकारी वान्मथी सी., मुख्य कार्यकारी अधिकारी पराग सोमन, जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. सुमंत वाघ, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. स्वनिल बेले, आयएमए संघटनेचे पदधिकारी, खाजगी डॉक्टरंसह उपविभागीय अधिकारी, वैद्यकीय अधीक्षक, तालुका आरोग्य अधिकारी यांची उपस्थिती होती.

मोतिबिंदू रुग्ण शोध मोहीम राबविण्यासाठी आशा सेविकांची मदत घेण्यात यावी. एकही रुग्ण नोंदणी शिवाय राहू नये, यासाठी विशेष काळजी

घेण्यात यावी. मोतिबिंदू रुग्णांची मोफत शस्त्रक्रिया मोहीम जिल्ह्यात राबविण्यासाठी सुक्ष्म नियोजनाची गरज असून यासाठी आयएमए व खाजगी डॉक्टरांचे सहकार्य अपेक्षित आहे. तालुका आरोग्य अधिकारी व वैद्यकीय अधिक्षक यांनी आपआपल्या तालुक्यातील रुग्णांची माहिती कालमर्यादित संकलित करून रुग्णांच्या इतर आजारांची तपासणी करून जिल्हास्तरावर पाठवावी. इतर व्याधी असणारे व फक्त मोतीबिंदू असणारे रुग्णांचे वर्गीकरण करण्यात यावे, अशा सूचना पालकमंत्री डॉ. भोयर केल्या.

मोतिबिंदू, दंत रुग्ण व ईतर आजारांच्या रुग्णांसाठी सर्व तालुकास्तरावर प्रत्येकी एक याप्रमाणे ८ विशेष शिबिरे घेतली जाणार आहे. जिल्हास्तरावर चरखा सभागृह वर्धा येथे दि.२२ जुलै रोजी अभियानाचा शुभारंभ व वर्धा तालुकास्तरीय शिबिर होईल. त्यानंतर

प्रत्येक तालुक्यात दि. १४ ऑगस्ट पर्यंत शिबिरे घेऊन रुग्णांची तपासणी केली जातील. तपासणीत शस्त्रक्रियेची गरज असलेल्या रुग्णांवर पुढे जिल्हा सामान्य रुग्णालय, सेवाग्राम येथील कस्तुरबा रुग्णालय व सावंगी मेधे येथील विनोबा भावे रुग्णालयात शस्त्रक्रिया केल्या जातील. रुग्ण तपासणी व शस्त्रक्रियेचे उत्तम नियोजन करण्याच्या सूचना त्यांनी केल्या.

तालुकास्तरीय शिबिरांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर रुग्णांना सहभागी करून घेण्यासाठी गावपातळीवर ग्रामपंचायत, आशा, अंगणवाडी सेविका यांच्याद्वारे व विविध माध्यमातून जनजागृती करण्यात यावी. शिबिरामधे येणाऱ्या रुग्णांना वाहतूक सुविधा तसेच शिबिराच्या ठिकाणी आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून देण्यात यावी. सहभागी रुग्णांची गावस्तरावर नोंदणी करण्यात यावी. जास्तीज

-जिल्ह्यात एक पाऊल मोतीबिंदू रुग्ण रहीत मोहिम -रुग्ण शोधण्यासाठी आठही तालुक्यात विशेष शिबिर

जास्त नागरिकांना या विनामुल्य तपासणी शिबिर व शस्त्रक्रियेचा लाभ उपलब्ध करून देण्यासाठी जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी नियोजन करण्याचे निर्देश पालकमंत्र्यांनी दिले. शस्त्रक्रियांसाठी वर्धेतील तीन रुग्णालयांसह मुख्यमंत्री सहाय्यता कक्षाच्या माध्यमातून जिल्ह्याबाहेरील धर्मादाय रुग्णालयांची देखील मदत घेता येईल. यासाठी नियोजन करण्यात यावे. शस्त्रक्रियेनंतर रुग्णांना मोफत चरमा देण्यासाठी नियोजन करावे, जास्तीत जास्त रुग्णांना चरमा उपलब्ध होण्यासाठी मुख्यमंत्री सहाय्यता कक्षाची मदत घेण्यात यावी, असे ते म्हणाले.

आमदार राजेश बकाने म्हणाले, एकावेळी किती रुग्णांची मोतिबिंदू शस्त्रक्रिया करता येईल, याबाबत नियोजन करून रुग्णांना दिनांक देण्यात यावी. शस्त्रक्रिया चांगल्या दर्जाची झाली पाहिजे. रुग्णांचे समाधान होईपर्यंत आरोग्य विभागाने समन्वय ठेवावा, अशा सूचना त्यांनी यावेळी दिल्या. आमदार सुमित वानखेडे म्हणाले, जिल्ह्यात शस्त्रक्रियेची क्षमता लक्षात घेऊन नियोजन करण्यात यावे, यासाठी खाजगी रुग्णालयांची मदत सुध्दा घेण्यात यावी. रुग्णांची संख्या वाढल्यास जिल्ह्याबाहेरील रुग्णालयांची मदत देखील घेता येईल का? यासाठी प्रयत्न करावे, असे ते म्हणाले. बैठकीत जिल्हा शल्य चिकित्सक व जिल्हा आरोग्य अधिकाऱ्यांनी नियोजनाबाबत माहिती दिली.

दारुची वाहतूक करणाऱ्या वाहनाचा अपघात, वाहन चालकाचा मृत्यू

वर्धा जनमाध्यम : अवैध मार्गाने दारुची भरधाव वेगाने वाहतूक करताना चारचाकी वाहन चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटले आणि थेट वाहनाने पलटी घेतली.या भीषण अपघातात वाहन चालकाचा मृत्यू झाला, तर दोघे जखमी असल्याची घटना वर्धा पुलगाव मार्गावरील धोत्रा येथील कृष्णागिरी मंदिर जवळ घडली.

घटनेची माहिती मिळताच पोलीसांनी घटनास्थळी धाव घेतली असता,मृतकाचे दोन्ही सहकारी घटनास्थळा वरून पसार झाले होते.याप्रकरणी सावंगी पोलीस ठाण्यात अपघाताची नोंद घेण्यात आली आहे.अपघात घडल्यानंतर वाहना मधील विदेशी दारू साठा नष्ट झाला तर इतर त्याचे दोन सहकारी रोशन व इम्रान हे दोघे होते. शनिवारी पहाटे ३,१५ वाजताच्या सुमारास भरधाव वेगाने वाहन चालवीत असताना, मृतक

योगेशचे वाहना वरील नियंत्रण सुटले आणि थेट वाहनाने पलटी घेतली. या अपघातात योगेशचा घटनास्थळी मृत्यू झाला तर दोघे फिरकाेळ जखमी झाले असल्याची घटना वर्धा पुलगाव मार्गावरील धोत्रा येथील कृष्णागिरी मंदिर जवळ घडली.

घटनेची माहिती मिळताच पोलीसांनी घटनास्थळी धाव घेतली असता,मृतकाचे दोन्ही सहकारी घटनास्थळा वरून पसार झाले होते.याप्रकरणी सावंगी पोलीस ठाण्यात अपघाताची नोंद घेण्यात आली आहे.अपघात घडल्यानंतर वाहना मधील विदेशी दारू साठा नष्ट झाला तर इतर त्याचे दोन सहकारी रोशन व इम्रान हे दोघे होते. शनिवारी पहाटे ३,१५ वाजताच्या सुमारास भरधाव वेगाने वाहन चालवीत असताना, मृतक

म. गांधी आयुर्वेद रुग्णालयात नवी आरोग्य सुविधा जुनाट व्रणांवरील उपचार विभाग कार्यान्वित

वर्धा जनमाध्यम - सालोड (हिरापूर) येथील महात्मा गांधी आयुर्वेद महाविद्यालय, रुग्णालय व संशोधन केंद्रात जुनाट जखम व व्रण असणाऱ्या रुग्णांची विशेष तपासणी आणि उपचारांकरिता नवीन सुसज्ज विभाग कार्यान्वित करण्यात आला. या विभागाचे उद्घाटन गुरुपौर्णिमेला दत्ता मेघे उच्च शिक्षण व संशोधन संस्था अभिमत विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. ललितभूषण वाघमारे यांच्या हस्ते करण्यात आले.

या नवनिर्मित विभागामध्ये जुनाट जखम न भरणे, जुनाट न भरणारे व्रण असणे, भाजल्यामुळे व्रण न भरता तत्साच राहणे, जखमांमध्ये कीड पडणे, दुर्गंध येणे, मधुमेहामुळे पाय सुजणे, अशा आरोग्यविषयक समस्यांनी त्रस्त रुग्णांना दर्जेदार व आधुनिक तंत्रज्ञानासोबतच पारंपरिक आयुर्वेद पद्धतीने उपचार

उपलब्ध होतील.

विभागात आयुर्वेद पद्धतीने ड्रेसिंग, संसर्ग नियंत्रण, जळूद्वारे रक्तशुद्धी चिकित्सा (लिच थेरपी), लक्षारोपण कर्म, क्षार कर्म, सिरावेध उपचार, व्रणबस्ती कर्म, आवश्यकतेनुसार शस्त्रक्रिया अशा विविध सुविधा रुग्णांना प्राप्त होतील, असा विश्वास आयुर्वेद महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता डॉ.

भरत राठी यांनी व्यक्त केला.

अशा प्रकारचे जुनाट व्रण चिकित्सा केंद्र प्रथमच कार्यान्वित होत असल्याने कुलगुरू डॉ. वाघमारे यांनी मुख्य वैद्यकीय अधीक्षक डॉ. वैशाली कुचेवार, शल्यतंत्र विभाग प्रमुख डॉ. शीतल आसुटकर, उपअधिष्ठाता डॉ. गौरव सावरकर, उपअधीक्षक डॉ. ऋषिकेश ठाकरे यांचे अभिनंदन केले.

अपघाताचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करा- खा.काळे

संसद सदस्य रस्ता सुरक्षा समितीची आढावा बैठक

वर्धा जनमाध्यम : जिल्ह्यातील वाहनामुळे होणारे रस्त्यावरील अपघाताचे प्रमाण कमी करून पर्यायाने होणारी जीवित हानी टाळण्यासाठी मार्गावरील वारंवार होणाऱ्या अपघात प्रवणस्थळ निश्चित करून उपाययोजना करण्यासोबतच शाळांपरीसरातील रस्त्यावर गतीरोधक लावण्यात यावे, अशा सूचना खासदार अमर काळे यांनी केल्या.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात संसद सदस्य रस्ता सुरक्षा समितीची आढावा बैठक समितीचे अध्यक्ष तथा खासदार श्री.काळे यांच्या अध्यक्षेखाली घेण्यात आली. त्यावेळी त्यांनी या सूचना दिल्या. बैठकीला अम्पर जिल्हाधिकारी नरेंद्र फुलझेले, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे कार्यकारी अभियंता सतिश अंभोरे, उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी स्नेहा मेढे, जिल्हा परिषदेच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे कार्यकारी अभियंता शुभम गुंडतवार, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे उपअभियंता महेश मोकलकर तसेच राष्ट्रीय महामार्ग, सामान्य रुग्णालय, वाहतुक शाखेचे पोलिस निरीक्षक आदी उपस्थित होते. बऱ्याच रस्त्यावर प्लास्टीक फायबरचे गतिरोधकाे असून या गतिरोधकामुळे

वर्धा जनमाध्यम : सर्वासाठी धरे उपलब्ध व्हावी यासाठी प्रधानमंत्री आवास योजना केंद्र शासनाची महत्वाकीची योजना आहे. जिल्ह्यातील काही भागांमध्ये पट्ट्यामुळे घरकुल योजनेचा लाभ मिळण्यास लाभार्थ्यांना अडचणी निर्माण होत आहे. यासाठी प्रशासनाने पट्ट्यांचा प्रश्न मागीं लावून गरजू लाभार्थ्यांना घरकुल योजनेचा लाभ प्राधान्याने द्यावा, अशा सूचना खासदार अमर काळे यांनी केल्या.

जिल्हा विकास समन्वय व सनियंत्रण समितीची सभा खासदार श्री.काळे यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या नियोजन सभागृहात पार पडली. त्यावेळी त्यांनी या सूचना केल्या. बैठकीला जिल्हाधिकारी वान्मथी सी., मुख्य कार्यकारी अधिकारी पराग सोमन, अपर जिल्हाधिकारी नरेंद्र फुलझेले, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी तथा प्रकल्प

नावत बदल
माझे पासपोर्ट नंबर N ६ ९ १ ८ ० ० ६
वरील माझे नाव FAIZ UMER
ABDUL HAFIZ SHAIKH
असे नाव होते. माझ्या आधार कार्ड वरील नाव FAIZ UMEIR
ABDUL HAFIZ SHAIKH हे नाव नमूद आहे. वरील नाव पासपोर्ट वर नमूद करावे.
पता :-
महादेवपुरा वर्धा, ४४२००१

गरजू लाभार्थ्यांना घरकुल योजनेचा लाभ प्राधान्याने द्या-खा.काळे -जिल्हा विकास समन्वय व सनियंत्रण समितीची सभा

संचालक सुरज गोहाड यांच्यासह विविध विभागाचे विभाग प्रमुख उपस्थित होते.

जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात झालेल्या मुसळधार पावसामुळे रस्ते व पुले खचून गेले आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना शेतामध्ये जाण्यास अडचण होत आहे. बांधकाम विभागाने दुरुस्तीची कामे तातडीने करावी. जिल्ह्यात राष्ट्रीय महामार्गाला मोठ्या प्रमाणात तडे देले आहेत. याबाबत नागरिकांच्या तक्रारी मोठ्या प्रमाणात प्राप्त होत आहे. त्यामुळे वाहनांचा अपघात होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. याकडे राष्ट्रीय महामार्ग विभागाने लक्ष देणे गरजेचे असून तात्काळ याबाबत उपाययोजना कराव्यात, अशा सूचना खा. काळे यांनी यावेळी दिल्या.

जिल्ह्यात नुकतीच आदिवासी समाजाच्या विद्यार्थींनीने आत्महत्या केल्याची घटना प्रसार माध्यमांमध्ये आली. या कुटुंबाला शासनातर्फे

नावत बदल
माझे पासपोर्ट नंबर K ५ ४ २ २ ५ ० ९
वरील माझे नाव ZIYAAN KHAN
असे नाव होते.माझ्या आधार कार्ड वरील नाव ZIYAAN SHER KHAN
नाव हे नाव नमूद आहे. वरील नाव पासपोर्ट वर नमूद करावे.
पता:
म्हसाळा वर्धा,४४२००१

सर्वोत्तरी मदत मिळवून द्यावी. एकात्मिक आदिवासी विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या ठक्कर बाप्पा योजनेचा निधी योग्य मार्गाने खर्च होणे आवश्यक आहे. हा निधी योग्य मार्गाने खर्च झाला की नाही ते तपासावे यामध्ये तफावत आढळून आल्यास संबंधित कंत्राटदरांचे देयके अदा करू नयेत, अशा सूचना त्यांनी यावेळी दिल्या.

जलजीवन मिशन योजनेंतर्गत प्रत्येकाला नळ्याद्वारे शुद्ध पाणी

जाहीर नोटीस

सर्व आम जनतेस सूचित करण्यात येते की माझे पक्षकार अरविंद भानुदास लोखंडे यांच्या मालकी व कब्जातील खालिल नमुद मालमत्ता आहे. मालमतेचे वर्णन येणे प्रमाणे: मौजा वडाळा पैकु, प. ह. नं. १३ ब. न. नं. ४५९ ता. चिमूर व जि. चंद्रपूर येथील नगर परिषद च्या हद्दीतील घर/मालमत्ता कं. १८३१ शेत सर्वे कं. जुना ८/२ व नविन ३/३ मधील प्लॉट कं. ४/१ ज्याची एकूण आवाजी १२७.८१ चौ. मी. इतकी असुन त्याची

चतुर्गुंाराजी :-

पुर्वेस: प्लॉट नं. ४ पैकी भाग,

पश्चिमेस: याच लेआऊट मधील मंजुर झालेल्या नकाशा प्रमाणे रोड,

उत्तरेस: चिमूर ते पिंपळनेची रोड,

दक्षिणेस: प्लॉट कं. १० ची जागा,

वर नमुद मालमत्ता माझे पक्षकार ईक्वीटास स्माल फायनान्स बँक यांचेकडे गहाण ठेवून त्यावर रक्कम रु. २९,३०,०००/- चे कर्ज घेत आहे. वर नमुद मालमत्ता कोणत्याही बँकेकडे, कंपनीकडे अथवा संस्थेकडे गहाण असल्यास अथवा इतर कोणत्याही स्वरूपाचा बोझा असल्यास तसेच कोणाचाही हक्क वा अधिकार असल्यास वा इतर काही भानगड असल्यास खालिल नमुद पत्त्यावर लेखी दस्तऐवजसह सदर नोटिस प्रकाशित झाल्यापासून तीन दिवसाच्या आत लेखी उजर नोंदवावा. त्यानंतर कोणाचाही आक्षेप श्राह्य धरल्या जाणार नाही.

अॅड. सचिन एस. कुरड्डकर
साई नरार वर्धा
मो. नं. ९८६००४९३६१

चहा कॅन्टीन मध्ये गांजाची विक्री करणाऱ्या आरोपीला अटक

वर्धा जनमाध्यम : कारंजा (घा) राष्ट्रीय महामार्गावर एका चहाच्या दुकानात अवैध पध्दतीने गांजाची विक्री करणाऱ्या आरोपीला ५२ हजार ५८० रुपये किमतीचा २ किलो ६२९ ग्रॅम गांजा जप्त करीत आरोपीला स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने ताब्यात घेतले आहे.

स्थानिक गुन्हे शाखेचे पथक अमली पदार्थाची विक्री करणाऱ्यांवर बारकाईने लक्ष केंद्रित करिता असताना, अमरावती-नागपूर राष्ट्रीय महामार्गावर कारंजा जवळील नारा टी पॉईंट जवळ एका चहाच्या दुकानात गांजा अमली पदार्थाची अवैध पद्धतीने विक्री केली जात असल्याची माहिती मिळताच धडक कारवाई करण्यात आली. यामध्ये आरोपी गोपाल विठ्ठलराव चाफले वय (४४) रा खरडीपुरा कारंजा (घा) याचे चहा व नाश्ताचे हॉटेल असून,त्या मध्ये आरोपी गांजाची विक्री करीत

असल्याचे दिसून आले. याप्रकरणी ५२ हजार ५८० रुपये किमतीचा २ किलो ६२९ ग्रॅम गांजा दिसून आला.दोन आरोपीबिरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

आरोपीचा जावई हा त्याला विक्री करण्यासाठी गांजा आणून देत असल्याचे सांगण्यात आले. मेहुण्याला ताब्यात घेतले तर जावई फरार असून,त्याचा शोध घेतला जात आहेत.ही कारवाई पोलीस

-दोन किलो गांजा जप्त

अधिक्षक अनुराग जैन यांचे निदेशाप्रमाणे स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक विनोद चौधरी, पो.उपनि. सलाम कुरेशी, पो.अं. नरेंद्र पाराशर, अरविंद येनुरकर, रोशन निंबोळकर, रवि पुराहित, अक्षय राऊत, दिनेश बोथकर, मिथुन जिचकार, अभिषेक नाईक सर्व नेमणूक स्थानिक गुन्हे शाखा वर्धा, फरिन्सिक विभागाचे अनिल साटोणे, अजित धंदरे, मंगेश धामंदे यांनी केली.

नारायण कांबळे यांचे घन

देवळी : गौळ येथील सामाजिक कार्यकर्ते पद्माकर कांबळे यांचे वडील नारायण झिबलजी कांबळे यांचे वयाच्या ८५ व्या वर्षी शनिवार दि. १२ जुलै रोजी दुपारी ४.१५ वाजता बुद्धिवासी झाले. त्यांच्या पश्चात मोठा परिवार आहे,आज दि १३ जुलै रोजी दुपारी १२.३० वाजता.त्यांच्या निवासस्थान वरून अंत्ययात्रा निघणार आहे.

जाहीर नोटीस

माझे ग्राहक श्री रॉबर्ट नागयगवार खैरे हे मौजा वर्धा मौज क्रमांक ८५ ता.- आणि जिल्हा-वर्धाचे सर्वे क्र. ३३/१ घ ३५/१ ख , ३४/१ क शीट क्रमांक ५० अँड नगर भूपान क्रमांक ६९२२ (Udapa B No. २०४) क्षेत्रफळ ५५.२२ sq.mt. त्यावर बांधलेले मकान बॉर्ड क्रमांक ०८ अँड झोन क्रमांक. ०२, घर क्रमांक ओल्ड ०८-१११ अँड नव ०८०००१२२ चे मालक आहेत सादर प्लॉटची चतुरसीम - पूर्वेस- श्री. बांदकार यांचे घर पश्चिमेस- श्री.पेटकर चे घर उत्तरेस - १० ft रोड दक्षिणेस - श्री . जावईधिया चे प्लॉट Shri. राजू उर्फ राजेंद्र बाबाराव चाफले यांनी सादर मालमत्ता माझ्या पक्षकाराला दिनांक ०५/०८/२०२४ दस्त क्रमांक अन्वय ३२४०/२०२४ विक्री पत्र द्वारे विकत दिलेले आहे. माझ्या पक्षकाराकडून मूळलॅक विक्री पत्र दिनांक १०/०७/१९७८ दस्त क्रमांक ३२७४/१९७८ हरविलेले आहे . आणि पोलिस स्टेशनमध्ये एफआयआर देखील दाखल केला. माझ्या पक्षकाराने सादर मालमत्ता विकण्याचा सोदा श्री. वैभव रामराव खडसे ह्यांच्यासोबत दिनांक ०९/०६/२०२५ केलेला आहे . सौ . वर्षा विनोद फुलझेले ह्यांनी The Indusind Bank. कर्जासाठी अर्ज केला आहे सर्व जनतेला सादर नोटिसद्वारे सूचित केले जाते की जर कोणाला वरील व्यवहारांवर काही आक्षेप असेल आणि जर कोणाला मूळ लॅक विक्री दस्तऐवज आढळला तर कृपया ही सूचना प्रकाशित केल्याच्या ७ दिवसांच्या आत खालील पत्त्यावर संपर्क साधा.

अॅड. आर.आर.तिवारी
रामनगर वर्धा
मो. ९९२२४२६९६८

मिसिंग लिंक प्रकल्प अभियांत्रिकी क्षेत्रातील चमत्कार-मुख्यमंत्री

मुख्यमंत्र्यांकडून मुंबई – पुणे एक्सप्रेस वेच्या मिसिंग लिंक प्रकल्पाची पाहणी

पुणे/प्रतिनिधी : यशवंतराव चव्हाण मुंबई-पुणे दूर तगती महामार्गावरील ‘मिसिंग लिंक’ प्रकल्प अभियांत्रिकी क्षेत्रातील चमत्कार आहे. या प्रकल्पातील एक बोगवा देशातील सर्वात लांब बोगदा असून या प्रकल्पामुळे पुणे-मुंबई प्रवासाचा वेळ अर्धा तासाने कमी होणार आहे, असे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले.मुंबई -पुणे दूर तगती महामार्गावरील ‘मिसिंग लिंक’ प्रकल्पच्या कामाची पाहणी केल्यानंतर मुख्यमंत्री बोलत होते. यावेळी अममुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, खासदार

श्रीरंग बारणे, माजी आमदार बाळा भेंगडे, नगर विकास विभागाच्या प्रधान सचिव मनीषा म्हैसकर, पुणे विभागीय आयुक्त ड.?. चंद्रकांत पुलकुंडवार, कोकण विभागीय आयुक्त विजय सूर्यवंशी, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाचे उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक अनिलकुमार गायकवाड, पुण्याचे जिल्हाधिकारी जितेंद्र डूडी, रायगडचे जिल्हाधिकारी किशन जावळे, रायगड जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले, सह व्यवस्थापकीय संचालक मनुज जिंदल, राजेश पाटील

मुख्य अभियंता राजेश निघोट, अधीक्षक अभियंता राहुल वसईकर उपस्थित होते.मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, मुंबई- पुणे या महामार्गावरील मिसिंग लिंक प्रकल्पामुळे मुंबई-पुणे हे अंतर कमी होणार असल्याने प्रवाशांना याचा फायदा होणार आहे. महामार्गावरील घाट असलेला भाग या प्रकल्पामुळे टाळता येणार असून घाटमार्गांमुळे होणारा वाहतूक अडथळा दूर होणार आहे. प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर या महामार्गावर आरामदायी प्रवास होणार आहे. मिसिंग लिंक प्रकल्पांतर्गत एकूण तीन बोगदे

असून एक बोगदा ९ किलोमीटर लांब व २३ मीटर रुंदा असून देशातल्या सर्वाधिक लांबीचा बोगदा ठरणार आहे. या अगोदर समुद्धी महामार्गावरील बोगद्याचा विक्रम या बोगद्यामुळे मागे पडेल. प्रकल्पांतर्गत अतिशय उंच पूल बांधण्यात येत असून याची उंची १८५ मीटर आहे. देशामध्ये आत्तापर्यंत एवढा उंच पूल कुठल्याच ठिकाणी बांधला गेला नाही. हा देखील एक विक्रम होणार अशी अपेक्षा त्यांनी यावेळी व्यक्त केली. यावेळी व्यवस्थापकीय संचालक श्री गायकवाड यांनी महामंडळाच्यावतीने या प्रकल्पाचे काम

अतिशय चांगल्या पद्धतीने सुरू आहे. या प्रकल्पाचे एकूण ९४ टक्के काम पूर्ण करण्यात आले असून उर्वरित काम लवकरच पूर्ण करण्यात येईल, असेही मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले. त्यांनी प्रतिकूल परिस्थितीत प्रकल्पाचे काम करणारे अभियंते आणि कामगारांचे कौतुक केले. अममुख्यमंत्री शिंदे म्हणाले की, मिसिंग लिंक प्रकल्प हा अत्याधुनिक तंत्रज्ञान वापरून बांधण्यात येत असून, हा प्रकल्प गेम चेंजर ठरणार आहे. येथील वातावरण व हवेच्या दाबाची स्थिती पाहता अतिशय कठीण परिस्थितीमध्ये अनेक अभियंते काम करीत आहेत. हा प्रकल्प सुरू झाल्यावर मुंबई-पुणे दरम्यानचा प्रवास अर्ध्या तासाने कमी होणार असून या घाट भागातील वाहतुकीची समस्या पूर्णपणे सुटण्यास आणि अपघात टाळण्यास मदत होणार आहे. महामार्गावरील या प्रकल्पामुळे वेळेसोबतच इंधनाचीही बचत होईल, प्रदूषणही कमी होईल. देशाचा व महाराष्ट्राच्या विकासाला या प्रकल्पामुळे चालना मिळणार असून सर्वसामान्य नागरिकांना व राज्यातल्या जनतेला हा प्रकल्प दिलासादायक ठरेल अशी अपेक्षा त्यांनी यावेळी व्यक्त केली. यावेळी व्यवस्थापकीय संचालक श्री गायकवाड यांनी प्रकल्पाविषयी माहिती दिली.

खोतकरांच्या पीएविरोधात खंडणीचा गुन्हा दाखल

एकनाथ शिंदेंचे आमदार अडचणीत ?

मुंबई/प्रतिनिधी : एकनाथ शिंदेंच्या शिवसेनेचे आमदार आणि विधिमंडळ अंदाज समितीचे प्रमुख अर्जुन खोतकर त्यांच्या अडचणी वाढण्याची चिन्हे आहेत. गेलं महिनाभर चर्चेत असलेल्या वादग्रस्त १.८४ कोटी रु पयांची रोकड कुणाची? यावरून आता आरोप-प्रत्यारोप सुरू झाले आहेत.खोतकर यांच्या स्वीय सहाय्यकाविरोधात

धुळे पोलिस ठाण्यात खंडणीचा गुन्हा दाखल झाला आहे. विधिमंडळ अंदाज समितीचा धुळे दौरा चांगलाच गाजतो आहे. दो-यात समितीचे अध्यक्ष अर्जुन खोतकर यांचे पीए अनिल पाटील यांच्या कक्षात १.८४ कोटी रु पयांची रोकड सापडली होती.याबाबत आता अनिल पाटील आणि वाहनचालक राजकुमार मोगले यांच्याविरोधात खंडणीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. आता या प्रकरणात शिवसेना उद्धव ठाकरे पक्षाचे नेते भास्कर जाधव यांनीही उडी घेतली आहे. संजय शिरसाट यांच्या व्हीडीओत पेशाने भरलेली बॅग आढळली होती.

कोटी रु पये जमा करण्यात आले होते. त्यातील शिल्लक १.८४ कोटी त्या आमदारांच्या वाट्याचे होते, असे भास्कर जाधव यांनी पत्रकारांना सांगितले. दरम्यान शिवसेना उद्धव ठाकरे पक्षाचे माजी आमदार अनिल गोटे यांच्या याचिकेनुसार न्यायालयाने या प्रकरणात खंडणीचा गुन्हा दाखल करण्याचा आदेश दिला होता. त्यानुसार काल दिवसभर पोलिसांची धावपळ सुरू होती. रात्री उशिरापर्यंत गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात आली. यामध्ये अनिल पाटील आणि राजकुमार मोगले यांच्या विरोधात गुन्हा दाखल झाल्याने त्यांना लवकरच अटक

होण्याची शक्यता आहे. या प्रकरणाचा तपास करताना पोलिसांवर मंत्रालयातील यंत्रणा आणि राजकीय दबाव होता. त्यामुळेच पोलिसांनी दोन महिने तपासाचे नाटक केले. त्यानंतर या प्रकरणात एनसी दाखल करण्याचा हास्यास्पद प्रकार झाला. यामध्ये गुह्रखाल्याची प्रतिष्ठा धुळीस कक्षा क्रमांक १०२ मध्ये सापडलेले पैसे पीएचे नसून ते ज्या आमदाराकडे काम करतात त्या आमदारांचे आहेत. साडेगाच कोटी रु पये जमा करण्यात आले होते. त्यातील शिल्लक १.८४ कोटी त्या आमदारांच्या वाट्याचे होते, असे भास्कर जाधव यांनी पत्रकारांना सांगितले. दरम्यान शिवसेना उद्धव ठाकरे पक्षाचे माजी आमदार अनिल गोटे यांच्या याचिकेनुसार न्यायालयाने या प्रकरणात खंडणीचा गुन्हा दाखल करण्याचा आदेश दिला होता. त्यानुसार काल दिवसभर पोलिसांची धावपळ सुरू होती. रात्री उशिरापर्यंत गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात आली. यामध्ये अनिल पाटील आणि राजकुमार मोगले यांच्या विरोधात गुन्हा दाखल झाल्याने त्यांना लवकरच अटक

दोन ‘संजय’मुळे पक्षाची प्रतिमा डळमळीत

◆ शिंदेंनी कडक शब्दांत सुनावले ◆

मुंबई/प्रतिनिधी- संपत्तीत वाद झाल्याबद्दल प्रांतिकर विभागाच्या नोंटशीपाठोपाठ बॅंगत नोंटांची बंडले असल्याची चित्रफीत समोर

आल्याने सामाजिक न्यायमंत्री संजय शिरसाट यांच्या अडचणीत वाढ झाली आहे. आमदार संजय गायकवाड यांनी आमदार निवासात केलेली मारहाण आणि शिरसाट यांच्यावर दररोज होणारे आरोप या दोन त्यांच्याच प्रतापामुळे अममुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांची डोकेंदुखी वाढली आहे. दोन्ही प्रकरणांनंतर अममुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे संजय शिरसाट आणि संजय गायकवाड यांच्यावर तीव्र नाराज आहेत. एकनाथ शिंदे यांनी गायकवाड आणि शिरसाट यांचे कडक शब्दांत कान टोचल्याची माहिती एका मराठी वृत्तवाहिनीने दिली आहे. मंत्री आणि आमदार यांचे बेशिस्त वक्त्य आणि वागणुकीमुळे पक्षाची प्रतिमा डागाळत आहे. त्यामुळे असा बेशिस्तपणा खपवून

घेणार नाही, अशी सक्त ताकीदच एकनाथ शिंदे यांनी गायकवाड आणि शिरसाट यांना दिल्याचे सांगितले जात आहे. आकाशवाणी आमदार निवास येथील कॅन्टीनमध्ये निष्कृष्ट जेवण मिळल्याने आमदार संजय गायकवाड यांनी कर्मचा-याला मारहाण केली होती. जनमताच्या रेट्यामुळे आमदार गायकवाड यांच्यात अदखलपात्र गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. मंत्री संजय शिरसाट यांच्या दररोज भानगडी समोर येत आहे. शिवसेना (ठाकरे गट) खासदार संजय राउत यांनी शिरसाट यांची एक चित्रफीत समोर आणली आहे. त्यात शिरसाट हे बनियानवर सिंगारेट ओढत बसले आहेत. त्यांच्यासमोर असलेल्या बॅंगत नोंटांची बंडले दिसत आहेत. ही चित्रफीत आपली असल्याचे शिरसाट यांनी मान्य केले. पण, बॅंगत कपडे असल्याचा दावा शिरसाट यांनी केला आहे. संजय शिरसाट आणि संजय गायकवाड यांच्या उद्योगांमुळे अममुख्यमंत्री शिंदे यांची चांगलीच अडणण झाली आहे. पक्षप्रमुख म्हणून आमदारांवर वचक निमाणे करण्यात शिंदे अपयशी ठरले आहेत. एकूणच शिंदे यांची हतबलताच समोर येत आहे.

वाहनचालकांनी नियमभंग केल्यास टायरमध्ये घालून मारा !

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांची पोलिसांना सूचना

बारामती/प्रतिनिधी : वाहनचालकांनी नियमांचे उल्लंघन केल्यास त्यांना टायरमध्ये घालून मारा. संबंधिता वाहनचालक कोणत्याही मोठ्या व्यक्तीा मुलगा किंवा नातेवाईक असला, तरी त्याला सोडू नका. अशा सूचना अममुख्यमंत्री अजित पवार यांनी पोलिसांना दिल्या. मोकाट जनावरे आणि गाढवे फिरताना आढळल्यास मालकांवर गुन्हे दाखल करा, असा आदेशही पवार यांनी प्रशासनाला दिला.बारामती येथे वाहनचालकांकडून नियमांचे उल्लंघन करण्याचे प्रमाण वाढत आहे. तसेच जनावरे आणि गाढवे मोकाट फिरताना दिसत आहेत. या पार्श्वभूमीवर बारामतीतील सावित्री हॉस्पिटलच्या उद्घाटनाप्रसंगी अममुख्यमंत्री पवार यांनी

पोलीस आणि स्थानिक प्रशासनाला या सूचना केल्या.

मोकाट जनावरे आणि गाढवे फिरताना आढळल्यास मालकांवर गुन्हे दाखल करा, असा आदेशही पवार यांनी प्रशासनाला दिला.

अममुख्यमंत्री पवार म्हणाले, मोटर्सयायकलवरील काही तर ण नियमाचे उल्लंघन करताना दिसतात. असे तर ण किंवा व्यक्ती मोठ्या व्यक्तीच्या कुटुंबातील असली, तरी त्याला सोडू नका. त्यांना टायरमध्ये घालून झोडा. संबंधितांना दहा उद्घाटनाप्रसंगी अममुख्यमंत्री पवार यांनी

तोडू नका. मी किंवा माझ्या नातेवाईकांना नियम सारखाच आहे.बारामतीत मोकाट जनावरे आणि गाढवे फिरताना आढळतात. यापुढे मोकाट जनावरे आणि गाढवे आढळल्यास मालकांविरूद्ध गुन्हे दाखल करण्यात येतील. असेही अममुख्यमंत्री पवार म्हणाले.

हे वागणां बरं नव्हं- आईसारखे कुणीही नसते. मी बारामतीत येतो तेव्हा आईला भेटलो. आईशी अतिशय आपलेपणाने वागा. शेवटपर्यंत आई-वडिलांना विसरू नका. अलिकडे नवी पिढी आई-वडिलांकडे बघत नाही, हे टायरमध्ये घालून झोडा. संबंधितांना दहा अजित पवार यांनी केली.

देशातील सर्वोत्तम ‘ऑफ शोअर एअरपोर्ट’ मुंबईत उभारणार-मुख्यमंत्री

■ हवाई वाहतूक मंत्रालय लवकरच उडान यात्री कॅफे सुरू करणार- केंद्रीय नागरी हवाई मंत्री के.राममोहन नायडू

■ राज्यात 30 जिल्ह्यात विमानवाहतूक सुविधा वाढवणार

मुंबई/प्रतिनिधी : भारताला मेरीटाईम पॉवर बनवणारे वाढवण बंदर जसे देशातील सर्वोत्तम ‘ऑफ शोअर पोर्ट’ होणार आहे त्याचप्रमाणे सर्वोत्तम ‘ऑफ शोअर एअरपोर्ट’ मुंबईत उभारणार असून जे मुंबईतील तिसरे एअरपोर्ट असेल. याचे काम लवकरच सुरू होईल. राज्यात सध्या २४ जिल्ह्यांमध्ये विमानतळ आणि धावपट्टीची सुविधा आहे आगामी कालावधीत ३० जिल्ह्यामध्ये या सुविधा वाढवत असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले.

हॉटेल ताज लँडस एंड बांद्रा येथे केंद्रीय नागरी हवाई मंत्रालय मार्फत आयोजित वेस्टर्न रीजन मिनिस्टर कॉन्फरन्सचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस बोलत होते. यावेळी केंद्रीय नागरी हवाई मंत्री के.राममोहन नायडू, केंद्रीय नागरी

हवाई वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ, गोव्याचे पर्यटन मंत्री रोहन कुटे, गुजरातचे नागरी हवाई मंत्री बलवंत सिंग राजपूत, मध्य प्रदेशचे परिवहन मंत्री उद्धय प्रताप सिंग, केंद्रीय नागरी हवाई वाहतूक मंत्रालयाचे सचिव समिर कुमार सिन्हा उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, भारत ही जगात सर्वात वेगाने विकसित होत असलेली अर्थव्यवस्था आहे. जगातील चौथी मोठी अर्थव्यवस्था म्हणून उदयास येत आहे.भारताला विकसितपणे नेणा-या रोबोस्ट एव्हिएशन इकोसिस्टीमची अत्यंत आवश्यकता आहे. काही वर्षांपर्यंत विमानसेवा हा फक्त केंद्रांचाच विषय आहे अशी स्थिती होती पण आता परिस्थिती बदलली आहे. जे राज्य विमान वाहतूक हा विषय प्राधान्याने बघणार नाही ती प्रगतीत मागे पडतील अशी स्थिती

असल्याने हा विषय महत्त्वाचा ठरत आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की,राज्यात ग्रीन फील्ड आणि ग्राऊंड फील्ड विमान वाहतूकीला पूरक अश्या सर्व सुविधा तयार करत आहोत.यासाठी मनुष्यबळाची अत्यंत आवश्यकता आहे. लवकरच भारत जगातील तिसरी विमान वाहतूक शक्ती बनणार आहे. या प्रगतीतच विमान वाहतूकीचा मोठा वाटा असेल. राज्यात सध्या २४ जिल्ह्यांमध्ये एअरपोर्ट आणि धावपट्टीची सुविधा आहे. या सुविधा आगामी कालावधीत ३० जिल्ह्यांमध्ये नेणा-या रोबोस्ट एव्हिएशन इकोसिस्टीमची अत्यंत आवश्यकता आहे. काही वर्षांपर्यंत विमानसेवा हा फक्त केंद्रांचाच विषय आहे अशी स्थिती होती पण आता परिस्थिती बदलली आहे. जे राज्य विमान वाहतूक हा विषय प्राधान्याने बघणार नाही ती प्रगतीत मागे पडतील अशी स्थिती

प्रस्ताव केंद्र शासनाला सादर केला आहे. गर्डचरोलीमध्ये दीड लाख कोटी रु पयांची गुंतवणूक होणार आहे यामध्ये वाढ होउन ती दहा लाख कोटी पर्यंत वाढेल असा विश्वास आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, नवी मुंबई एअरपोर्टचे काम ९० च्या दशकामध्ये सुरू झाले. या कामाला विविध परवानगींची आवश्यकता होती. या विविध परवानगी घेण्यासाठी पंधरा वर्षे लागली, त्या सात परवानग्या प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी कामाला दिल्या. नवी मुंबई एअरपोर्ट लवकर सुरू करत आहोत. हे एअरपोर्ट आणि अटल सेतुमुळे प्रगतीला खूप मोठ्या प्रमाणात

हातभार लागणार आहे. मुंबईपेक्षा तिपटीने मोठी असलेली मुंबई या परिसरात वसणार आहे. २०३० पर्यंत महाराष्ट्राला ट्रिलियन डॉ.एतर इकोनॉमी राज्य बनवणार आहे. एमएनएमए प्रदेा व वाढवण बंदर परिसर येथेच १.५ ट्रिलियन अर्थव्यवस्था उभी राहण्याची क्षमता निर्माण होईल. महाराष्ट्रात विमानक्षेत्रातील उद्योगकांचे स्वागत आहे. दहिसर येथील रड्याचे स्थलांतर करावे, जेणेकरून येथील परिसरातील अनेक वर्षे प्रलंबित प्रश्न मागील लागतील. त्याचप्रमाणे डीएननगर येथील ट्रान्समिशन टॉवर स्थलांतरीत करावेत अशी मागणी मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी

संक्षिप्त

पंढरपूर वारीतून एसटीला

कोट्यवधींचे उत्पन्न

महामंडळाला पावला विदूषाया ! सरनाईकांची माहिती

मुंबई/प्रतिनिधी : आषाढी एकादशीनिमित्त पंढरपूरच्या वारीसाठी एसटी महामंडळाकडून विशेष बस सोडण्यात आल्या. विडूलाच्या सेवेमुळे एसटी महामंडळाच्या उत्पन्नात मोठी वाढ झाली आहे. ९ लाख ७१ हजार भाविकांनी

एसटीने प्रवास केला. त्यामुळे महामंडळाला ३५ कोटी ८७ लाख रु पयांचे उत्पन्न मिळाले. पुणे, मुंबई, नाशिक, नागपूर, संभाजीनगरसह राज्यातील प्रत्येक एसटी विभागातून वारीसाठी स्पेशल एसटी बसेसची सोय करण्यात आली होती. त्यामधून कोट्यवधींचे उत्पन्न मिळाल्याची माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली आहे. आषाढी यात्रेनिमित्त एसटी महामंडळाकडून ५२०० जादा बसेस पंढरपूरसाठी पाठवण्यात आल्या होत्या. त्या माध्यमातून एसटीने तब्बल ९ लाख ७१ हजार ६८३ भाविक-प्रवाशांची सुरक्षित ने-आण करून त्यांना विडुल दर्शन घडविले. या सेवेतून एसटीला ३५ कोटी ८७ लाख ६१ हजार रु पये उत्पन्न मिळाले, अशी माहिती परिवहन मंत्री, एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनाईक यांनी दिली. मंत्री सरनाईक म्हणाले की, आषाढी यात्रेनिमित्त अवघ्या महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत असलेल्या विदूषायाच्या दर्शनासाठी संपूर्ण महाराष्ट्रातून पंढरपूर येथे मोठ्या संख्येने भाविक-प्रवासी येत असतात. या भाविक-प्रवाशांना त्यांच्या गावापासून पंढरपूरपर्यंत ने-आण करण्यासाठी एसटीने तब्बल ५ हजार २०० जादा बसेस सोडल्या होत्या. ३ ते १० जुलै दरम्यान या बसेसनी २१ हजार ४९९ फे-या करून तब्बल ९ लाख ७१ हजार ६८३ भाविक-प्रवाशांची सुरक्षित ने-आण केली आहे. यातून एसटी महामंडळाला ३५ कोटी ८७ लाख ६१ हजार रु पये इतके उत्पन्न मिळाले आहे. जे मागील वर्षी मिळालेल्या उत्पन्नापेक्षा ६ कोटी ९६ लाख ३ हजार रु पयांनी जास्त आहे. २०२४ साली आषाढी यात्रेचे एकूण उत्पन्न २८ कोटी ९१ लाख ५८ हजार रु पये इतके होते.

टोल नाक्यावर गोळीबार; कर्मचारी जखमी

छत्रपती संभाजीनगर : मुंबई-नागपूर समुद्धी महामार्गावर असलेल्या एका टोल नाक्यावर एका कर्मचा-याने दुस-या कर्मचा-यामागे गोळीबार केला. यात पोटात गोळी लागून कर्मचारी जखमी झाला आहे. छत्रपती संभाजीनगरपासून जवळच

असलेल्या सावंगी येथे ही घटना घडली. छत्रपती संभाजीनगरपासून जाणा-या समृद्धी महामार्गावर सावंगी येथे टोल नाका आहे. शुक्रवारी रात्री ही घटना घडली. रात्री टोल नाक्यावर दोन कर्मचा-यांचा वाद

सुरू झाला. वाद विकोपाला गेला. त्यानंतर एका कर्मचा-याने थेट पिस्तूलच काढले आणि दुस-या कर्मचा-यावर गोळीबार केला.गोळीबारात दुस-या कर्मचा-याच्या पोटात गोळी घुसली. तो रक्तभेगाळ झाला. त्याला तातडीने छत्रपती संभाजीनगर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. गोळीबारात जखमी झालेल्या व्यक्तीचे नाव भारत घाटगे असे आहे.माहिती मिळताच पोलिस घटनास्थळी पोहोचले. त्यांनी घटनेची माहिती घेतली. गोळीबार करणारा व्यक्ती फरार असून, त्याचा शोध सुरू करण्यात आला आहे. टोल नाक्यावरील कर्मचा-यांकडे कंपनीकडून पिस्तूल दिले जात नाही. मग या कर्मचा-याकडे पिस्तूल आले कोठून आणि कोणत्या उद्देशाने तो पिस्तूल जवळ बाळगत होता. यापूर्वी त्याने पिस्तूलाचा धाक दाखवून काही गुन्हे केले आहेत का? असे प्रश्न यानिमित्ताने उपस्थित झाले आहेत.

दुबार पेरणीचे संकट

छत्रपती संभाजीनगर : छत्रपती संभाजीनगर विभागात पावसाचे प्रमाण ५० टक्के असल्याने शेतकरी हवालदिल झाला आहे. पिकांना पाणी कमी पडल्यामुळे कीड लागली असल्याने दुबार पेरणीचे संकट अनेक शेतक-यांवर ओढवले आहे. तर मराठवाड्यातील अनेक प्रकल्पांमध्ये अत्यल्प पाणीसाठा शिल्लक असल्याने बळिजा पावसाची वाट पाहत आहे.दरम्यान, पावसाळा सुरू झाला असून, मराठवाड्यासाठी कही खुशी कही गम अशी परिस्थिती आहे. एकीकडे नाशिक भागात झालेल्या चांगल्या पावसामुळे जुलै महिन्यातच जायकवाडी धरण ७३ टक्क्यांपेक्षा जास्त भरले असताना

इतर प्रकल्प मात्र अद्याप निम्म्याहून कमी तर काही प्रकल्पांमध्ये २५ टक्क्यांपेक्षा कमी जलसाठा शिल्लक राहिला आहे. छत्रपती संभाजीनगर विभागात पावसाचे प्रमाण अवघे ५० टक्के इतके असल्याने शेतकरी हवालदिल झाला आहे. रिमझिम पावसामध्ये पेरण्या केलेल्या पिकांची वाढ खुंटलेली दिसून येत आहे. मागील आठ दिवसांपासून ढगाळ वातावरण आणि रिमझिम पाउस असल्याने पिकांवर मोठ्या प्रमाणावर रोग पसरले आहेत. त्यामुळे शेतक-यांचा फवारणीचा किंवा दुबार पेरणीचा खर्च वाढला आहे. शेतकरी मोठ्या पावसाच्या अपेक्षेने आता आभाळाकडे पाहू लागला आहे. मराठवाड्यात पावसाने अद्याप जोर धरलेला नाही. मात्र, नाशिक जिल्ह्यात पावसाने जून महिन्यात दमदार हजेरी लावली अन् जायकवाडीच्या दिशेने पाणी झेपावले. मागील २५ वर्षांत पहिल्यांदाच जायकवाडी प्रकल्पात जुलै महिन्यात मोठ्या प्रमाणात पाणी दाखल झाले आहे. मिळालेल्या आकडेवारीनुसार, शनिवार सकाळपर्यंत ७३.१८ टक्के जलसाठा झाला आहे. सद्यस्थितीत जवळपास २० हजार वृक्षसे वंगाने पाण्याची आवक सुरू आहे. मागील वर्षी १२ जुलै रोजी धरणात अवघे ४ टक्के पाणी शिल्लक राहिले होते. आशिया खंडातील सर्वात मोठे धरण अशी ओळख असलेले धरण म्हणून जायकवाडी परिचित आहे. पाण्याचा ओघ असाच राहिला तर महिन्याच्या शेवटपर्यंत धरण ९० टक्क्यांपेक्षा अधिक भरल्यास धरणाचे दरवाजे उमडण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे.

माजी सरपंचाचा तरुणावर कोयत्याने हल्ला

बीड : जिल्ह्यात मारहाणीच्या घटनांमध्ये वाढ होत असल्याचे चित्र आहे. अशातच बीडमधून आणखी एक धक्कादायक बातमी समोर येत आहे. एका माजी सरपंचाने तरुणावर कोयत्याने प्राणघातक हल्ला केला आहे. डोक्यावर कोयत्याने सपासप वार केले असून, शेतारस्त्याच्या वादातून ही घटना घडल्याची माहिती उग्रड झाली आहे. या प्रकरणांनंतर पोलिसांनी माजी सरपंचावर कारवाई करत न्यायालयात हजर केले. गोखळ काशीद असे हल्लाकरीण-या व्यक्तीचे नाव आहे. तो साक्षाड पिंपरीचा माजी सरपंच आहे. तर, प्रकाश काशीद असे हल्ल्यात जखमी झालेल्या तरुणाचे नाव आहे. प्राथमिक माहितीनुसार, शेतारस्त्याच्या वादातून प्रकाश आणि गोखळ यांच्यात वाद सुरू होता. प्रत्येच्या यावरील वाद विकोपाला गेला. यानंतर गोखळ यांना राग आनावर झाला. त्यांनी प्रकाश याच्या डोक्यावर धारदार कोयत्याने वार केला .रक्तभेगाळ झाल्यानंतर प्रकाश खाली कोसळला. त्याला तातडीने खासगी रुग्णालयात अचारासाठी दाखल करण्यात आले. त्याची ब्रीडी गंभीर असल्याची माहिती आहे. या घटनेनंतर माजी सरपंचाविरोधात ब्रीड ग्रामीण पोलिस ठाण्यात तक्रार दाखल करण्यात आली. पोलिसांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेत कारवाईला सुरूवात केली. त्यांनी माजी सरपंच गोखळ काशीद याला अटक केली. पोलिसांनी अटक केल्यानंतर त्यांना न्यायालयात हजर करण्यात आले.

विधिमंडळाच्या सुरू असलेल्या पावसाळी अधिवेशनात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी गुरुवारी विधानसभेत जनसुरक्षा विधेयक सादर केले. अर्थात हे सुधारित विधेयक सभागृहात येणार याची विरोधकांनाही कल्पना होती. हे विधेयक सादर केल्यानंतर सत्ताधारी व विरोधकांकडून यावर बराच वेळ विधानसभेत चर्चा झाली. महायुतीकडे सभागृहात स्पष्ट बहुमत असल्याने चर्चेनंतर हे विधेयक आवाजी मतदानाने मंजूर करण्यात आले. यानंतर हे विधेयक आता विधान परिषदेत सादर करण्यात येईल. विधान परिषदेत याला मंजुरी मिळाल्यानंतर ते राज्यपालांच्या स्वाक्षरीसाठी पाठवण्यात येईल. राज्यपालांनी यावर स्वाक्षरी केल्यानंतर त्याचे कायद्यात रूपांतर होईल. महाराष्ट्रातील नक्षलवाद पूर्णपणे संपुष्टात आणण्याचा निर्धार महायुती सरकारने केला आहे. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनीदेखील मार्च २० २६ पर्यंत भारतातून नक्षलवाद संपुष्टात आणणार असल्याची घोषणा केली आहे. केंद्र सरकारकडून तसे प्रयत्नही सुरू झाले आहेत. महाराष्ट्रातही मोदी-शहा यांच्या निर्देशानुसारच वाटचाल करणारे महायुतीचे सरकार सत्तेवर आहे. त्यामुळे अमित शहा यांच्या घोषणापूर्तीसाठी महाराष्ट्र कोठेही कमी पडू नये यासाठीच महायुती सरकारकडून प्रयत्न सुरू झाले आहेत. जनसुरक्षा विधेयक हा त्याचाच एक भाग असल्याचे सांगण्यात येत आहे.

महाराष्ट्रात पूर्वी चार जिल्ह्यांपुरताच माओवादाने प्रभावित झालेल्या नक्षलवादी चळवळीचा उगंढ्रव दिसत होता. पण मागील काही काळापासून राज्य सरकारने शेजारील राज्यांच्या मदतीने केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शनाखाली नक्षलवादविरोधी अभियान सुरू केल्याने महाराष्ट्रात माओवादी चळवळीचा प्रभाव कमी होत चालला आहे. आता राज्यात केवळ दोन जिल्ह्यांमध्ये नक्षलवाद्यांच्या हालचाली व कारवाया सीमित राहिल्या आहेत; परंतु या दोन जिल्ह्यांतूनच नाही, तर राज्यातूनच माओवाद संपुष्टात आणण्यासाठी महायुती सरकारने आक्रमक पावले उचलल्यास सुरुवात केली आहे. माओवादी संबंधित संघटना बरवर पाहता लोकहिताचा आव आणत लोकशाही वाचविण्यासाठी आपण कार्यरत असल्याचा दावा करत असतात. प्रत्यक्षात त्यांचे कार्य व वाटचाल ही कायदा व सुव्यवस्थेला आवाहन निर्माण करणारी असल्याचे अनेक घटनांमध्ये स्पष्ट झालेले आहे. या संघटना भारतीय संविधानाला व लोकशाहीलाही मानत नसल्याचे उघड झाले आहे. आपली भूमिका राबविण्यासाठी

संपादकीय

प्रबंध संपादक : प्रदीप देशपांडे

जनसुरक्षा विधेयक

चुकीचा प्रचार करून हिसेंला खतपाणी घालण्याचे कार्य गेल्या काही वर्षांमध्ये या संस्थांकडून करण्यात येत आहे. विधानसभेत सरकारने मांडलेले जनसुरक्षा विधेयक मंजूर झाले असले तरी सरकारने विधेयकात विरोधकांच्या सूचनांचाही आदर करत काही ठिकाणी लवचिक भूमिका घेतल्याचे स्पष्ट झाले आहे. सामाजिक संघटनांनी सुरुवातीपासूनच जनसुरक्षा विधेयकातील कठोर तरतुदींना विरोध दर्शवला होता. या कायद्यानुसारचे सर्व गुन्हे दखलपात्र असून अजामीनपात्र आहेत. संघटनांच्या मालमत्तेचा शासनाने ताबा घेतल्यास संबंधित अधिकाऱ्याच्या विरोधात दिवाणी किंवा फौजदारी दावा करता येणार नाही. संघटनेचा एकही सदस्य बेकायदेशीर कृत्य करत असल्यास तोपर्यंत संघटना अस्तित्वात असल्याचे मानले जाणार आहे. या कायद्याच्या कार्यवाहीस कोणत्याही न्यायालयास मनाई हुकूम देता येणार नाही. तसेच जिल्हा दंडाधिकाऱ्याच्या परवानगीशिवाय अधिसूचित जागेत प्रवेश केल्यास तो फौजदारी प्रवेश मानला जाणार होता. मात्र, यातील काही तरतुदींमध्ये आता बदल करण्यात आला आहे. जनसुरक्षा विधेयकातील काही कठोर तरतुदींमध्ये बदल करण्यात आला असून, हे विधेयक सौम्य करण्यात आले आहे. मूळ विधेयकात व्यक्ती आणि संघटना यांच्या बेकायदेशीर कृत्यांना प्रतिबंध अशी तरतूद होती, याऐवजी कडव्या डाव्या विचारसरणीच्या संघटना, असा बदल करण्यात आला आहे. यामुळे सरकारला सरसकट कोणाच्याही विरोधात अटकेची कारवाई करता येणार नाही. सरकारच्या या भूमिकेचे आता

अहमदाबाद विमान अपघात

‘फ्यूएल स्विच कट-ऑफ मोडवर’

गुजरातामधील अहमदाबादमध्ये झालेल्या विमान अपघातामागचे कारण उघड करणारा प्राथमिक अहवाल (प्रिलिमिनरी रिपोर्ट) जाहीर करण्यात आला आहे. हा रिपोर्ट कोणत्याही अंतिम निष्कर्षापर्यंत येत नाही. मात्र, त्यामधून पायलटसच्या त्यावेळच्या संभाषणाचे तपशील पुरवलेले आहेत. या अपघातामध्ये एकूण २६० जणांचा मृत्यू झाला होता. त्यापैकी २४१ जण हे विमानातील प्रवासी होते. १२ जून रोजी अहमदाबादमधून उड्डाण केल्यानंतर लंडनला जाणारे बोईंग ७८७-८ ड्रीमलायनर विमान कोसळले होते. आता या अपघातामागचे संभाव्य कारण समोर आले आहे. आंतरराष्ट्रीय नागरी उड्डयन संघटनेच्या (ICAO) नियमांनुसार, अपघाताची चौकशी करणाऱ्या राज्यांना अपघाताच्या ३० दिवसांच्या आत प्राथमिक अहवाल सादर करणे हे बंधनकारक असते. या अहवालामध्ये प्रारंभिक निष्कर्षांची माहिती दिली जाते. अपघातापूर्वीच्या काही क्षणांमध्ये कॉकपिटच्या व्हॉइस रेकॉर्डिंगमध्ये, ‘विमानाचं ईंजिन का कटऑफ गेले?’ असे एक पायलट दुसऱ्या पायलटला विचारताना ऐकू येते, असे या रिपोर्टमधील एका निष्कर्षात असे म्हटले आहे. मात्र, कोणता आवाज कोणत्या पायलटचा आहे, हे या अहवालात स्पष्ट केलेले नाही. दोन्ही इंजिन्सच्या फ्युएलचे स्विचेस हे ‘कट-ऑफ’ मोडवर करण्यात आले होते, असे या अहवालात म्हटले आहे.

अहवालातील काही प्रमुख निष्कर्ष विमानाने सुमारे ०८:०८:४२ UTC वाजता १८० नॉट्स IAS चा वेग (नोंद झालेला कमाल वेग) गाठला होता आणि त्यानंतर लगेचच, ईंजिन १ आणि ईंजिन २ चे फ्यूएल कटऑफ स्विचेस (इंधनाचे स्विच) अगदी ०१ सेकंदाच्या अंतराने एकामागून एक RUN वरून CUTOFF मोडमध्ये गेले. या दोन्ही

फ्लाइट रेकॉर्डरमधील डेटानुसार, दोन्ही फ्यूएल कंट्रोल स्विचेस हे सामान्यतः जमिनीवर असताना ईंजिन चालू किंवा बंद करण्यासाठी वापरले जातात.

मात्र, अपघाताच्या अगदी काही क्षण आधी, म्हणजेच टेकऑफनंतर हे स्विचेस लगेचच ‘रन’ वरून ‘वाट ऑफ’ स्थितीत हलवले गेले होते. त्यानंतर स्विचेस त्यांच्या

सामान्य इनफ्लाइट स्थितीत परत आणले गेले, ज्यामुळे ईंजिन पुन्हा कार्यान्वित होण्याची प्रक्रिया आपोआप सुरू होईल. अहवालानुसार, विमान क्रॅश झाले तेव्हा एक ईंजिन पुन्हा कार्यान्वित होण्याच्या प्रक्रियेत होते, तर दुसरे ईंजिन पुन्हा कार्यान्वित झाले होते,

आवश्यक आहे. त्या अहवाल.

प्रत्येक सेकंदाला काय घडत गेले?

१५ पानांच्या या प्राथमिक अहवालात एअर इंडियाच्या या

इन्हेस्टीगेशन ब्युरोच्या या अहवालामधून पायलटसच्या संभाषणाकडे अधिक ठामपणे लक्ष वेधण्यात आले आहे. थोडक्यात, हा रिपोर्ट कोणत्याही अंतिम निष्कर्षापर्यंत येत नाही. परंतु, त्यामधून पायलटसच्या संभाषणाबद्दलचेच अधिक तपशील पुरवले गेलेले आहेत. अहवालानुसार, ‘विमानाने दुपारी १ वाजून ३८ मिनिट आणि ४२ सेकंदांनंतर १८० नॉट्सचा मॉक्सिमम रेकॉर्ड केलेला एअरस्पीड गाठला आणि त्यानंतर लगेचच, ईंजिन १ आणि ईंजिन २ साठी इंधन कट-ऑफ स्विच एका सेकंदाच्या अंतराने ‘रन’ पोजिशनवरून ‘कट-ऑफ’ पोजिशनवर हलवले गेले.’

विमान अपघातफोटो स्रोत कॉकपिटच्या व्हॉइस रेकॉर्डिंगमध्ये, एक पायलट दुसऱ्याला विचारत आहे की त्यानं ‘कटऑफ’ का केले? दुसऱ्या वैमानिकाने असे म्हटले आहे की ‘त्याने असे केलेले नाही.’ खरे तर, दोन्ही फ्यूएल कंट्रोल स्विचेस हे सामान्यतः जमिनीवर असताना ईंजिन चालू किंवा बंद करण्यासाठी वापरले जातात. मात्र, अपघाताच्या अगदी काही क्षण आधी, म्हणजेच टेकऑफनंतर हे स्विचेस लगेचच ‘रन’वरून ‘कटऑफ’ स्थितीत

हलवले गेले होते. यामुळे दोन्ही ईंजिनांकडून विमान उड्डाणासाठी पुरवला जाणारा उर्जेचा जोर कमी झाला. मात्र, कोणता आवाज वागोणाऱ्या पायलटचा आहे, हे या अहवालात स्पष्ट केलेलं नाही. विमानाने उड्डाण केलं तेव्हा सह-वैमानिक विमान चालवत होता, तर कॅप्टन निरीक्षण करत होता. सुमारे १० सेकंदांनंतर, ईंजिन १ चा इंधन कट-ऑफ स्विच ‘कट ऑफ’ वरून ‘रन’ वर गेला. त्यानंतर चार सेकंदांनंतर, ईंजिन २ चा इंधन कट-ऑफ स्विच देखील ‘कट ऑफ’ वरून ‘रन’ वर गेला.’ आता १ वाजून ३८ मिनिट आणि ५६ सेकंदांनंतर, एव पायलटने जमिनीवर असलेल्या हवा वाहतूक नियंत्रण अधिकार्यांना ‘मेडे, मेडे, मेडे’ असा संदेश पाठवला. त्याला कोणताही प्रतिसाद मिळाला नाही आणि थोड्याच वेळात त्यांनी विमानाचा अपघात होताना पाहिले. जेव्हा ईंजिन्सनी काम करणे थांबवले, तेव्हा रॅम एअर टर्बाइन - एक लहान प्रोपेलरसारखे उपकरण - आपोआप सक्रिय झाले. ते इमर्जन्सी हायड्रॉलिक पॉवर प्रदान करते. अहवालात असेही म्हटले आहे की, ‘विमानतळावरील सीसीटीव्ही फुटेजमध्ये असे दिसून आले आहे की विमानाने उड्डाण सुरू केल्यानंतर लगेचच रॅम एअर टर्बाइन (RAT) सक्रिय झाले होते कारण विमान वर येऊ लागले होते. उड्डाण मार्गावर

अॅनलायझर टेस्टही झाली होती. त्यात ते ‘फ्लाइट ऑपरेट करण्यासाठी फिट’ असल्याचे आढळले होते. या अहवालानुसार, अपघातग्रस्त विमानात इंधन भरण्यासाठी ज्या टांक्यांचा वापर करण्यात आला होता, त्यातून घेतलेले इंधनाचे नमुने ‘समाधानकारक’ असल्याचे आढळले आहे. एव्हिएशन तज्ज्ञांनी बीबीसीला यापूर्वी सांगितले होते की, इंधनाच्या संदर्भातील काहीतरी गोंधळ हे अपघाताचे संभाव्य कारण असू शकते. इंधनात गडबड असल्यास किंवा अदृश्यत्वा निर्माण झाल्यास दोन्ही इंजिन निकामी होऊ शकतात, असेही ते म्हणाले होते. विमानाचे इंजिन्स अतिशय

अचूक फ्यूएल मीटरिंग सिस्टीमवर अवलंबून असतात. ही सिस्टीम ब्लॉक झाली तर इंधन पुरवठा थांबू शकतो आणि इंजिन्स बंद होऊ शकतात. या अहवालात असेही म्हटले आहे की, एपीयू फिल्टर आणि डाव्या विंगच्या रिप्युएल/जेटीसन वॉल्व्ह मधून ‘अतिशय अल्प प्रमाणात’ इंधनाचे नमुने गोळा करण्यात आले आहेत. या अहवालानुसार, ‘हे नमुने अशा प्रयोगशाळेत तपासले जातील ज्यांतिकाणी एवढ्या कमी प्रमाणातील नमुन्यांची तपासणी करणे शक्य असेल.

चौकशीसाठी संपूर्ण सहकार्य : एअर इंडिया एअर इंडियानंही या अहवालानंतर निवेदन जाहीर केले आहे. या अपघातातील पीडित कुटुंबांबरोबर असल्याचे कंपनीने म्हटले आहे. तसेच तपास यंत्रणांना पूर्ण सहकार्य करणार असल्याचंही कंपनीने म्हटले आहे.अहवालातील कोणत्याही तपशिलाबाबत मात्र या निवेदनात एअर इंडियाने काहीही म्हटले नाही. ‘एअर इंडिया १७१

अपघातातील पीडित कुटुंबांसोबत आहे. आम्ही शोकमग्न असून शक्य ती सर्व मदत करण्यास कटिबद्ध आहोत. १२ जुलै २०२५ रोजी एअरक्राफ्ट ऑक्सिडेंट इन्व्हेस्टिगेशन ब्युरो (AAIB) कडून प्रसिद्ध झालेला प्राथमिक अहवाल आम्हाला मिळाला आहे,’ असे निवेदनात म्हटले आहे. एअर इंडिया सर्व संबंधित संस्था, नियामक संस्थांच्या साथीने काम करत आहे. AAIB आणि इतर अधिकाऱ्यांना आम्ही तपासात संपूर्ण सहकार्य करत राहू. तपास अजूनही सुरू असल्यामुळे आम्ही कोणत्याही विशिष्ट तपशिलावर भाष्य करू शकत नाही. सर्व प्रश्नांसाठी संपर्क करण्याचा

जीवनशैली, दिनचर्येत फास्ट फूडचे वाढते प्रमाण,आहाराची ढासळती गुणवत्ता,वेळोवेळी आरोग्याची काळजी न घेणे व व्यायामाचे कमी प्रमाण,वाढते लठ्ठपणा,इत्यादी अनेक गोष्टींचा परिणाम हृदयवर्गामध्ये होत असल्याने हृदयविकाराच्या आजारांचाधोका वाढतो आहे. युवावर्गामध्ये हृदयविकाराच्या आजारांमध्ये भर टाकली(बीपी व शुगर)डायबिटीजने हाई ब्लड शुगरचा सरळ प्रभाव हृदयविकाराच्या आजारांवर होतो.या आजारांचे मुख्य कारण म्हणजे मसालेदार पदार्थ,ऑयली फूड,फास्ट फूड,अती कोल्टिक्स घेणे आणि मिठाई यामुळे डायबिटीजचे प्रमाण वाढुन सरळ हृदयविकाराचे आजार होत आहे किंवा होवू शकतात.सोबतच सध्याच्या धकाधकीच्या जीवनशैलीमुळे व वाढत्या प्रदूषणामुळे सुध्दा हृदयविकाराचे आजार दिसून येतात.आपण पाहिले की सध्याच्या परिस्थितीत अनेक अभिनेता,गायक, हास्य कलाकार आणि निर्देशक याचा हृदयविकाराच्या आजारांनी मृत्यू झाल्याचे आपण पाहिले.याच वयोमर्यादा ३०,४०,५० वर्षे अशा प्रमाणे कमी वयोमर्यादा आहे.या वयात हृदयविकाराच्या आजारांने मृत्यू (हार्डअर्टक) होत असले तर ही बाब अत्यंत चिंताजनक, गंभीर व धक्कादायक आहे.

रमेश कृष्णराव लांजेवार,
नागपूर

सल्ला आम्ही देत आहोत, असेंही एअर इंडियाने निवेदनात पुढे म्हटले आहे. या अहवालातील सर्वात महत्वाची बाब म्हणजे आतापर्यंत बोईंग ड्रीमलाइनर ७८७ किंवा त्यामध्ये वापरण्यात आलेल्या GE GENx-1B इंजिन ऑपरेटरसाठी कोणत्याही प्रकारचा ऑडव्हायजरी

(दिशानिर्देश) जारी करण्यात आलेली नाही. तांत्रिक बिघाडाची शक्यता सध्या नाकारली आहे.

पण हा प्राथमिक अहवाल असल्याने तपशीलवार माहिती मिळेपर्यंत वाट पाहवी लागेल.

पण तरीही, अहवालातील काही बाबी अत्यंत धक्कादायक आहेत. सर्वात महत्वाचे म्हणजे : दोन्ही फ्युएल कंट्रोल स्विच ‘रन’ स्थितीतून ‘कट-ऑफ’ स्थितीत बदले गेले होते. पण तरीही, ही तांत्रिक चुक होती का? सॉफ्टवेअरशी संबंधित काही समस्या होती का? की ही मानवी चुक होती?, अशा प्रश्नांची उत्तरे अद्यापही अनुसरित आहेत. एअर इंडियाचं फ्लाइट १७१ हे विमान १२ जून २०२५ रोजी अहमदाबादहून लंडनकडे निघाले असताना विमानाने उड्डाण घेल्यानंतर काही वेळातच ते कोसळले होते. या अपघातात २४२ पैकी २४१ प्रवाशांचा मृत्यू झाला होता. इतर मृतांसह अपघातातील बळींचा आकडा २६० वर पोहोचला. हे विमान कोसळल्यानंतर एक दाट वस्तीच्या भागात पडले त्यामुळे त्याटिकाणीही काही जणांचा मृत्यू झाला होता. अपघात झालेलं विमान बोईंगचं ७८७-८ ड्रिमलायनर विमान होतं. कोसळण्यापूर्वी विमानातून एअर ट्रॅफिक कंट्रोलला ‘मे डे’ सिग्नल देण्यात आला होता. हे विमान ब्रिटीशचे रहिवासी असलेलं विश्वासकुमार रमेश हे यातून बचावले होते. आपण यातून कसे वाचलो, यावर अजूनही मलाच विश्वास बसत नसल्याचे त्यांनी अपघातानंतर सांगितले होते. या विमान दुर्घटनेत मृत्यू

वाळू तस्कर झाले कष्टकरी, जिल्हा प्रशासन झाले भ्रष्टाचारी!

सावडी सद्दोबा परिसरात बिनधास्त वाळू चोरी – अधिकार्यांचा मूक संमतीचा ठसा?

जनमाध्यम प्रतिनिधी

यवतमाळ - जिल्ह्यातील सावडी सद्दोबा परिसरात दिवस रात्र वाळू तस्कारी सुरू असून यामुळे नद्यांचे परिसंरचना धोक्यात आले आहे. विशेष म्हणजे या ठिकाणी महसूल, पोलीस, गीण खनिज विभाग, व पटवारी यांची सतत गस्त असूनही वाळूचे ट्रॅक्टर, टोपर्स मोठ्या प्रमाणात भरंटाळा मारताना दिसत आहेत. प्रश्न असा निर्माण होतो की, एवढ्या बंदोबस्तात ही चोरी कशी सुरू आहे?

गिरिकानी उपस्थित केलेला हा प्रश्न आता गंभीर वळणावर पोहोचला आहे. सुत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, वाळू तस्करांकडून संबंधित अधिकार्यांना दरमहा ठराविक 'डप्ता' दिला जातो. ज्या ट्रॅक्टर अथवा वाहन वाचकानी हा हत्ता मिळित्या केलेला नाही, त्यांच्यावर केवळ 'चिरीमिरी'साठी कारवाई केली जाते. ही कारवाईही म्हणजे कायद्याची अंमलबजावणी नसून, पैसے घेऊनही सरकारी पद्धतच अस्तव्याची चर्चा परिसरात रंगली आहे. फक्त ठराविक वाहनंवर कार्यावाही - उघड उघड पक्षपात केला जात असून प्रत्येक दिवशी शेकडो ट्रॅक्टर, डंपर

वाळू उपसा करताना दिसून येतात, पण कारवाईही मात्र एखाद-दोन वाहनांवरच केली जाते. ही कारवाई सुद्धा केवळ 'गांधी' गोळी करण्यासाठी केली जाते, असा आरोप स्थानिक नागरिक करत आहेत. कारवाईचे ढोल बडवले जात असले तरी, या ढोलामध्ये भ्रष्टाचाराचा ठेसा लपलेला असल्याचे स्पष्ट होत आहे. या सर्व प्रकारात अधिकार्यांचे वाहन खर्च, खाजगी खर्च, वसुली मोहिमा यासाठी लागणारा पैसा अस्तव्यस्तपणे जनतेच्याच खिशातून जात असल्याचे पाहण्यात मिळत आहे. परिणामी, वाळू तस्कर सुटतात, भ्रष्ट अधिकार्यांची संपत्ती वाढते आणि स्थानिय नागरिक महंग वाळू

मिळवत असल्याने आर्थिक उडवणपत्त सापडतो. होण्याचा घाट लिलावात काय उरेल असा एकूण परिस्थितीतून दिसून येत आहे की अगामी काळात वाळू घाटांचे लिलाव होणार आहेत, पण त्यामध्ये घाटाधारकाला वाळू उरणाऱ का, हा प्रश्नच आहे. कारण वाळू आधीच मोठ्या प्रमाणात चोरीला जात असून, लिलावधारक घाट सुरू करण्यापूर्वीच रिकामा होतोय का असा अहवाल पुढे येत आहे. तसेच नैसर्गिक संतुलन ध्वस्त आणि नद्यांमधील वाळू संपल्यास, पाण्याची पातळी कमी होणे, पूर परिस्थिती वाढणे, पर्यावरणीय नुकसान होणे हे गंभीर परिणाम जिल्ह्याला भोगावे लागतील.

स्व. शेषराव पाटील जिनिंग प्रेसिंगची जागा वादाच्या भोवऱ्यात; संपूर्ण आर्थिक व्यवहाराची चौकशी होणार

जनमाध्यम प्रतिनिधी

पुसद - शाहताील पुसद-कारला रोड लात व महात्मा फुले चौक समोरील शेषराव पाटील जिनिंग प्रेसिंगची दहा एकर जमीन व इमारत मळमली विक्री प्रक्रिया रद्द करून संस्थेची संपूर्ण मळमला संस्थेला परत करणे बाबत संस्थेचे उपाध्यक्ष राजेश सोळेकर व इतर तीन यांनी पणन महासंचालकाला दिलेल्या तक्रारीवरून दिनांक ३० जून २०२५ रविवारी कथ्यावलीत कलम ८३ नुसार चौकशी करण्याचा आदेश पारित झाला आहे.पुसद जिनिंग प्रेसिंग १०० कोटी किमतीची १० एकर जमीनील मिळालेल्या विक्री परवानगीच्या खती व अटीचे पडन न करता वैयक्तिक शाय साधण्यासाठी आरसी फ्लॉरो कंपनी नागपूर यांना केवळ ३५ कोटी १ लाख रकमला विक्री केली आहे.

बाच जिनिंग प्रेसिंग मध्येल निश्चरी मंगार केवळ ५५ लाखात ठरव न घेता बेकायदेशीर रित्या विक्री केली आहे. वाचबात संस्थेचे हित जोगातल्यासाठी संस्थेचे उपाध्यक्ष राजेश सोळेकर संजय

लॉर्डे संचालक हुकवाल सा निर आलम सा माजी उपाध्यक्ष अण्णासाहेब ठेंगे यांनी पणन महासंचालकाला तक्रार केली आहे. या तक्रारीनुसार जिल्हा निबंधक यवतमाळ यांनी चौकशीमध्ये संबंधिताचे बचन नोंदविण्यात आलेले असा का काढण्यात विक्री केलेल्या दहा एकर खेदी खतात मशरी मंगार व इमारत विक्री केली व संचालक मंडळाची परवानगी ठरव न घेता जिनिंग चे अध्यक्ष विजयराव चव्हाण व संचालक सुभाष जव्हा सत्यद नावा राजाम बाजार यांनी संगमनत करून स्वताचा आर्थिक फायदा करून घेण्यासाठी ५५ लखाचा मंगार मशरीर विक्री परमर केली आहे.५५ लाखा लाखा मशरीर नोंद जिनिंगच्या रेकीडाला घेतलेली नाही दहा एकर जमीन

विक्री करत असताना शासनने दिलेल्या नियम व अटी चे पालन न केल्यामुळे मुंबई पणन महासंचालकाकडे रिखिन क्रमांक २५/२५ नुसार प्रस्थित आहे. तजकीय दख्यामुळे लॉडी मिळालेल्या स्टे थांबवण्यात आला आहे कलम ८३ ची चौकशी करण्यासाठी केटी. खराटे निबंधक घाटशी यांची नियुक्ती केली असून दोन महिन्यात चौकशी अहवाल सादर करण्याचा आदेश पारित झाला आहे. संस्थेचे अध्यक्ष विजयराव चव्हाण यांचे अर्थिक गैरव्यवहार उपाध्यक्ष राजेश सोळेकर,संजय लॉर्डे, संचालक हुकवाल सा मीर आलमसा व माजी उपाध्यक्ष अण्णासाहेब ठेंगे यांच्या तक्रारीवरून लक्षकरच जन्तेसमोर घेतील असे तक्रार काढीचे खात्रीलपयक मत आहे.

कोणीही न मागता'शक्तीपीठ महामार्ग'कालादला जातोय?

जनमाध्यम प्रतिनिधी

महागाव - राज्य सरकारने राबविलेल्या 'शक्तीपीठ महामार्ग' प्रकल्पाचा अनेक जिल्ह्यांमधून तीव्र विरोध होत आहे. विशेषतः यवतमाळ जिल्ह्यातील महागाव आणि उमरखेड तालुक्यांतील शेतकऱ्यांनी या प्रकल्पाविरोधात नागपूर उच्च न्यायालयात धावा घेतली आहे. सुमारे बारा जिल्ह्यांतील २७,५०० एकर सुपीक जमीन या दुर्गती महामार्गासाठी लागणार असून, या जमीनी पिकाविक्रीच्या शेतकऱ्यांच्या उपजीविकेचा आधार ठिकाण आहेत. शेतकऱ्यांचा आरोप आहे की, या महामार्गाची कुणीही मागणी केलेली नाही, तरीही तो कंत्राटदारांच्या फायद्यासाठी जमदंडस्तीने रेटला जातोय.

महामार्गामुळे होण्याचा संभाव्य नुकसानीकडे इतारी झाडोरी काढल, कनजिनीचा-हास, नवा-विहीरीच्या प्रवाहात बदल, पूर्णपणे नालावरील वृष्ट पुराचा धोका अशा गंभीर बाबींचा समावेश आहे. या

महागावातील शेतकऱ्यांची हायकोर्टात धाव

प्रकल्पामुळे पर्यावरणीय समतोल धोक्यात येणार असल्याचे शेतकऱ्यांचे म्हणणे आहे. या मार्गासाठी आधीपासूनच उपलब्ध असलेल्या इतर रस्त्यांचे पर्याय असताना, नवीन महामार्गाची आवश्यकता काय? असा प्रश्न उपस्थित होत आहे. नागपूर-नुकडपूर मार्ग आधीच अस्तित्वात आहे, ठुकडपूर-पंढरपूरसाठी पुणे-सोलापूर महामार्ग आहे, पंढरपूर-कोल्हापूरसाठी सोलापूर-कोल्हापूर महामार्ग, तर कोल्हापूर-राजगिरी आणि गोव्यासाठी अन्य मार्ग उपलब्ध आहेत. मग शेत जमिनींवरूनच होणारा या प्रकल्पाचा महामार्ग व उमरखेड तालुक्यात मोजणीसाठी आलेल्या अधिकार्यांना शेतकऱ्यांनी समानपूवक परत पाहवत, 'मोबदला आधी उपस्थित राहू' अशी मागणी केली. शेतकऱ्यांचा रोष असा की, गज नसलेल्या रस्त्यासाठी जमीन हिंसाकाऊ विकासाला नवासाठी त्यांच्या अक्षुण्णवर गदा लागली जात आहे.

"विकास गरजेचा आहे, पण सुपीक जमिनी कधीच पुन्हा मिळणार नाहीत. मंत्री बच्चू कडू यांनी सातबारा करीत या पदयात्रेची सुरुवात भारताचे पहिले, कृषिमंत्री स्वर्गीय पंजाबराव देशमुख यांचे जन्मगाव उमरावती जिल्ह्यातील पायक या गावातून ७ जुलै ला सुरू केली. अमरावती जिल्ह्यातील सुरू झालेली ही पदयात्रा आज यवतमाळ जिल्हा दिवस तालुक्यातील तुपटाकळी या गावी ११ जुलै ला पोहोचली. यावेळी तुपटाकळी येथील, मोठ्या संख्येने ग्रामस्थानी, व महिला बचत गटांच्या वतीने यात्रेचे स्वागत मोठ्या थाटात केले. सातबारा करीत हि पायी यात्रा सध्या दिवस तालुक्यातील, संघर्ष मत प्रवास करणार आहे. शेतकरी, शेतमजूर विधवा अपंग, बेरोजगार तरुण ग्रामपंचायत कर्मचारी, मंडपाळ, मच्छिमार आणि मागासवर्गीय घटकांचे हक्क शासनापर्यंत

को.दौ.विद्यालयात पालक शिक्षक कार्यशाळा संपन्न

जनमाध्यम प्रतिनिधी

पुसद - येथील कोषटवार दौलतखान विद्यालय व गंधाजीराव मुखरे कनिष्ठ महाविद्यालयात पालक शिक्षक कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासात अग्रदृष्टी निर्माण करणाऱ्या बाबींवर यावेळेस पालकसोबत चर्चा करण्यात आली. कार्यशाळेकरीता इंग्रजी करंजा येथील शैक्षणिक समुपदेशक राजकुमार दिवाडे, जन्मुकी संघर्ष वाहिनीच्या कार्यकर्त्या शैला सावंत, मुख्यव्यापक गजानन शायकुळे यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

राजकुमार दिवाडे यांनी ज्ञेयवत्या शैलीत मार्गदर्शन करताना शिक्षणात मातृमागचे महत्त्व विविध उदाहरणे देऊन सांगितले. प्रारंभिक शिक्षण मराठी भाषेत दिल्यास बुद्धिविकासाची गती जास्त असल्याचे अनेक दाखले दिले. यावेळी त्यांनी मोबाईल वापर,

वेळेचा उभाय अशा सर्वास्थितीतील अनेक समस्यांवर चर्चा केली. शैला सावंत यांनी पालकांकरिता अशा कार्यशाळा आवश्यक असल्याचे सांगताना विविध कौटुंबिक समस्या आणि घरातील वातावरण कसे असावे याबाबत मार्गदर्शन केले. त्यांनी कार्यशाळेचा हेतू, विशद करताना पालक आणि शिक्षक यांच्यातील समन्वय आणि मरदूडी भाषेतील शिक्षणाचे महत्त्व अधोरेखित केले. यावेळी उपमुख्याध्यपक रीत बघेल आणि पर्यवेक्षक बलराम मुराडी उपस्थित होते. चंद्रकांत ठेंगे यांनी सूत्रसंचालन केले तर मनिक अंबतार यांनी आभार मानले. यावेळी इयत्ता पाचवीतील विद्यार्थ्यांचे पालक, शिक्षक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

जिल्हा परिषद शाळेकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष

जनमाध्यम प्रतिनिधी

पांढरकवडा - तालुक्यातील बोरगांव येथे जिल्हा परिषद शाळा मटल की फक्त गोर-गरीबांच्या मुलांची शाळा असाच समज समजात निर्माण झाला आहे. त्यासाठी प्रशासनच जबाबदार आहे. प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना उपाययोजना असलेल्या सोई सुविधा मिळत नाही. त्यामुळे शिक्षण घेण्यासाठी जे योग्य वातावरण निर्माण कवचे लागते ते करण्यासाठी शिक्षकांना त्रास होतो. जिल्हा परिषदेच्या शाळेत विद्यार्थी प्राथमिक शिक्षण घेण्यासाठी जात असते पहिली ते सातवी शाळेत मुलंन शाळेत येण्याची आढळ निर्माण करायी लागल.

शाळेची चांगली इमारत, शाळेच्या इमारतीवर बोसकी पिरे शाळेकडे मैन्यन, शेळण्यासाठी शेळणी, पिण्यासाठी पाण्याची व्यवस्था, शौचालय अशा इतर सुविधांकडे प्रशासनाने लक्ष द्यायला पाहिजे. अशा सुविधा उपलब्ध राहिल्या तर

जनमाध्यम

एक प्रतिष्ठित सारक

महागाव येथील आठवडी बाजारात चोरीच्या उद्देशाने आलेल्या ४ महिलांवर कारवाई

महागाव - काल दिनांक ११/७/२०२४ रोजी दुपारी ४.०० वाजेच्या दरम्यान नुकदार आठवडी बाजार मध्ये पंचायत समिती नेट समोर ४ महिला चोरी करण्याच्या उद्देशाने संशयान्वय रित्या मिळून आल्याने त्यांच्याविरुद्ध बी एन एन एन कलम १२८ प्रमाणे त्यांच्यावर तालुका कार्यक्षेत्री दंडाधिकारी तथा तहसीलदार महागाव यांचे समक्ष त्यांनी कोणत्याही प्रकारची चोरी किंवा दखल घरा नुसार कर नवे व आज्ञा बसल्या याकरिता प्रस्ताव सादर करून प्रतिबंधक कारवाई करण्यात आली. तालुका कार्यक्षेत्री दंडाधिकारी यांनी त्यांचे वांगछा वतपुढीचे बांगट घेण्यात आले आहे. त्या महिलांची नावे शाहील प्रमाने आहेत. १) छबिला नाना उखळे वय ५० वर्ष राहणार नेताजी नगर यवतमाळ २) काजल विजय लाहे वय ३० वर्ष व. नेताजी नगर यवतमाळ ३) निशा मानवदे नाहे वय ३२ वर्ष राहणार नेताजी नगर यवतमाळ ४) उषादे देविदास नाळे वय ३२ वर्ष राहणार नेताजी नगर यवतमाळ. सदर कारवाई पो नि धनराज निळे, सपनी सखती राखडे, पीएसअय कासंदे, पीएसअय गतोई, मणेशी दिवा राखडे, बीट अमरदास गजानन जावळ, पो को सुनील जावळ, स्थापित रायवाडे, विवेक पाडकर यांनी केली आहे.

बच्चू कडू यांची ७/१२ कोरा पदयात्रा १४ जुलैला महागाव तालुक्यातील अंबोडा इथे पोहचणार

जनमाध्यम प्रतिनिधी

महागाव - कर्जबाजारी शेतकऱ्यांच्या सातबारा कोरा करण्यात यावा यासह विविध मागण्या घेवून शेतकरी नेते, तथा माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी खात जुलै रोजी सातबारा कोरा यात्रा काढली असून ही यात्रा १४ जुलै रोजी अंबोडा (ता.महागाव) येथे दुपारी दोन वाजता पोहचणार असून शेतकऱ्यांनी उपस्थित राहण्याचे आवाहन जगदिश नरवाडे यांनी केले आहे.

निसर्गाच्या अयक्येमुळे सततची होणारी नापिकी,मिळणारे आय उत्पदन मालाशा भव त्यातून लागवड खर्च सुद्धा निघणे अवघड झाल्याने शेतकऱ्यावर कर्जाचा वाढता डोंगर यामुळे कुटुंबाचा उदरनिर्वाह कसा करायचा या विचंघनेत साप्पडून शेतकरी राजा आपले जीवन संपवत आहे. त्यामुळे निवडणुकीच्या अगोदर महायुती सरकारने शेतकऱ्यांची संपूर्ण कर्जमाफी करण्याचे आश्वासन देवून शेतकऱ्यांची मते आपल्या पदरात पाडून घेतली. परंतु सहा मिळताच शब्दाचा खेळ करून सरकारने कर्जमाफीचे आश्वासन पुर्ण करण्यास नकार दिल्याने शेतकऱ्यांच्या मनात असंतोष निर्माण झाला आहे.

महागाव तालुक्यातील सर्वच शेतकऱ्यांनी उपस्थित राहण्याचे जगदिश नरवाडे यांचे आवाहन

त्यामुळे या कर्जबाजारी शेतकऱ्यांचा अयवज बटून महायुती सरकारला कर्ज माफीच्या आश्वासनांची आठवण करून देण्यासाठी तसेच विविध मागण्या घेवून माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी दिनांक ७ जुलै पासून पापळते चिलगव्हाण ,खतबारा कोरा यात्रा आयोजित केली असून ही यात्रा दिनांक१४जुलै रोजी महागाव तालुक्यातील चिलगव्हाण येथे पोहचून न्यायिकाणी शासन व्यवस्थेचा ढळी ठरून विदर्भातील पहिली शेतकरी आत्महत्या झालेल्या स्मृतीशेष साहेबराव पाटील करणे व त्यांच्या परिवारातील मृत सदस्यांना श्रद्धांजली अर्पण करून ही यात्रा अंबोडा येथे पोहचणार असून त्याठिकाणी दुपारी दोन वाजता समारोप होणार आहे. त्यानिमित्त आज शुक्रवार(१५जुलै) रोजी

अंबोडा येथे आढावा बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते.यावेळी प्रहार जनशक्ती पक्षाचे राज्य सचिव बबलू जवंजळ, जनअंंदोलन आधार संघर्ष समितीचे संस्थापक अध्यक्ष जगदीश नरवाडे, शिवाजीराव देशमुख, अमृतराव देशमुख, दिपक आडे, दत्तराव कदम, डॉ. संदीप खिंदे, नारायण पतंगराव, इनवेंतराव देशमुख, प्रविण ठाकरे,तात्या खिंदे, संदीप ठाकरे, अमोल आवटे यांच्या सह विविध पक्ष,सामाजिक संघटनांचे पदाधिकारी उपस्थित होते. महागाव तालुक्यातील कर्जबाजारी शेतकऱ्यांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून बच्चू कडू यांना पाठिंबा द्यावा असे आवाहन जनअंंदोलन आधार संघर्ष समितीचे संस्थापक अध्यक्ष जगदीश नरवाडे यांनी केले आहे.

गंभीर अपघात झाल्यास जबाबदार कोण ? चीखलाने झाली घसरन, गंभीर अपघाताची भीती

आणी - वरुड भक्त येथील पुलाचे काम गेल्या कित्येक महिन्यांपासून कासव गतीने सुरू होते. अखेर करे बसे काम केले मात्र त्यातही गणवत्तेवर प्रश्न चिन्ह आहे.पुलाच्या बाजूला चिखलाने साम्राज्य निर्माण झाले आहे.त्याकडे अधिकार्यांचे व कंत्राटदाराचे दुर्लक्ष होत आहे. रस्त्यावरील दुचाकी वाहन चालकाला संकटाशी झुंज दिल्या प्रमाणे चिखल पार करावा लागत आहे.अजून किती दिवस सामान्य नागरिकांना जाणीव पूर्वक छळाल असा प्रश्न प्रखरपणे निर्माण होत आहे. रिमझिम पावसाच्या सरींनी चिखलातून पायदळ चालणेही कठीण होत आहे.मुरुम टाकून रस्ता सुखीत करण्या येवजी तेथील बांधकामाची माती तिथीत पसरवून देऊन नागरिकांची मज्जा पाहत असल्याचे दिसते.तेथील निर्माण झालेल्या घासरानित गंभीर अपघात झाल्यास जबाबदार कोण ? असा संतप्त सवाल नागरिकांकडून विचारला जात आहे.

शेख आयाज खुनातील फरार आरोपींना अटक करून मोका अंतर्गत कारवाई करा

जनमाध्यम प्रतिनिधी

पुसद - ६ जुलै २०२५ रोजी शेख आयाज शेख हासून वय २५ वा इसमाचा लंडाळा घाटातील जंगलात खुन करून पुरावा नष्ट करण्याच्या उद्देशाने आरोपीने प्रेतालक्ष दगड गोठ्याने मातीने सुरून ठेवले होते या खुणाच्या घटनेमधील तीन संशयित आरोपींना पोलीस प्रशासनाने तात्काळ अटक केली आहे.पन या खुन प्रकरणी दि.१५ जुलै २०२५ रोजी लंडाळा व अमृत नगर येथील ग्रामस्थांनी घेत उपदिगामीय पोलीस अधिकारी कर्णालय गाढून निवेदनाद्वारे गावातील घडत असलेली आचिंतीची माहिती दिली.

या गंभीर खून प्रकरणातील आरोपीला गंभीर शिक्षा झाली पाहिजे अशी मागणी यावेळी ग्रामस्थांच्या वतीने करण्यात आली आहे. सदर आरोपींना मोका अंतर्गत कारवाई करून या गावातून तात्काळ गावाबाहेर काढण्यात यावे आणि या गुन्हातील उर्वरित आरोपींना तात्काळ अटक करचे उर्वरित आरोपी गावात येऊन जीव मारण्याची

धमक्या मागल्यांना देत असून गावात दहशत निर्माण झाली आहे. यांच्यामसूर इतर गावकऱ्यांना धोका निर्माण होऊ शकतो आरोपीच्या फेसबुक अकअउंवर अनेक घातक शस्त्राचे फोटो आहेत त्यामुळे सध्या वतीने करण्यात आणू शकतो असा आरोप देहील यावेळी ग्रामस्थांच्या वतीने करण्यात आला आहे. भविष्यात होणाऱ्या खुणाचा प्रकर टाळण्यासाठी आरोपीला कठोरतात कठोर

खंडाळा व अमृत नगर गावकऱ्यांनी निवेदनाद्वारे केली मागणी

शिक्षा द्यावी अशी मागणी गावकऱ्यांनी केली आहे. निवेदन देताना खंडाळा अमृत नगर गट ग्रामपंचायतचे पोलीस पाटील सरपंच तंटामुक्ती अध्यक्ष तसेच गावातील म्हीलाल पुण्य अशा सातसे ते आठसे आहेत त्यामुळे यावेळी मोठ्या संख्येने उपस्थित होता पोलीसानी गावकऱ्यांना दिलासा देत आरोपीकाढत्या कोणत्याही व्यक्तींनी धमकी दिली तर तुम्ही १९२ वर फोन करा पोलीस तात्काळ पोहोचतील असे आश्वासन देऊन या ग्रामस्थांना परत पाठविले.

बच्चू कडू यांच्या ७/१२ पदयात्रेचा तुपटाकळी गावात जल्लोषात स्वागत

जनमाध्यम प्रतिनिधी

दिवस - प्रहार जनशक्ती पक्षाचे संस्थापक व अध्यक्ष माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी सातबारा करीत या पदयात्रेची सुरुवात भारताचे पहिले, कृषिमंत्री स्वर्गीय पंजाबराव देशमुख यांचे जन्मगाव उमरावती जिल्ह्यातील पायक या गावातून ७ जुलै ला सुरू केली. अमरावती जिल्ह्यातील सुरू झालेली ही पदयात्रा आज यवतमाळ जिल्हा दिवस तालुक्यातील तुपटाकळी या गावी ११ जुलै ला पोहोचली. यावेळी तुपटाकळी येथील, मोठ्या संख्येने ग्रामस्थानी, व महिला बचत गटांच्या वतीने यात्रेचे स्वागत मोठ्या थाटात केले. सातबारा करीत हि पायी यात्रा सध्या दिवस तालुक्यातील, संघर्ष मत प्रवास करणार आहे. शेतकरी, शेतमजूर विधवा अपंग, बेरोजगार तरुण ग्रामपंचायत कर्मचारी, मंडपाळ, मच्छिमार आणि मागासवर्गीय घटकांचे हक्क शासनापर्यंत

पोहोचण्याचा उद्देशाने ही जन चळवळ उन्नी राहिली आहे. यात सर्वपक्षीय नेत्यांना व नागरिकांना सहभागी होण्याचे आवाहन माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी केले आहे. या पदयात्रेने दिवस तालुक्यातील शिवरी, चिरकुटा येथून तुपटाकळी या गावी प्रवेश केला आहे. इथे स्थानिक नागरिकांनी उत्सुकतेने सहभागीने पदयात्रेचे जंगी स्वागत केले. डोल ताशोंच्या गजरात आणि घोषणाबाजीच्या जल्लोषात यात्रेचे आगमन झाले. विविध संघटना, प्रहार संघटना, ग्रामपंचायत तुपटाकळी, पत्रकार संघटना, युवक मंडळे, श्रीराम मंदिर संस्थान तुपटाकळी द्या वतीने शाळ, नाळ व पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार व स्वागत करण्यात

शेतकरी, शेतमजूर, अपंग, मधोमीर, मागासवर्गीय घटका यांच्या मागण्या मान्य झाल्या शिवाय, कितीही संकट आली तरी मग हटणार नाही. १३८ कि.मी.चा हा प्रवास पूर्ण करणार. आणि १४ जुलै ला सर्व जाती धर्मातील शेतकरी बंधवांनी महागाव तालुक्यातील अंबोडा येथे मोठ्या संख्येने हजर राहावे असे आवाहन मा. मंत्री बच्चू कडू यांनी केले.

आले. यावेळी सर्व परिसर,आला रे आला शेतकऱ्यांचा वाघ आला. या घोषणांने परिसर दणमळला होता. पदयात्रा ११जुलै ला श्रीराम मंदिर संस्थान तुपटाकळी येथे भुक्क्याम धोबणार आहे. त्यानंतर १२ जुलै रोजी वसंत नगर माने काळी दौलत पुसद तालुक्यात प्रवेश करेल आणि १४ जुलै रोजी महागाव तालुका अंबोडा येथे सांगता होणार आहे. दिवस तालुक्यातील दोन दिवसांचा हा प्रवास सामाजिक भरलेला असणार आहे.

निंबी ते गाजीपूर चिखलमय रस्ता कधी पुर्ण होणार..? शालेय विद्यार्थ्यांसाठी हा रस्ता जीवघेणा पुसद - मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजने अंतर्गत पुसद तालुक्यातील निंबी ते गाजीपूर रस्त्याचे काम सुरू आहे या रस्त्याने मुरुम व गिट्टी टाकून कामाला सुरुवात करण्यात आली पाडी येथे रस्त्यावर माती मिश्रित मुरुम टाकल्याने रस्ता असा चिखलमय झाला आहे त्यामुळे वाहनधारकांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे. सध्या पावसाचे दिवस असल्याने या चिखलय रस्त्याने पायदळ जाणे ही कठीण झाली आहे अनेक वाहनधारकाचे छोटे-मोठे अपघातही झाले आहे शाळेकरी विद्यार्थिनी व विद्यार्थ्यांनाही शाळेत जाताना त्रास सहन करावा लागत आहे संबंधित विभागाने लक्ष देऊन या रस्त्यावर गिट्टी व चुरी टाकून तात्काळ रस्ता लेवले व दुरुस्त करावा अशी मागणी पाडी,गणेशपुर, गौरेवाडी, गाजीपूर येथील नागरिक करीत आहे.

महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळाचा वर्धापन दिन साजरा

यवतमाळ - महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ, जिल्हा कार्यालय, यवतमाळ येथे महामंडळाचा ४७ वा वर्धापन दिन साजरा करण्यात आला. या प्रसंगी जिल्हा व्यवस्थापक मुकेश सोनकुसे यांनी जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीतील लाभार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. तसेच महामंडळांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांबाबतची माहिती दिली. यावेळी त्यांनी लाभार्थ्यांना वसुली विहीत मुदतीत भरणा करून सिबील रेकॉर्ड चांगले करण्याचे आवाहन केले. अन्यथा संबंधित लाभार्थ्यांना इतर कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून कर्ज मिळणार नाही, तथापि कर्जाची नियमित परतफेड करून महामंडळाला सहकार्य करण्याचे आवाहन केले आहे. जिल्ह्यातील जास्तीत जास्त लोकांना महामंडळातील योजनेचा लाभ घेण्याचे आवाहन जिल्हा व्यवस्थापक मुकेश सोनकुसे यांनी केले आहे.

उमरखेडमध्ये चरस-गांजा व ऑनलाईन गेम्सवर सरसकट बंदी आणावी युथ मुवमेन्टची मागणी

जनमाध्यम प्रतिनिधी

उमरखेड - शहरातील बायपास, खरस मैदान, गळनेमेट हायस्कूल परिसर आणि इतर ठिकाणी चरस, गांजा व नायट्रोजन गोळांची खुलेआम विक्री होत असल्याने तरणाडू नशेबाज गतीत अडकत असून गंगवार व खुना च्या घटना घडत असल्याचे चिन्न समीर येत आहे तसेच, ऑनलाईन गेम्सच्या वाढत्या व्यसनाने तरणाडे मानसिक स्वास्थ्य धासळत आहे. या पाबंदीमुलींवर शहरातील सामाजिक संघटने युथ मुवमेन्ट ऑफ महाराष्ट्र च्या कार्यकर्त्यांनी उपविभागीय अधिकाारी उमरखेड यांच्याकडे निवेदन बंधी आणि याबाबत अंमली पदार्थावर कठोर कारवाई व ऑनलाईन गेम्सवर सरसकट बंदीची मागणी केली आहे.

निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे की, काही ठिकाणी रात्रीच्या वेळेस तरणांच्या जमावात खुलेआम नशा केली जाते. यामुळे केवळ कायदा-सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण झाला नसून अनेक कुटुंबांचे संसार ध्वस्त होण्याच्या मार्गावर आहेत. यापुर्वी पोलीस

प्रशासनाला तक्रारी देऊनही कायदा न झाल्याची खंतही निवेदनात व्यक्त करण्यात आली. चरस, गांजा व नायट्रोजन गोळांच्या विक्रेत्यांविरुद्ध विशेष मोहिम राबवावी ,व्यसनार्थीन तरणांसाठी पुनर्वसन योजना करावा ,संवेदनशील मागात गरस वाढवून जमावावर नियंत्रण घालावे ,ऑनलाईन गेम्सवर सरसकट बंधी आणि याबाबत शासन पातीवर होस धोरण अखाले,शाळा -महाविद्यालयां मध्ये जनजागृती मोहीम सुरू करावी अस्या मागणी निवेदनाद्वारे करण्यात आली. निवेदन सादर करताना सोडल खान, साबीर नाईक, शाहीद खान, फैजान खान, उमैर खान, अजीम अली, साबिर खेखे, माजीद खान, जिदान खेखे, अयान खान, सिबागत उल्ला आदी युवक उपस्थित होते.

संक्षिप्त

यश ने मिळविले ‘यश’

अमरावती- नुकत्याच लागलेल्या सि.ई.टी परिक्षेत पी.सी.एम ग्रुप मध्ये वलगाव येथील यश याने सर्वांचे अंदाज चुकवून मिळविले मोठे यश. वलगाव येथील यश बाळु वानखडे याने घवघवीत ९७.७३ टक्के मार्क मिळवून यश संपादन केले. यश याने मिळवीलेल्या यशाचे कौतुक व अभिनंदन सर्व स्थरातुन होत आहे. यश हा वलगाव ग्रामीन भागातून मातंग समाजातुन आलेला व १० वी पर्यंत मराठी माध्यम मध्ये शिकलेला विद्यार्थी माठे यश मिळवेल असा अंदाज नव्हता. परंतु यश ला मोठे ‘यश’ मिळेल याची खात्री होती. यश यांने हलाकीच्या परिस्थीला मात करुन यश मिळविले. यशचे वडील बाळु वानखडे हे हातमजुरी करतात. बाळु वानखडे यांनी अॅड. बाबुराव बेलसरे यांच्या समवेत विदर्भ दौ-यावर असलेले माजी खासदार समीर भुजबळ यांची यवतमाळ येथे भेट घेतली. समीर भुजबळ यांना यश बददल माहीती सांगितल्यावर भुजबळ यांनी यश चे कौतुक करुन अभिनंदन केले, भावी शैक्षणिक आयुष्या करीता भरभरुन शुभेच्छा दिल्या.

डॉ. रा.गो चवरे यांचा सत्कार

अमरावती- परिवर्तन प्रबोधनीच्या दुसऱ्या राज्यस्तरीय साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष थोर साहित्यिक व विचारवंत प्राचार्य डॉ. रा गो चवरे यांचा डॉ. गोविंद कासट मित्रमंडळीने सत्कार केला. कांचन लॉन येथे आयोजितउद्घाटन सत्कार व पुस्तक प्रकाशित इत्यादी कार्यक्रमानंतर आजपासून ४०-४५ वर्षांपूर्वी साहित्यिक वक्ता कबड्डी प्रशिक्षक कथाकथनकार प्राचार्य डॉ. सतीश तराड सोबत भेटीगाठी झालेले डॉ. रा. गो चवरे सर यांच्या सोबतच्या जुन्या आठवणी ताज्या केल्या. डॉ. गोविंद कासट यांनी कार्यक्रमाचे आयोजक अनेक नवोदितांना साहित्य क्षेत्रात घडविणाऱ्या प्राचार्य वक्ता सामाजिक कार्यकर्ता लेखिका कवयित्री डॉ. शोभा रोकडे यांनी अनेकांना सोबत घेता या कार्यक्रमाचे आयोजक आयोजन केले व हा योग कार्यक्रमानंतर लगेच डॉ. गोविंद कासट यांनी साधला. मित्र मंडळातील सुदर्शन गांग प्रदीप जैन प्राचार्य डॉ. सुभाष गवई दीपक दारव्हेकर वा.पा जाधव निलेश ठाकरे संजीवनी काळे स्वतः शोभाताई रोकडे इतर मंडळी कार्यक्रमाला हजर होते सत्कार प्रसंगी अनेक साहित्यिक भगिनी हजर होत्या.

‘आझाद खान’ यांची

महाराष्ट्र राज्य संघटकपदी नियुक्ती

अमरावती- अक्षर मानव ही संघटना साहित्य, समाज, कला, शिक्षण, पर्यावरण, उद्योग,श्रम, विज्ञान अश्या मानवी जगण्याच्या ९६ विषयात काम करते या सर्व विषयांच्या अनुषंगाने विविध संमेलने, शिबिरे, कार्यशाळा गप्पा, संवाद सहवास, माणूस संमेलन, साहित्य संमेलन, शिक्षण संमेलन, चित्रपट संमेलन अशा प्रकारचे उपक्रम महाराष्ट्रभर विविध भागात राबवते. अक्षर मानव संघटना ही जाती, धर्म, देव, वर्ग, वर्ण, लिंग, प्रदेश, भाषा याच्या परीकडे जाऊन माणसाला एकत्रित आणणारी आंतरराष्ट्रीय माणसांची संघटना आहे. ेया संघटनेच्या राज्य संघटक पदी तिवस्याचे आझाद सभा खान यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. आझाद खान यांची निवड सर्वानुमते करण्यात आली. संपूर्ण महाराष्ट्रात त्यांना राज्य संघटक म्हणून काम करण्याची संधी देण्यात आली आली आहे.

विद्यापीठाच्या उन्हाळी-२०२५

पर्यायी परीक्षेचे वेळापत्रक जाहीर

अमरावती/का.प्र.

क्रोडा, सांस्कृतिक, आविष्कार, आव्हान, उत्कर्ष अशा विविध स्पर्धांमध्ये भाग घेणा-या व संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या संबंधित अधिका-यांनी प्रमाणित केलेल्या विद्यार्थ्यांच्या उन्हाळी - २०२५ विद्यापीठीय पर्यायी परीक्षांचे वेळापत्रक परीक्षा विभागाकडून जाहीर करण्यात आले असून, २६ जुलै, २०२५ पासून सदर परीक्षा घेण्यात येणार आहेत. सर्वसंबंधित विद्यार्थ्यांनी याची नोंद घ्यावी, असे परीक्षा व मूल्यमापन विभागाकडून कळविण्यात आले आहे.

जाहीर करण्यात आलेल्या वेळापत्रकानुसार, अमरावती जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांची परीक्षा ही विद्याभारती महाविद्यालय (केंद्र क्र.१२६), अकोला जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांची श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला (२०५), बुलडाणा जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांची विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर (३२२), यवतमाळ जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांची अमोलकचंद महाविद्यालय, यवतमाळ (४०१) आणि अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांची परीक्षा ही त्यांना देण्यात आलेल्या प्रवेशपत्रावरील नमूद परीक्षा

जखमी, आजारी, अनाथ आणि अपंग प्राण्यांना काळजी, उपचार आणि

‘वसा’ ला २०२५ चा सोमेश्वर पुसतकर

अमरावती/का.प्र.

जखमी, आजारी, अनाथ आणि अपंग प्राण्यांना काळजी, उपचार आणि पुनर्वसन करणाऱ्या ‘वसा’ (वासा कन्झर्वेशन ऑर्गनायझेशन अमरावती) या संस्थेची सोमेश्वर पुसतकर लोकगौरव पुरस्कार-२०२५ साठी निवड करण्यात आली आहे. शिवसेनेचे नेते व आझाद हिंद गणेशोत्सव मंडळाचे कर्तव्हेत दिवंगत सोमेश्वर पुसतकर यांच्या स्मृतिप्राप्तीतार्थ समाजसेवेच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणारी व्यक्ती वा सामाजिक संस्था वा संघटनेला दरवर्षी लोकगौरव पुरस्कार दिला जातो. एक लाख रुपये, मानपत्र व

स्मृतिचिन्ह असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे. ऑगस्ट महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात या पुरस्काराचे वितरण होईल.

सोमेश्वर पुसतकर यांनी आपल्या हयातीत शेकडो गरजू लोकांना मदत केली. जात - पात, धर्म, विचारधारा, संघटना याचा विचार न करता त्यांनी समाजातील वेगवेगळ्या घटकांना कायम ताकत देण्याचे काम केले आहे . पुसतकर यांच्या कार्याचा वारसा चालत राहावा आणि त्यांच्यासारखे काम करणाऱ्या व्यक्ती व संस्थांना बळ मिळावे ,यासाठी लोक फाउंडेशन, कृषी विकास प्रतिष्ठान, आझाद हिंद

गणेशोत्सव मंडळ, न्यू आझाद हिंद गणेशोत्सव मंडळ व सोमेश्वर पुसतकर मित्रमंडळ या संस्थांच्या वतीने दरवर्षी पुसतकर यांच्या स्मृतीदिनी हा पुरस्कार देण्यात येतो.

सन २०२१ मध्ये ‘नानक रोटी ट्रस्ट’, २०२२ ला श्री. संत अच्युत महाराज हार्ट हॉस्पिटल, २०२३ यावर्षी रक्तदान समिती, अमरावती तर २०२४ ला कुष्ठरोग्यांच्या आयुष्यात नवीन पहाट आणणाऱ्या रूग्णतीप्राप्त ‘तपोवन’ या संस्थांची पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली होती.

वासा कन्झर्वेशन

ऑर्गनायझेशन अमरावती

यावर्षीच्या पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आलेली ‘वसा’ ही संस्था २००८ मध्ये शुभम सायंके, निखिल फुटाण, गणेश अकते व भूषण सायंके या तरुणांनी संकटात सापडलेल्या प्राण्यांना वाचवण्याच्या उद्देशाने स्थापन केली. छत्री तलावाजवळ मंगलधाम कॉलनीत उभारण्यात आलेल्या श्री गोवर्धन पशुवैद्यकीय

मिशन आयएसच्या कार्यक्रमात डॉ.गोविंद कासट यांची उपस्थिती

अमरावती/का.प्र.

मिशन आयएस च्या माध्यमातून अनेकांचे शासकीय सेवेत अधिकारी बनण्याचे स्वप्न साकारणाऱ्या प्रा. डॉ. नरेशचंद्र काठोळे यांनी मातोश्री कमलताई गवळी यांच्या ८३ व्या वाढदिवसानिमित्त वलगाव येथे एका कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या दिवशी स्पर्धा परीक्षा कार्यशाळेचे सुद्धा आयोजन होते. मोहिनी खंडागळे व सुशांत गायकवाड या अनुक्रमे आयएसएस झालेल्या व नागपूरचे आरएसपी अधिकारी यांच्यासह मातोश्री कमलताई गवई व इतर पाहुण्यांचे मार्गदर्शन लाभले. या

कार्यक्रमास आयएसएस संचालक व स्पर्धा परीक्षा तज्ञ डॉ. नरेशचंद्र काठोळे अमेरिकेतील प्रकाश सिकची जुबीन सिकची प्रतिमा खंडारे प्रीती सोमाणी आरुषी सोमानी मोठ्या प्रमाणातील आयोजक शिक्षक मंडळी व ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते डॉ. गोविंद

कासट यांची उपस्थिती लाभली. डॉ. गोविंद कासट यांचा सत्कारही आयोजकांनी केला मिशन आयएसएस चा असा उत्कृष्ट कार्यक्रम आवश्यक असा कार्यक्रम व भावी पिढी घडविणारा कार्यक्रम व यात उपस्थित राहण्याची संधी आपणास

मिळाली. या डॉ. गोविंद कासट यांनी आयोजकाबद्दल अभिनंदन व आभार व्यक्त केले. डॉ. नरेशचंद्र काठोळे आयोजकांचे रिसॉर्टचे सर्वेसर्वा उद्योजक वलगाव या आपल्या जन्मभूमीचे पांग फेडणारे प्रेमकिशोरजी सीकची यांचे अभिनंदन केले.

ड्रायव्हिंग स्कूलचे प्रशिक्षक म्हणजे ‘जीवनदूत’

प्रादेशिक परिवहन अधिकारी उर्मिला पवार यांचे प्रतिपादन

अमरावती/का.प्र.

ड्रायव्हिंग स्कूलचे प्रशिक्षक हे केवळ प्रशिक्षण देणारे शिक्षक नसून, ते कुशल वाहनचालक घडवून अपघातांचे प्रमाण कमी करणारे ‘जीवनदूत’ आहेत, असे प्रतिपादन (RTO) प्रादेशिक परिवहन अधिकारी उर्मिला पवार यांनी केले.

प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाच्या सभागृहात जिल्हा व शहरातील ड्रायव्हिंग स्कूल संचालकांसाठी आयोजित कार्यशाळेत त्या बोलत होत्या. या वेळी प्रभारी सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी विपिन लेदाडे, सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षक शिवशंकर कातडे आणि सोहम हेमने उपस्थित होते. प्रशिक्षण देताना विद्यार्थ्यांना वाहनाचे तांत्रिक ज्ञान, रस्त्यावरील

चिन्हांची माहिती, समृद्धी महामार्गासारख्या महामार्गावर वाहन कसे चालवावे, वेग किती ठेवावा, घाट रस्ते व रात्रीच्या वेळी ड्रायव्हिंगचे नियम याचे मार्गदर्शन अत्यंत आवश्यक असल्याचे पवार यांनी सांगितले.

‘प्रत्येक प्रशिक्षकाने प्रशिक्षणाच्या वेळी ओळखपत्र बाळगावे. वाहन प्रशिक्षण काळात योग्य सूचना व मार्गदर्शन केल्यास अपघातांवर नियंत्रण मिळवता

येईल,’ असेही त्यांनी नमूद केले. कार्यशाळेत ड्रायव्हिंग स्कूल संचालकांच्या अडचणींवर चर्चा होऊन त्यांचे निराकरण करण्यात आले. हा उपक्रम प्रथमच राबविल्याबद्दल सर्व संचालकांनी प्रादेशिक परिवहन अधिकारी उर्मिला पवार यांचा पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार केला. कार्यक्रमाचे समन्वयन डॉ. एस. बी. वरकड (कार्यक्रम समन्वयक) व डॉ. ए.

निरज अर्बन को -ऑप निधी बँकेने दर्यापूरकरांना

लाखो रुपयांनी गंडविले; खातेदारांची पोलिसांत तक्रार

ऑप निधी ली चे कार्यालय काही महिन्यांपासून बंद आहे. त्यामुळे संबंधित खातेधारक व ठेवीधारक रोज बँकेत यायचे पण बँक ला कुलूप पाहून परत वापस जायचे बँक बंद असल्यामुळे ठेवीदार पूर्णपणे कमालीचे धास्तावले

आहेत. दर्यापूर तालुक्यात बँकेत तसेच सहकाराची उज्ज्वल परंपरा लाभलेली असून . अद्यापपर्यंत ग्राहकांची कोणीही आर्थिक फसवणूक केलेली नाही. त्यामुळे दर्यापूरकरांनी मोठ्या विश्वासाने निरज अर्बन को-ऑप. निधी लि.

टाकरखेडा संभू : पेरणी झाल्यानंतर लगेच पावसाने गेल्या तीन ते चार दिवसांपासून दमदार हजेरी लावल्यामुळे सर्व पिके निघाली. सगळीकडे हिरवे हिरवे रान दिसत आहे.

पुनर्वसन करणाऱ्या संस्थेची निवड

लोकगौरव पुरस्कार

रूग्णालय व ‘वसा’ प्राणी बचाव केंद्रात जखमी, आजारी, अनाथ आणि अपंग प्राण्यांना काळजी, उपचार आणि पुनर्वसन केले जाते.

भटक्या आणि सोडून दिलेल्या प्राण्यांना सर्व प्रकारची आवश्यक वैद्यकीय मदत येथे दिली जाते. श्री गोरक्षण संस्था अमरावतीने या तरुणांना त्यांच्या कामासाठी मंगलधाम कॉलनीत जागा उपलब्ध करून दिली आहे. वसा संस्थेचे कार्यकर्ते दरवर्षी दरवर्षी हजारो भटक्या व अनाथ प्राण्यांना वाचवतात, त्यांच्यावर वैद्यकीय उपचार करतात आणि त्यांचे पुनर्वसनही करतात.

प्राण्यांचे नियमित लसीकरणही येथे होते.

आतापर्यंत २५ हजारापेक्षा अधिक प्राणी व पक्षांवर ‘वसा’ मध्ये उपचार व पुनर्वसन झाले आहे.

समाजातील प्राणी व पक्षी प्रेमी नागरिकांच्या मदतीने या तरुणांची ही धडपड सुरु आहे. विशेष म्हणजे यात काम करणारे सगळे तिशीच्या आतील तरुण आहेत. अतिशय समर्पित भावनेने हे तरुण ज्यांना बोलता येत नाही, दरवर्षी आपली वेदना सांगता येत नाही अशा मूक प्राणी व पक्ष्यांसाठी काम करतात.

विभागीय आयुक्तालयात

१४ जुलैला विभागीय लोकशाही दिन

अमरावती/का.प्र.

विभागीय लोकशाही दिन प्रत्येक महिन्याच्या दुसऱ्या सोमवारी आयोजित करण्यात येतो. त्यानुसार येत्या सोमवारी (दि. १४ जुलै २०२५ रोजी) सकाळी ११ वाजता विभागीय लोकशाही दिन व महिला लोकशाही दिनाचे आयोजन विभागीय आयुक्त कार्यालयात करण्यात आले आहे, असे अपर आयुक्त रामदास सिध्दभट्टी यांनी पत्रकाब्दारे कळविले आहे. विभागीय लोकशाही दिनासाठी यापूर्वी प्राप्त तक्रारीचे निराकरण करण्यात

येईल. विभागीय लोकशाही दिनात तक्रार नोंदविण्यासाठी नागरिकांनी तसेच महिलांनी त्यांचे तक्रार अर्ज (तालुका, जिल्हा किंवा महापालिका लोकशाही दिनानंतर) विहित नमुन्यात १५ दिवस अगोदर दोन प्रतीत पाठविणे आवश्यक राहील. नागरिकांनी तक्रार अर्ज dcg@amravati@gmail.com efkeabkee@gmail.com amravati@rediffmail.com या ई-मेलवर विहित नमुन्यात पाठविण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

पी.आर.पोटे पाटील अभियांत्रिकी

महाविद्यालयात व्याख्यानमाला

एस. तेलंग (विभागप्रमुख) यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात येत आहे.

तज्ज्ञ व्याख्याते व त्यांच्या विषयांचे तपशील पुढीलप्रमाणे आहेत डॉ. निधी मिश्रा, पुणे – नवोन्मेषी अध्यापनासाठी AI साधने, डॉ. अविनाश खरात, मेंटर, जेएसपिएम, पुणे– डिजिटल कंटेंट विकास, डॉ. अंजली वैद्य, वरिष्ठ सल्लागार, पुणे–इलेक्ट्रिकल पॉवर सिस्टीम व इटीएपी, डॉ. प्रिया गोखले, विभागप्रमुख, जेएसपीएम, पुणे –अनुभवाधिष्ठित शिक्षण व मूल्यमापन साधने, डॉ. एस. एम. बकरे, माजी अधीक्षक अभियंता, पुणे –विद्युत प्रणाली ताल

औद्योगिक दृष्टिकोन व आधुनिक साधने या उपक्रमातून पीआरपीसीएम महाविद्यालयाचा सतत व्यावसायिक विकास, शैक्षणिक नवोन्मेष आणि आयइइइ सारख्या प्रतिष्ठित संस्थांशी सहयोग करण्याचा प्रयत्न अधोरेखित होतो. या व्याख्यानमालेमुळे प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांना आधुनिक तंत्रज्ञान व अध्यापन पद्धतीचे प्रशिक्षण मिळणार असून, अकादमिक उत्कृष्टतेसाठी एक महत्वाचा टप्पा ठरणार आहे. विद्युत अभियांत्रिकी विभागाकडून सर्व तज्ज्ञ व्याख्याते व आयइइइ पुणे सेक्शन यांचे मनःपूर्वक आभार मानण्यात येत आहेत.

कौशल्य विकास केंद्राचा रोजगार मेळावा

अमरावती- जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्रामार्फत युवकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी ‘पॅडित दिनदयाल उपाध्याय रोजगार मोहिमे’चे मंगळवार, दि. १५ जुलै २०२५ रोजी आयोजन करण्यात आले आहे. सिकची रिसोर्ट वलगाव ता. जि. अमरावती येथे हा मेळावा होणार आहे. जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र तथा मॉडल करिअर सेंटरतर्फे रोजगार मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. मेळाव्यामध्ये विविध कंपन्यांचे प्रतिनिधी उपस्थित राहणार आहे. मेळाव्यामध्ये सहभागी होण्यासाठी

mahaswayam.gov.in यावेबसाईटवर जाऊन ऑनलाईन नोंदणी करावी. यात ऑनलाईन सहभाग नोंदवून आपली रजिस्ट्रेशनची प्रत काढून मेळाव्याच्या दिनांकास उपस्थित राहावे. याबाबत अडचणी असल्यास जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र, दुध्धनी क्रमांक ०७२१-२५६६०६६ किंवा amravatirojgar@gmail.com या मेलवर संपर्क साधावा. मेळाव्यासाठी बायोडाटा, पासपोर्ट साईज फोटो आणि आवश्यक कागदपत्रांसह प्रत्यक्ष उपस्थित रहावे, मार्गदर्शन केंद्राच्या सहायक आयुक्त प्रांजली बारस्कर यांनी केले आहे.

टाकरखेडा संभू : पेरणी झाल्यानंतर लगेच पावसाने गेल्या तीन ते चार दिवसांपासून दमदार हजेरी लावल्यामुळे सर्व पिके निघाली. सगळीकडे हिरवे हिरवे रान दिसत आहे.

(छाया- संतोष शेंडे)

जागतिक पटलावर आजघडीला अस्तित्वात असणाऱ्या बहुराष्ट्रीय संघटनांमध्ये ‘ब्रिक्स’ या संघटनेला एक वेगळे स्थान आहे. अलीकडील काळात डोनाल्ड ट्रम्प यांनी ट्रॅरिफसंदर्भात ब्रिक्स राष्ट्रांना दिलेल्या धमक्यांमुळे ही संघटना ठळकपणे चर्चेत आली आहे. यादरम्यान ब्राझीलमध्ये ‘ब्रिक्स’ची शिखर परिषद नुकतीच पार पडली. या परिषदेला पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यासह प्रमुख नेते उपस्थित राहिले, परंतु चिनी राष्ट्राध्यक्षांची अनुपस्थिती चर्चाणा फोडणी देऊन गेली. या परिषदेत पहलगाममध्ये झालेल्या दहशतवादी हल्ल्याचा करण्यात आलेला निषेध ही भारतासाठी मोठी उपलब्धी ठरली.

यंदकी ब्रिक्स शिखर परिषद भारतासाठी यशस्वी ठरली आहे. या परिषदेत एप्रिलमध्ये जम्मू-काश्मीरमधील पहलगाम येथे झालेल्या दहशतवादी हल्ल्याचा तीव्र शब्दांत केलेला निषेध भारताच्या दृष्टीने विशेष महत्त्वाचा आहे. यंदाच्या ब्रिक्स घोषणापत्रात सीमापार दहशतवादाचा स्पष्ट उल्लेख केला असून आंतरराष्ट्रीय दहशतवादविरोधातील व्यापक

अधिवेशन (सीसीआयटी) या भारताच्या दीर्घकालीन प्रस्तावास ब्रिक्स सदस्य राष्ट्रांनी समर्थन दर्शविले. भारताने जागतिक स्तरावर दहशतवादविरोधात एक सुसंगत आणि सर्वसमावेशक आंतरराष्ट्रीय करार व्हावा यासाठी आंतरराष्ट्रीय दहशतवादविरोधी व्यापक परिषद म्हणजेच सीसीआयटीचा प्रस्ताव संयुक्त राष्ट्रसंघासमोर १९९६ साली मांडला होता. या प्रस्तावाचे मूळ उद्दिष्ट म्हणजे दहशतवादाची एक स्पष्ट व्याख्या करणे, त्याविरोधात आंतरराष्ट्रीय कायदे सुसंगत करणे आणि सर्व देशांनी अशा कृतींना कोणत्याही राजकीय, धार्मिक किंवा वैचारिक कारणास्तव समर्थन न देणे याची हमी घेणे.

गेल्या अनेक दशकांत या प्रस्तावावर चर्चा झाली असली तरी काही देशांनी, विशेषतः अमेरिका, इस्लामिक राष्ट्रे आणि चीनने विविध कारणांनी त्यावर आक्षेप घेतल्यामुळे तो प्रस्ताव अद्याप ठरविण्यात आलेला नाही.

भारताला हा विषय ब्रिक्ससारख्या बहुपक्षीय व्यासपीठांवर सातत्याने पलंगला लागतो. कारण यामध्ये सामील काही देश, विशेषतः चीन आणि रशिया, संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षा परिषदेमधील कायम सदस्य असल्यामुळे त्यांच्याशी एकमत आवश्यक असते. यावर्षी

‘ब्रिक्स’ परिषदेचे फलित

झालेल्या रिओ दि जिनेरो येथील ब्रिक्स परिषदेत भारताने दहशतवादविरोधी लढाईला केंद्रस्थानी आणले. यावेळी जारी केलेल्या संयुक्त निवेदनात भारताने पहलगाम येथील दहशतवादी हल्ल्याचा स्पष्टपणे निषेध करण्याचा मुद्दा समाविष्ट केला, तसेच दहशतवाद्यांच्या आंतरराष्ट्रीय हालचाली आणि त्यांच्या आर्थिक स्रोतांचा बंदोबस्त

करण्याची गरज अधोरेखित केली. ब्रिक्सच्या नव्या सदस्यांमध्ये, विशेषतः इराण आणि इथिओपिया यांसारख्या देशांमधील अंतर्गत संघर्षांचा संदर्भ घेतल्यास, दहशतवादाच्या प्रश्नावर एकमत साधणे अधिक कठीण होते. तरीही भारताने संयम आणि दृढ भूमिका घेत ब्राझीलसह सहमती साधत दहशतवादविरोधात निर्णायक भाष्य घडवून आणले.

ब्रिक्सच्या मंचावर भारताच्या या भूमिकेला मिळालेले पाठबळ हे भारताच्या वाढत्या जागतिक प्रभावाचे लक्षण आहे.

केवळ दहशतवादच नव्हे, तर बहुध्रुवीय जागतिक व्यवस्थेची गरज, जागतिक संस्थांमध्ये सुधारणा आणि विकसनशील देशांच्या समावेशक प्रतिनिधित्वाची मागणीही भारताने ठामपणे मांडली आणि तिला

सदस्य देशांनी सकारात्मक प्रतिसाद दिला. अलीकडेच पार पडलेल्या शांदाय सहकार संघटना (एससीओ) परिषदेच्या घोषणापत्राच्या पार्श्वभूमीवर याचे महत्त्व अधिक आहे. कारण त्या घोषणापत्रात बलुचिस्तानमधील दहशतवादी हल्ल्याचा उल्लेख वेगळा गेला होता. पण पहलगाममधील दहशतवादी हल्ल्याचा उल्लेख जाणीवपूर्वक वगळण्यात आला होता. त्या तुलनेत ब्रिक्स परिषदेने भारताच्या चिंतेला स्पष्ट आणि निर्णायक स्वरूपाचे समर्थन दिले, हे निश्चितच उल्लेखनीय आहे.

या परिषदेमध्ये केवळ सुरक्षा आणि दहशतवादाचे मुद्दे नव्हते, तर भविष्यातील तंत्रज्ञान व सहकार्याचे दिशादर्शक विषयही उपस्थित करण्यात आले. कुत्रिम बुद्धिमत्ता या विषयावर जबाबदारीने वापर करण्यासाठी एकत्रित धोरण तयार करण्याचा प्रस्ताव मांडण्यात आला. भारताने गेल्या काही वर्षांत उभारलेली डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा ही वैश्विक आदर्श मानली गेली असून ब्रिक्सच्या परिषदेत तिचे खुले कौतुक झाले. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आपल्या भाषणात दहशतवादविरोधात शून्य सहिष्णुतेची (झिरो टॉलरन्सची) भूमिका घेतली

पाहिजे, असे ठाम मत व्यक्त केले. त्याचप्रमाणे गाझा पट्टीतील संघर्ष, इराण-इस्रायल तणाव यांसारख्या विषयांच्या पार्श्वभूमीवर संवाद व शांततेच्या माध्यमातून समस्यांचे समाधान शोधणे हीच योग्य दिशा असल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले.

पंतप्रधान मोदी यांनी आपल्या भाषणात संयुक्त राष्ट्रे, जागतिक बँक, आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी यांसारख्या बहुपक्षीय संस्थांमध्ये व्यापक सुधारणा करण्याची मागणी केली. त्यांनी विशेषतः हे सांगितले की, या जागतिक संस्थांमध्ये विकसनशील देशांचे प्रतिनिधित्व आणि सहभाग निश्चित केला जावा, जेणेकरून जागतिक निर्णय प्रक्रियेत खऱ्या अर्थाने समता आणि न्याय सुनिश्चित केला जाऊ शकेल आणि ही निर्णयप्रक्रिया सर्वसमावेशक बनेल. याखेरीज पर्यावरण, हवामान बदल, जागतिक आरोग्य अशा महत्त्वाच्या विषयांवर बोलताना पंतप्रधानांनी भारतातील आयुष्मान भारत योजनेचा संदर्भ दिला आणि लोकांचे व पृथ्वीचे आरोग्य एकमेकांशी अविभाज्यपणे जोडलेले असल्याचे अधोरेखित केले. ही भूमिका पर्यावरण संवेदनशील धोरणांना समर्थन देणारी आणि सतत विकासाच्या

माग्वार नेणारी आहे. या ब्रिक्स परिषदेला आणखी एक विशेष महत्त्वाचे परिप्रेक्ष्य लाभले ते म्हणजे चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्या अनुपस्थितीचे. राष्ट्राध्यक्ष झाल्यानंतर पहिल्यांदा ते ब्रिक्स शिखर परिषदेपासून दूर राहिले. हे नेमके का झाले, यावर विविध विश्लेषणे समोर आली आहेत. काही ठिकाणी तर जिनपिंग सत्ता हस्तांतरित करण्याच्या तयारीत असल्याचेही म्हटले गेले. मात्र हे अपप्रचार असण्याची शक्यता अधिक आहे. कारण चीनमधील सत्ताधारी व्यवस्थेची पारदर्शकता अत्यंत मर्यादित असते आणि सत्य माहिती सार्वजनिक होणे हे जवळजवळ अशक्य असते. आजचे वास्तव चाहता शी जिनपिंग यांचे चिनी सत्तेत अजूनही पूर्ण वर्चस्व आहे. पण त्यांच्या अनुपस्थितीमागे एक प्रमुख कारण म्हणून हे सांगितले जात आहे. एकंदरीत पाहता यावर्षीची ब्रिक्स परिषद भारतासाठी अत्यंत निर्णायक ठरली आहे.

अनिल त्रिगुणायत,
 माजी राजदूत

पूर्व विदर्भात अनेक ठिकाणी काळी माती आहे. यात ‘मॉट मोरीला नाइट’ नावाचे ‘क्ले पार्टिकल’ असते. हा तीस टक्के पाणी शोषतो. त्यामुळे जमिनीची सच्छिद्रता कमी होते. पाणी साचते, चिखल होतो. हा प्रकार पिकांसाठी धोकादायक असतो. मग दुबार पेरणी, ओला दुष्काळ अशी परिस्थिती ओढवते. या चक्रातून शेतकरी कधी सुटणार? आकाशातून थेंबही बरसत नसताना हवाहवासा वाटणारा पाऊस धो धो बरसायला लागताच नकोसा होऊन जातो. अवघ्या आठवडाभरापूर्वी पश्चिम महाराष्ट्रात तो कोसळत होता. रस्ते जलमय होत होते. उखडून जात होते. पिके वाहून गेल्याने आणि वाहतूक बंद झाल्याने परिसरातील लोक हवालदिल होते. ‘आवर रे बाबा’ असा आर्त सूर त्यांच्याकडून उमटत होता. विदर्भातील शेतकरी त्यावेळी रखरखत्या उन्हाला कंटाळला होता. भरून येणाऱ्या, पण न कोसळणाऱ्या आभाळ्याला दोष देत होता. डोळ्यांत पाणी आणून पावसाची वाट बघत होता. पुढे आषाढीचा उपास सुटला आणि पावसाचाही. त्यानंतर ७२ तास तो असा काही बरसला की, त्याने मोठे नदीनाले आणि छोटे ओढेही भरून टाकले. गोसेखुर्द धरणाचे ३३ दरवाजे उघडावे लागले. तेरा हजार क्युबिक मीटर प्रतिसेकंद या वेगाने पाणी वैनगंगा नदीत सोडावे लागले. प्राणहिता, गोदावरी, पाल आणि कठानी या नद्या तुडुंब भरल्या. त्यांनी शेती,

वैदर्भीय जलसंकट

गावे, रस्ते, पूल कवेत घेतले. एकट्या गडचिरोली जिल्ह्यातील २१ मार्ग बंद झाले. या पुराने नागपूर, गोंदिया जिल्ह्यांत प्रत्येकी दोन, वर्षा, भंडारा, यवतमाळ, गडचिरोली आणि अमरावतीत प्रत्येकी एक बळी घेतला. कुणी तुडुंब पूल ओलांडताना वाहून गेले. कुणाच्या गाडीवर झाड पडले. कुणाला विजेचा धक्का बसला, कुणाचे घर कोसळले. या पावसात किमान सहा हजार लोक अडकले. शेकडो नागरिकांचे विस्थापन करावे लागले. अनेक घरांची हानी झाली. किमान पाचशे हेक्टरवरील पिकांचे नुकसान झाल्याचा प्राथमिक अंदाज आहे.

पाऊस येतो, पूर घेऊन येतो. तो असतो तोवर त्याची चर्चा होते. तो ओसरला की चार-दोन दिवसांत चर्चाही थांबते आणि जगण्याचे रहाटगाडगे सुरू होते. हे दरवर्षीचेच. मात्र असे का होते, यावरील भक्कम तोडग्यासाठीची चर्चा कमी होते. प्रशासकीय आणि राजकीय दरबारातील चर्चेत औपचारिक प्रस्तावांची शिवाशिवी सुरू होते. पूर्व विदर्भातील या पुराला निसर्गही जबाबदार आहे. पूर्व विदर्भातील जमिनीचा उतार चार टक्के ते पंधरा टक्के या गटात येतो. त्यामुळे जेव्हा पाऊस येतो अथवा धरणातून विसर्ग होतो, त्यावेळी पाणी गतीने वाहून जात नाही. ते पसरते. या भागात वैनगंगा, गोदावरी यांसारख्या नद्या आहेत. त्यांच्या अनेक लहान उपनद्या आहेत. या लहान नद्या जेव्हा फुगतात आणि मोठ्या नदीला जाऊन मिळतात तेव्हा त्यांचा प्रवाह कुठित होतो. पाणी वाहून जाण्याऐवजी पसरते आणि पूर येतो. या भागाची भौगोलिक रचना बघितली तर इथे काळा दरगड आहे. अशा जमिनीवरून पाणी वेगाने पुढे फेकले जात नाही. पूर्व विदर्भात अनेक ठिकाणी काळी माती आहे. यात ‘मॉट मोरीला नाइट’ नावाचे ‘क्ले पार्टिकल’ असते. हा तीस टक्के पाणी शोषतो. त्यामुळे जमिनीची सच्छिद्रता कमी होते. पाणी

साचते, चिखल होतो. हा प्रकार पिकांसाठी धोकादायक असतो. मग दुबार पेरणी, ओला दुष्काळ अशी परिस्थिती ओढवते. या चक्रातून शेतकरी कधी सुटणार?

पुरामागील महत्त्वाचे कारण म्हणजे, धरणाचे दरवाजे अचानक उघडणे. धरण भरल्याने एकाच वेळी दरवाजे उघडले जातात. हजारो क्युसेक पाणी वेगाने बाहेर येते. त्यातून पुराची आणि नुकसानीची तीव्रता वाढते. हा सगळा प्रकार थांबवायचा झाला तर जलव्यवस्थापनाचे नवे तंत्र वापरायला हवे. दरवाजे उघडण्याचे व्यवस्थित नियोजन केले, तरच पूरबळींना अटकाव घालता येऊ शकेल. महानगरीय समस्या याहून भिन्न आहेत. वेगवान औद्योगिकीकरणामुळे गावखेड्यातील लोंढे शहरात येतात. शहरालगत वसतात. तिथे ना रस्ते असतात, ना नाले. नागपूर शहराच्या ५८ टक्के भागात पावसाळी जलवाहिन्या नाहीत. तिथे पाणी साचणार नाही तर काय? शहरातील पावसाचे पाणी नाग नदी बाहेर नेऊन सोडते, मात्र तिच्या पात्रात जागोजागी अतिक्रमण आहे. कुठे घराच्या भिंती आहेत, तर कुठे सुरक्षा भिंती. काही ठिकाणी झोपडपंांमुळे प्रवाह अडतो. घराघरांत पाणी फिरते. अतिक्रमणे हटत नाहीत.

नाग नदी सौंदर्यीकरणाचा प्रकल्प मागील कावण्याची इच्छाशक्ती ठेवून कुणाला तरी पुढे यावे लागेल. पात्रातील अतिक्रमणे हटवावी लागतील. लोकांच्या नजरेत खलनायक व्हावे लागेल. आज खलनायक झालात तर उद्याची पिढी तुमचा नायक म्हणून उदोउदो करील. निवडणुका आणि मतांच्या दुष्टचक्रात पाण्याचे धोंगडे भिजत राहिले, तर मतांचा पूर येईल, पाण्याचा मात्र ओसरणार नाही. हे तथ्य ओळखून उद्याचा विचार करावा, हाच विदर्भातील पूरस्थितीचा सांगावा आहे.

किशोरी तेलकर

बिहार निवडणूक मतदार पडताळणी...

निवडणूक आयोग, निवडणुका निःपक्ष आणि पारदर्शक व्हायला यासाठी, मतदार याद्यांमध्ये असलेल्या चुटी दूर करण्याच्या उद्देशाने मतदार यादी पडताळणी मोहीम हाती घेत असते. या मोहिमेत मतदारांची माहिती अद्ययावत करणे तसेच मतदान यादीतील एकाच मतदाराचे दोनदा आलेले नाव वगळणे, रोजगारासाठी इतरत्र स्थलांतरित झालेल्या मतदारांची यादीतील नावे कमी करणे इत्यादी साठी व्यापक मतदार पडताळणी मोहीम घेत असते याचा मुख्य उद्देश इतर देशातील नागरिकांना मतदानाचा हक्क प्राप्त होऊ नये. निवडणूक आयोगाने बिहार विधानसभा निवडणुकीपूर्वी व्यापक मतदार यादी पडताळणी करण्याचा निर्णय घेतला. या निर्णयाला विरोधी पक्षांतर्फे सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान देण्यात आले. यामध्ये राष्ट्रीय जनता दल, काँग्रेस, पीपल्स युनियन फॉर सीव्हिल लिबर्टीज (पीयूसिएल) सह इतर याचिकाकर्त्या आहेत. विशेष म्हणजे यात महाराष्ट्रातील शिवसेना उद्धव, राष्ट्रवादी शरद यांनी सुद्धा या विरोधात आपल्या याचिका दाखल केल्या आहेत.

सर्वोच्च न्यायालयाच्या

मोहिमेच्या संदर्भात, निवडणूक आयोगाने असे नमूद केले आहे की, २००३ ची मतदार यादी पडताळणी मोठी होती आणि त्यामुळे त्या यादीत ज्यांची नावे आहेत, त्यांना काही नवीन कागदपत्रे ज्या मध्ये नागरिकत्व सिद्ध होईल अशी सादर

समाविष्ट झालेल्या मतदाराला मात्र त्याचा नागरिकत्वाचा पुरावा सादर करावा लागेल या साठी धरणात्मक बंधनेवर आणि प्रक्रियेच्या योग्यतेवर सुद्धा प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. या आधी २००३ मध्ये देशात, विशेषतः बिहारमध्ये मतदार यादीची व्यापक पडताळणी झाली होती (Special Intensive Revision of Electoral Rolls) झाली होती. त्यामुळे १ जानेवारी २००३ ही अर्हता दिनांक म्हणून विचारात घेतली गेली होती. सध्या बिहारमध्ये सुरू असलेल्या मतदार यादी पडताळणी

नागरिक असणे आवश्यक आहे. त्यासाठी त्याला फॉर्म नंबर ६ भरणे आवश्यक असते. हा फॉर्म ओळख पत्रा साठी सुद्धा चालत असतो. त्यामुळे आधारकार्ड हा नागरिकत्व सिद्ध करण्यास सहायक होत नाही. मागील दहा वर्षांत बिहारच्या सीमांचल भागातील जनता मोठ्या संख्येने इतरत्र स्थलांतरित झालीत. तर बांगलादेश लगतच्या मधील जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणावर रोहिंग्या तसेच बांगलादेशातील लोक बेकायदेशीररित्या भारतात स्थायिक झाली आहेत असे बोलले जाते. घुसखोरी करणाऱ्या बांगलादेशी नागरिकांना आपल्या देशाच्या मतदानाचा हक्क मिळू नये. यासाठी खर तर मतदार यादीची व्यापक पडताळणी कार्यक्रमा द्वारा यादीची पडताळणी होत असेल तर याला खर देशातील काँग्रेस, राजद, राष्ट्रवादी शरद, तसेच शिवसेना उद्धव कडून निवडणूक आयोगाचे स्वागत व्हायला हवे होते.

निवडणूक आयोगाच्या यादीत फॉर्म सोबत जे नागरिकत्व सिद्ध करण्यासाठी आवश्यक कागदपत्रे सांगितले आहे त्या मध्ये आधर कार्डचा समावेश नाही.

या भागातील एका जिल्ह्यात लोकसंख्या पेक्षा आधारकार्ड जास्त असल्याचे बोलले जाते. निवडणूक आयोगाच्या नुसार आधार कार्ड नागरिकत्वाचा पुरावा होऊ शकत नाही. जेव्हा तुमच्या जवळ आधार कार्ड आहे म्हणजे इतर आवश्यक लागणारे कागद पत्रे आहे. तुम्ही आधार कार्ड काढताना आवश्यक कागद पत्रे देतात मग आताच त्याला विरोध का? असा प्रश्न पडतो. या सुनावणीत उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने निवडणूक आयोगाला मतदान यादी पडताळणी करण्याचा पूर्ण अधिकार सिंघानाने दिला असल्याचे मान्य केले. विरोधकांच्या पडताळणीला स्थगिती देण्याच्या मागणीला पूर्णपणे खंडपीठाने नकार देत नागरिकत्व सिद्ध करण्याच्या यादीत आधार कार्डचा समावेश करण्याबाबत विचार करण्यास सांगितले आहे. निवडणूक आयोग न्यायालयाच्या या म्हणण्यावर आपल्या प्रतिज्ञा पत्रात काय उत्तर देते तसेच माननीय न्यायालयाचा येणाऱ्या २८ जुलैला काय निकाल येतो हे पाहणे आवश्यक आहे. आज तरी विरोधकांच्या आधार कार्डच्या मागणीला न्यायालयाकडून आधार मिळाला नाही.

अविनाश देशपांडे

मातृत्व आणि नेतृत्वाचा संगम

डॉ.कमलताई गवई यांचा कर्तृत्व संपन्न जीवनप्रवास

काही व्यक्तिमत्त्वे अशी असतात, की त्यांचे कार्य केवळ त्यांच्या अधिकारपदांपुरते मर्यादित राहत नाही, तर त्यांच्या संवेदनशीलतेतून, समर्पणातून आणि निःस्वार्थ वृत्तीमधून एका व्यापक समाजाला दिशा देणारे उरते. डॉ. कमलताई गवई यांचे संपूर्ण जीवन हे अशाच एका आदर्श समाजमातृत्वाचे उदाहरण आहे. त्यांनी जिथे कार्य केले, तिथे केवळ संस्था उभ्या राहिल्या नाहीत, तर माणसे घडली, मूल्ये रुजली आणि सेवा ही नेहमी केंद्रस्थानी राहिली.

त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे त्या नेहमी मागे राहून काम करतात, पण त्यांच्या अस्तित्वाने कार्य पुढे नेले जाते. त्या माजी राज्यपाल आणि व्यापक लोकमान्यतेचे नेतृत्व लाभलेले स्मृतीशेष. दादासाहेब गवई यांच्या आशीर्गानी आणि भारताचे विद्यमान सरन्यायाधीश मा. भूषण गवई यांच्या मातोश्री असल्या तरी त्यांची ओळख ही केवळ या नात्यांपुरती मर्यादित राहत नाही. कारण त्या स्वतःमध्ये एक स्वतंत्र, कर्तबगार आणि समाजाभिमुख व्यक्तिमत्त्व म्हणून आजवर ठामपणे उभ्या आहेत.

मी स्वतः त्यांच्या शिक्षण संस्थेमध्ये अनेक वर्षे कार्यरत असून, या काळात त्यांच्यातील कार्यक्षमतेचा, संवेदनशीलतेचा आणि शिस्तप्रियतेचा अनुभव वारंवार घेतला आहे. त्या संस्थेतील प्रत्येक कर्मचाऱ्याशी, विद्यार्थ्याशी, पालकांशी केवळ औपचारिक नाते ठेवत नाहीत, तर त्या माणसांशी जिज्ञाह्याने, समजुतीने जोडलेल्या असतात. त्यांच्या दृष्टिकोनात नम्रता आहे, पण निर्णयक्षमतेत ठामपणा आहे. त्या जेव्हा कोणत्याही समस्यासमोर उभ्या राहतात, तेव्हा त्या केवळ विचार करत नाहीत, तर कृतीला मूळ मान देतात. श्री दादासाहेब गवई चॅरिटेबल ट्रस्टच्या अध्यक्ष म्हणून त्यांनी शिक्षण, आरोग्य, अध्यात्म आणि ग्रामीण विकास या सर्वच क्षेत्रांत उल्लेखनीय काम केले आहे. स्मृतीशेष दादासाहेब गवईचे जन्मस्थान असलेल्या दारापूर येथे बी.ए., बी.कॉम. नंतर बी.एस्सी. अभ्यासक्रम, तसेच पॉलिटेक्निक, इंजिनिअरिंग, आयटीआय, इंग्रजी माध्यमातील शाळा आणि शिक्षणशास्त्र शाखा सुरू करून त्यांनी ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी एक नवी दृष्टी उघडली. त्यांच्या प्रेरणेने स्थापन झालेल्या शैक्षणिक संस्थांमधून आज हजारो विद्यार्थी शिक्षण घेऊन प्रगतीच्या वाटेवर आहेत. या कार्यात त्यांच्या कन्या सौ. कीर्तीताई अर्जुन या आज विद्यमान अध्यक्ष म्हणून सक्रिय असून, त्यांनीही आपल्या मातोश्रींच्या मार्गदर्शनाचे सुस्पष्ट अनुकरण करत स्वतःचा एक आधुनिक आणि स्पष्ट दृष्टिकोन ठेवून संस्थेचा कारभार अत्यंत यशस्वीपणे सांभाळला आहे.

डॉ. कमलताई गवई या केवळ संस्थात्मक प्रमुख नाहीत, तर त्या एक उच्चविद्याभूशीत आहेत. त्या स्वतः पीएच.डी. पदवीधारक असून, आजही विविध राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय घटनाक्रम, समस्या, सामाजिक प्रश्न यांच्या संदर्भात त्या सतत अपडेट राहतात. एखाद्या विषयाची माहिती व्यायची असेल, तर त्या तो

विषय संपूर्ण समजून घेतात, विचार करतात आणि त्यानंतर अत्यंत मुद्देसूद आणि सुसंगत भूमिका मांडतात. त्यांची ही बौद्धिक सजगता त्यांना केवळ नेतृत्वातच नव्हे, तर संवादातसुद्धा एक प्रभावी व्यक्तिमत्त्व बनवते.

त्यांचे योगदान संकटकाळातही ठळकपणे जाणवते. कोणतीही नैसर्गिक आपत्ती असो किंवा सामाजिक अडचण, त्या वेळीवेळी त्या स्वतः त्या ठिकाणी पोहोचलेल्या आहेत. अनेकदा अशा घटनांचे केंद्र हे अमरावती जिल्ह्याबाहेर असले तरी त्यांनी तिथे जाऊन प्रत्यक्ष मदत पोहोचवलेली आहे. मदतीच्या हातांची गरज असते तेथे त्या प्रथम उपस्थित राहतात. मदत फक्त निधीची किंवा वस्तूंची नसते, तर त्या स्वतः माणसांच्या व्यथेला समजून घेऊन मानसिक आधारही देतात.

वाददिवसानिमित्त

त्यांची समाजकार्याची सुरुवात ही यशोधरा महिला विकास संस्था’ च्या माध्यमातून झाली. त्या काळात त्यांनी महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी, ग्रामीण भागातील शिक्षणविकासासाठी आणि सामाजिक जाणीवा जागृत करण्यासाठी अनेक उपक्रम सुरू केले. पुढे श्री दादासाहेब गवई चॅरिटेबल ट्रस्ट स्थापन झाल्यानंतर त्यांनी त्या कार्याला एक व्यापक दृष्टी दिली. आज या संस्थेमुळे अनेक गावांमध्ये शिक्षण, आरोग्य, स्वावलंबन आणि मूल्यसंस्कार यांचा पाया अधिक भक्कम झाला आहे. अध्यात्म हे त्यांच्या जीवनातील एक महत्त्वाचे अधिष्ठान राहिले आहे. त्यांनी विपश्यना साधनेचा अभ्यास करून ‘आचार्य’ ही पदवी प्राप्त केली असून, मोगरा येथे एक विपश्यना केंद्र स्थापन केले आहे. हे केंद्र केवळ धार्मिक नव्हे, तर मानसिक आरोग्य आणि आत्मविकासासाठी कार्यरत आहे. ग्रामीण भागातील अनेक स्त्री-पुरुषांनी इथे आत्मशोध केला असून, मानसिक शांती अनुभवल्याची अनेक उदाहरणे आहेत. त्या आजही सकाळी सहा वाजता आपला दिनक्रम सुरू करतात. कार्यक्रमांचे नियोजन, लोकांचे आदरातिथ्य व पाहुणचार, संस्थेच्या सभा आणि ग्रामीण कार्य तेवढ्याच जोमाने हाताळतात.

त्यांचे जीवन हे नेतृत्वाच्या पारंपरिक चौकटीत बसणारे नाही. त्या समोर उभ्या राहत नाहीत, तर सहप्रवासी होतात. आदेश देत नाहीत, मार्ग दाखवतात. माणसं जोडतात, त्यांना उभं राहायला शिकवतात. त्यांच्या संवादात कुत्रिमतेचा लवलेशही नसतो, पण त्यात एक आत्मीय ताकद असते. आज जेव्हा त्यांच्या वाढदिवसाच्या निमित्ताने या साऱ्या गोष्टी आठवतात, तेव्हा हे लेखन केवळ स्तुतीगाथा नसून, त्यांच्या मूल्यांशी साधलेला एक आत्मिक संवाद आहे. त्यांच्या कार्यातून प्रेरणा घेणं, त्यांच्या मार्गदर्शनाचा आदर करणं, आणि त्यांच्या सारखी समाजाभिमुखता जोपासणं हेच खऱ्या अर्थाने त्यांच्यासाठी शुभेच्छा ठरतील. त्या जिथे सहभागी असतील, तिथे आशा निर्माण करतात, आणि त्यांच्या उपस्थितीने समाजाला नेहमी दिशा मिळते. हीच एक मोठी कमाई आहे.

डॉ. मल्लू ए. पडवाल
 प्राचार्य, तक्षशिला महाविद्यालय, दारापूर

सिंचनाचा अनुशेष भरून काढण्यासाठी अमरावती जिल्ह्यातील प्रकल्पांना निधी देणार का ? -आ. संजय खोडके

मुंबई - शेती , उद्योग आणि पाणीपुरठा योजना अशा शाश्वत विकासाला चालना देण्यासाठी शासनाच्या वतीने सिंचन प्रकल्प निर्मिती व विकासावर जोर दिला जात असतांना अमरावती विभागात सिंचनाचा मोठा अनुशेष वाढला आहे. वर्ष २००७ साली स्थापन झालेले सिंचन प्रकल्प अजूनही पूर्णत्वास न आल्याने अमरावती भागात मोठ्या प्रमाणात मागासलेपण दिसून येते. याबाबत राज्य विधिमंडळात कारणमीमांसा करतांना आ.संजय खोडके यांनी अमरावती भागातील सिंचन

प्रकल्प पूर्णत्वास आणण्यासाठी प्रभावी मनुष्यबळ उपलब्ध करण्यासह प्रकल्पाच्या रखडलेल्या कामांना टप्पाटप्प्याने निधी न देता भरीव निधी देण्याची मागणी अधिवेशनात केली. राज्यविधीमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनात आज शुक्रवार दिनांक ११ जुलै २०२५ रोजी वरिष्ठ सभागृहातील कामकाजा दरम्यान प्रशांत्राच्या तासामध्ये आ.संजय खोडके यांनी अमरावती विभागातील सिंचनाचा अनुशेष भरून काढण्यासंदर्भात आवश्यक उपाययोजनात्मक बाबींकडे

सभागृहाचे लक्ष वेधले. त्यांनी सांगितले कि. कर्मचाऱ्यांच्या कमतरतेमुळे सिंचनाचे प्रकल्प पुढे जात नाही. सिंचन प्रकल्पांवर अनेक तांत्रिक बाबीतून काम करण्यासाठी कर्मचाऱ्यांची आवश्यकता आहे. त्यामुळे नव्याने प्रत्येक जिल्ह्याच्या बाबतीत कर्मचाऱ्यांना आकृतिबंध तयार करण्याची गरज असल्याने अमरावती विभागातील आकृतीबंधामध्ये बदल करणार का ? असा प्रश्न आ. संजय खोडके यांनी उपस्थित केला. तसेच अमरावती जिल्ह्यातील सिंचन प्रकल्प निधी अभावी

रखडले असल्याचे त्यांनी सांगतांना याबाबत सभागृहाला विसृत माहिती दिली. अमरावती जिल्ह्यातील पांढरी, वासनी, लोअर पेढी, बोर्डोनाला प्रकल्प, पेढी बरेंज अशा प्रकल्पांचे काम जवळपास वर्षे २००७ पासून

सुरु आहे.मात्र या प्रकल्पांच्या कामांना तुकड्या -तुकड्यात निधी मिळत असल्याने प्रकल्पांची कामे पूर्ण झाली नाहीत, अनेक प्रकल्प रखडले असल्याने आता एका-एका प्रकल्पाला भरीव निधी देणे गरजेचे आहे. त्यामुळे रखडलेल्या सिंचन प्रकल्पासाठी एक पूर्ण प्रकल्प निधी धरून निधी देणार का ? असा प्रश्न उपस्थित करून आ. संजय खोडके यांनी विधानपरिषदेचे ध्यानाकर्षण केले. तसेच मुख्यत्वे नदी जोड प्रकल्पातून अमरावती विभागात सिंचनाची भरपूर सोय होणार

असल्याने अमरावती विभागातील दुष्काळी अवर्षणग्रस्त जिल्ह्यांमध्ये पाण्याचे समसमान नियोजन करण्याची त्यांनी सभागृहाला सूचना केली. तसेच नदीजोड प्रकल्पाचे पाणी नागपूर विभागात जास्त प्रमाणात जात आहे का ? या बाबत सर्वेक्षण करण्यात यावे. नदी जोड प्रकल्प हा अमरावती विभागासाठी असल्याने अमरावती विभागाला जास्तीत जास्त हिस्सा देण्यात यावा, अशी मागणी सुद्धा आमदार संजय खोडके यांनी विधिमंडळातून केली आहे.. यावर उत्तर देतांना राज्याचे

जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन यांनी सांगितले कि, मनुष्यबळाबाबतीत नोकरभरतीचा विषय आहे. त्यामुळे याबाबतचा आकृतिबंध अंतिम टप्प्यात असून चार महिन्यापर्यंत आकृतिबंध पूर्ण झाल्यावर नोकरभरती घेण्यात येणार असल्याचे ना. गिरीश महाजन म्हणाले. तसेच दुष्काळी भागात सिंचनाची सोय व्हावी म्हणून राज्यशासनाने नदी जोड प्रकल्प हाती घेतला आहे. प्रकल्पाची आखणी करतांनाच सिंचनासाठी मुबलक पाणी देण्याचे धोरण आहे. त्यामुळे विदर्भातील सर्वच दुष्काळी

अवर्षणग्रस्त जिल्ह्यांमध्ये मुबलक पाणी देऊ असे स्पष्टीकरण सुद्धा मंत्रीमहोदयांच्या वतीने देण्यात आले. त्याचबरोबर अमरावती जिल्ह्यातील सर्व रखडलेले सिंचन प्रकल्प आगामी २०२७ पर्यंत पूर्णत्वास आणण्याचा शासनाचा प्रयत्न असून सिंचन प्रकल्पांची कामे मार्गी लावण्यासाठी कुठलाही निधी कमी पडू देणार नाही. जिथे निधीची आवश्यकता आहे तिथे निधी देऊ, असे सुद्धा जलसंपदा मंत्री ना. गिरीश महाजन यांनी सांगितले.

येवदा प्रा.आ.केंद्राची जागा ग्रामीण रुग्णालय बांधकामासाठी हस्तांतरित

दर्यापूर / चार्ताहर
तालुक्यातील येवदा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राची जागा ग्रामीण रुग्णालय बांधकामासाठी हस्तांतरित करण्यात आली आहे. तसे आदेश जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी संजिता महापात्र यांनी जिल्हा शल्यचिकित्सक अमरावती यांना जारी केले आहेत. त्यामुळे येवदा ग्रामीण रुग्णालयाच्या बांधका माला आता वेग येणार आहे. खा.डॉ. बोंडे यांचा रुग्णालय निर्माणासाठी आरोग्यमंत्र्यांकडे गतीने पाठपुरावा सुरू आहे, त्यानिमित्ताने प्रयत्नांना यश आले आहे. येवदा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे श्रेणीवर्धन करून शासनाने अलीकडेच या ठिकाणी ग्रामीण रुग्णालय मंजूर केले आहे. ३० खटांचे ग्रामीण

इंद्रेडपी सीईओकडून मंजुरी
रुग्णालय विशेष बाब म्हणून शासनाकडून मंजूर करण्यात आले आहे. त्यामुळे जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीत असलेले प्राथमिक आरोग्य केंद्र जिल्हा शल्यचिकित्सक अमरावती यांना

हस्तांतरित करणे गरजेचे होते. जेणेकरून इमारत बांधकाम, पदभरती, वैद्यकीय उपकरणे कर्मचाऱ्यांसाठी निवासाची सोय अशा विविध बाबी या ठिकाणी विकसित करता येतील. ही बाब

प्लास्टिक जप्तीची कारवाई
अमरावती / का.प्र.
शासनाच्या निर्देशानुसार व आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक, अतिरिक्त आयुक्त शिल्पा नाईक, तसेच वैद्यकीय अधिकारी (स्वच्छता) डॉ. अजय जाधव यांच्या आदेशानुसार, ‘सफाई अपनाओ, बिमारी भगाओ’ या अभियानांतर्गत दक्षिण झोन क्र. ४, प्रभाग क्रमांक २२ अंतर्गत बडनेरा बस स्टॅंड रोड परिसरात स्वच्छता मोहीम राबविण्यात आली. सहाय्यक आयुक्त धनंजय शिंदे यांच्या नेतृत्वाखाली १० जुलै २०२५ रोजी रस्त्यावर व्यवसाय करणाऱ्या फळ, भाजीपाला व नाशता विक्रेत्यांकडून सिंगल युज प्लास्टिक पिशव्या जप्त करण्यात आल्या.

गुरुदेवनगर व मोझरी येथे विद्यार्थ्यांकडून फोडर ट्रीटमेंटचे प्रभावी प्रात्यक्षिक

तिवसा -स्व. आर. जी. देशमुख कृषी महाविद्यालय, तिवसा येथील अंतिम वर्षातील कृषी विज्ञान शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी (Rural Agricult ural Work Experience) उपक्रमांतर्गत गुरुदेव नगर, मोझरी येथे फोडर ट्रीटमेंटवर सुसंगत प्रात्यक्षिक राबवले. या उपक्रमात विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष चारा प्रक्रिया करत शेतकऱ्यांना युरिया ट्रीटमेंट, एनसिलेज व जैविक पद्धतींचा वापर करून जनावरांसाठी पोषणमूल्य वाढवणारा चारा कसा तयार करावा हे समजावले. विद्यार्थ्यांमध्ये साक्षी कनोजे, ओमकार वैद्य, मधुरा लंगडे, सूरज सुरजुसे आणि सोनाक्षी सरदार यांचा समावेश होता.

शेतकऱ्यांमध्ये लक्ष्मीकांत पाचघरे, कपिल उमप, सागर बायस्कर, मंगेश बायस्कर आणि सुबाष खांडेकर यांनी विद्यार्थ्यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रात्यक्षिकात उत्साहाने सहभाग घेतला. त्यांनी सांगितले की या पद्धतीमुळे पशुखाद्याच्या गुणवत्तेत लक्षणीय सुधारणा झाली आहे.यासाठी आर. जी. देशमुख कृषि महाविद्यालय चे प्राचार्य तथा अभियांत्रिकी प्रा.अरूण डहाके,रावे समन्वयक प्रा. सावंत राठी आणि विषय तज्ञ रुबी कटरे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमामुळे विद्यार्थ्यांचे क्षेत्रज्ञान वाढले व शेतकऱ्यांनी या उपक्रमाला भरपूर प्रतिसाद दिला.

रात्र निवारा मोहिमेस यश पाच बेघर नागरिकांना मिळाला सुरक्षित निवारा

अमरावती - अमरावती महानगरपालिकेच्या वतीने राबविण्यात आलेल्या संयुक्त शोधमोहीमेद्वारे शहरातील पाच बेघर नागरिकांना सुरक्षित निवारा उपलब्ध करून देण्यात आला. ही मोहिम राष्ट्रीय नागरी उपजीविका अभियान विभाग व अतिक्रमण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने मा. आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांच्या निर्देशानुसार राबविण्यात आली. दिनांक १० जुलै रोजी रात्री ८:३० ते १२:०० या वेळेत मुख्य रस्ते, बस स्थानके, रेल्वे स्टेशन, मंदिर परिसर अशा ठिकाणी उघड्यावर झोपणाऱ्या नागरिकांचा शोध घेण्यात आला. मोहिमेदरम्यान एकूण ५ बेघर

नागरिक आढळून आले. या सर्वांना तत्काळ ‘रात्र निवारा केंद्र – बडनेरा’ येथे हलविण्यात आले. संबंधित केंद्रात त्यांना अन्न, पाणी, वैद्यकीय सुविधा तसेच सुरक्षित निवारा उपलब्ध करून देण्यात आला. अमरावती महानगरपालिकेमार्फत अशा प्रकारच्या मोहिमा नियमितपणे राबविण्यात येणार असून, कोणताही नागरिक उघड्यावर

झोपू नये यासाठी सातत्याने प्रयत्न करण्यात येणार आहेत. शहरात बेघर स्थितीत राहणारे नागरिक आढळल्यास अथवा अशा व्यक्तींना मदतीची आवश्यकता वाटल्यास, नागरिकांनी तात्काळ महानगरपालिकेच्या NULM विभागाशी संपर्क साधावा, असे आवाहन महानगरपालिकेने केले आहे.

विद्युत वितरण कंपनीची हुकुमशाही

अंजनगाव विसुर्जी / का.प्र.
अंजनगाव विद्युत वितरण कंपनी कार्यालयाकडून थकबाकी दारांकडून वीजबिल वसूल करण्यासाठी एक नवीन शक्कल लढवली आहे. अंजनगाव विद्युत वितरण कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांकडून सद्या थकीत असलेली वीज बिलांची गावोगावी वसुली सुरू असताना एक नविनच प्रकार ग्राहकांचे फोटो काढण्याचा उघडकीस आला आहे. सविस्तर माहिती अशी की अंजनगाव शहर व तालुक्यात कर्मचारी वीज बिलाची वसुली करत आहेत. वीज बिलाची वसुली करत असताना वीज ग्राहकांचे मोबाईलव्दारे फोटो घेत आहेत. विद्युत वितरण कंपनीचे कर्मचारी ग्राहकांचे फोटो घेत असल्याने ग्राहकांनी नाराजी

बिलाची वसुली करताना महिला व पुरुष ग्राहकांचे असलेल्या अवस्थेत घेतले फोटो
फोटो काढण्याचे आदेश देणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर होताहेत कारवाईची मागणी होत
व्यक्त केली आहे. वीज वितरण कंपनीचे कर्मचारी वीज बिलाची वसुली करत असताना ग्राहक ज्या अवस्थेत आहे त्याच अवस्थेत ग्राहकांचे फोटो घेत असून ते

याबाबत काही कर्मचाऱ्यांना विचारणा केली असता आमच्या बरिघांनी फोटो काढण्याचे आदेश दिले असे सांगितले. हा

कोणता प्रकार आहे वीज वसुली करण्याचा असा प्रश्न वीज ग्राहक उपस्थित करत आहे. ग्रामीण भागातील शेतकरी

शेतीच्या कामात व्यस्त आहेत वीज बिलांचे पैसे घरातील महिला मंडळी जवळ ठेवून देतात तर शहरातील पुरुष मंडळी व्यवसायाच्या निमित्ताने घराबाहेर असताना बहुतांश फोटो काढण्याचा प्रकार महिला व मुलींन सोबत होत आहे. कोणत्याही महिला व मुलींनचे त्या व्यक्तीची परवानगी न घेता फोटो काढणे हा गुन्हा असून ज्या विद्युत वितरण कंपनीच्या अधिकार्याने असे फोटो काढण्याचे आदेश दिले असेल

त्यां अधिकाऱ्यांची तात्काळ चौकशी करून कारवाई करण्यात यावी अशी मागणी वीज ग्राहकांकडून होत आहे. अंजनगाव सुर्जी विद्युत वितरण कंपनीचे उपकार्यकारी अभियंता तुषार गांजरे यांच्याशी संपर्क साधला असता ग्राहकांचे फोटो काढण्याचे आदेश सर्व जिल्ह्यांना आहे असे सांगितले.

काढल्यास, तिच्या गोपनीयतेचे उल्लंघन केल्याचा गुन्हा दाखल होऊ शकतो.तसेच तो फोटो सोशल मीडियावर किंवा इतर कोणत्याही माध्यमांवर व्हायरल केला, तर माहिती तंत्रज्ञान कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल होऊ शकतो असे असताना सुद्धा कोणतीही ग्राहकांची परवानगी न घेता फोटो काढल्यामुळे आयटी कायद्या अंतर्गत आदेश देणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्यात यावा अशी मागणी होत आहे.

माहिती तंत्रज्ञान कायदा काय म्हणतो...
कोणत्याही महिलांचे फोटो तिच्या परवानगीशिवाय

समस्या त्रस्त करतील	
	मेघ - राशीस्वामी मंगळ द्वितियात, गुरु तृतीयात, शुक्र द्वितियात लाभात राहु या सप्ताहात शनि वक्री होऊन बुधवारी रवि-चतुर्थात प्रवेश करील, त्यायोगे जबाबदारी वाढेल, पुर्वार्थ यशदायी ठरेल. निर्णय विचाराने त्या क्रोधावर नियंत्रण ठेवा. सकारात्मकच वागावे लागेल गर्भवती स्त्रियांनी वेळीच काळजी घ्या संततीचे प्रश्न चिघळतील, व्यावसायीक समस्या सुरतील सप्ताह अखेर दिलासा मिळेल.रक्तदाब, विकार मंडळींना काळजी घ्या. दि. १३ ते १५
	आग्रही भुमिका टाळा वृषभ - राशीस्वामी शुक्र राशीवर, लाभात शनि, शुक्र द्वितियात रविवारी शनि वक्री होवून बुधवारी रवि तृतीयात प्रवेश करील, त्यायोगे महत्वाची उसाठी घ्यावी लागेल निर्णय प्रक्रिया राबवाल एखादा महत्वाचा पत्रव्यवहार होईल. चंद्रभ्रमण चढत्या क्रमाने यश, प्रतिभा मिळवून देईल, इतरांन पासून अपेक्षा करू नका, घरगुती प्रश्न चिघळतील ज्योवळीची काळजी घ्या. वाहविवाद वेळीच थोबवा स्यावर प्रश्न तुतीम यौवना व्यक्तिमत्वान्वी ज्ञाप पडेल. दि. १३ ते १७
	अतिघाई समस्या उपस्थित कराल मिथुन - राशीस्वामी बुध द्वितियात रवि सोबत दशमात शनि सप्ताहात वक्री होईल. राशीवर गुरु, तृतीयात मंगळ असल्याने व्यावसायीक व्यापारात सरशी राहाल देव-घेव करू शकाल. वसुली होईल कामकाजात अडचण येतील. परिश्रमाशिवाय पर्याय नाही, उणीवा ठेवू नका चंद्रभ्रमणाची जोड लाभून कार्यात वाढता प्रभाव दिसेल भावंडासोबत मतभेद दिसुन येतील, टोकाची भुमिका होवू नका भाग्याची जोड मिळणार नाही. दि. १५ ते १९

दिनविशेष - १४- जुलै- संकष्ट चतुर्थी, चंद्रोदय ९४८ मि. १७-जुलै -कालाष्टमी	
ग्रहयोग- गुरु-मिथुन, शुक्र, हर्बल हृषभ, रवि, बुध - कर्क, शनि- मीन, राहु कुंभ, मंगळ, केतु- सिंह	
चंद्रभ्रमण - मकर, कुंभ, मीन, मेघ	
	शब्द जपुन वापरा कर्क - राशीस्वामी चंद्र सप्तमात असुन दशमात प्रवेश करील. भाग्यात शनि राशीवर रवि बुध असुन रविवारी शनि वक्री होईल त्यायोगे भाग्याची जोड अपेक्षीत लाभणार नाही. घरगुती प्रश्न तीव्र होतील. आर्थीक व्यवहारात शब्द देवू नका, हितसंबंध तयार होतील परिचयातुन कामे होतील, सप्ताहाची सुरुवात दमदार राहील उत्तरार्धा अनुकूल राहुन अधिकाऱाचा परिपूर्ण वापर कराल व्यावहारिक पध्दतीने प्रश्न सोडवू शकाल.१८ ते १९
	जुने विकार वर येतील सिंह - राशीस्वामी रवि बुधवारी व्यायात बुधा सोबत दशमात शुक्र, लाभात गुरु सप्तमात राहु, या सप्ताहात शनि वक्री होईल. त्यायोगे स्वास्था संबंधीत वेळीच काळजी घ्यावी लागेल प्रवास लाभदायी होवून सोमवार, मंगळवार व्यावसायीक प्रश्न निकालात काढली जाणारी ठरेल. सप्ताहअखेर स्थिती स्थिरावेल. धार्मीक स्थळीभेटी दयाल,तडकाफडकी निर्णय घेवु नये. दि. १४,१५,१९
	विचारांचा गोंधळ उडेल कन्या - राशीस्वामी बुध लाभात बुधवारी रविचे आगमन होईल भाग्यात शुक्र, सप्तमात शनि, दशमात गुरु, या सप्ताहात शनि वक्री होईल, त्यायोगे भागीदारीतील समस्यांचे प्रश्न निर्माण होईल अधिकारी वर्गाची साथ मिळून सरकारी दरबारात वाढता प्रभाव राहील, व्यवसायातील देवघेव करू शका एजन्ट, एजन्सी, दलाल वर्गाना समाधानी दिसतील. सप्ताहाची सुरुवात दमदार राहुन बुधवार, गुरुवार टप्पा गाठील स्वास्थ्य सांभाळा. दि. १३,१६,१७
	अस्थिरता वाढेल तुळ - राशीस्वामी शुक्र अष्टमात, भाग्यात शुक्र, दशमात बुध असुन रविचे बुधवारी आगमन होईल त्यायोगे सामाजीक क्षेत्रात माननीय राहाल महत्वाची कामे हातावेगळी करू शकाल.भाग्याची ओड मिळून सोमवार, मंगळवार दिलासा देणारा बाडामोडी काडतील शुक्रवार, शनिवार बाजारपेठेत वर्चस्व स्थापन करून वारसा हकाळी कामे हातावेगळी सहज पणे कराल गर्भवती स्तियोनी वेळीच काळजी घ्या. दि. १४,१५, १८, १९
	निर्णय तपासून घ्यावा वृश्चीक - राशीस्वामी मंगळ दशमात, सप्तमात शुक्र, या सप्ताहात शनि वक्री होईल. तर बुधवारी रवि भाग्यात प्रवेश करील त्याभोजे लीनचे प्रवास होऊन धार्मीक ठिकाणी होतील.देवदर्शन घडेल रविवार संपर्कातुन यशदायी ठरेल तर बुधवार, गुरुवार समस्यांचे समाधान होईल जोडीदाराची साथ मोलाची राहून वेळीच पथ्ये बाळगा .ज्येष्ठ नागरीकांनी दक्षता घ्या. दि. १३,१६,१७
	विचलित करणा -या घटना घडतील धनु - राशीस्वामी शुक्र सप्तमात, भाग्यात मंगळ, या सप्ताहात शनि वक्री होवुन रवि अष्टमात प्रवेश करील, सप्ताहाची सुरुवात दमदार राहील, उडीष्ट गाठार संपर्कात व्यत्यय येवुन न्नरिकांसोबत विचार जुळणार नाही धावपळीचा परिणाम कार्यक्षमतेवर जाणवेल, उष्णतेचे विकार उद्भवतील सप्ताह अखेर समस्यांचे समाधान मिळून अतिआत्मविश्वास दाखवू तका, खर्चाचे प्रश्न उद्भवतील. दि. १३ ते १५, १८, १९

सामंजस्य आवश्यक	
	मकर - राशीस्वामी शनि तृतीयात, पंचमात शुक्र, द्वितियात राहु सप्ताहात शनि वक्री होवून तर बुधवारी रवि करील प्रवासात संधी मिळेल व्यावसायिक प्रश्न सुटतील स्थैर्य लाभेल जोडीदाराची साथ लाभेल. सप्ताहाची सुरुवात चंद्रभ्रमणाची उत्तम जोड मिळून कार्यात वाढता प्रभाव राहून आरोग्याबाबत पथ्य पाळा, संततीने प्रश्न संपुष्टात येतील. घाईगर्दी टाळा. दि. १३ ते १७
	देवाण- घेवाण तपासुन पहा कुंभ - राशीस्वामी शनि द्वितियात, राहु राशीवर असुन गुरु पंचमात या सप्ताहात शनि वक्री होईल तर बुधवारी रवि षष्ठात प्रवेश करील तर त्यायोगे येनारा काळात सामाजीक प्रभाव पडून विरोधांवर मात करू शकाल. शैक्षणीक संधी चोलुन येतील, भागीदारीत मतभेद होतांना दिसेल निर्णय विचार पुर्वक घ्या टोकाची भुमिका टाळा, कोर्ट कचेरी विषय तुरांत टाळा.जोडीदाराबाबत समन्वय ठेवा. दि. १५ ते १९
	वैचारिक ताण वाढेल मीन - राशीस्वामी शुक्र चतुर्थात पंचमात रवि प्रवेश करील. शुक्र तृतीयात या सप्ताहात शनि वक्री होईल त्यायोगे मानसिक ताण वाढेल विरोधासाठी विरोध टाळा, समस्या त्रस्तग्रस्त करतील, खर्च, आजार याची वेळीच काळजी घ्या. बंधुभावंडाकडून अपेक्षा बाळगु नका उत्तरार्ध अनुकूल राहुन व्यापार, कमीशन, दलाल, एजन्सी वर्माना प्रगती कारक यश मिळेल. निर्णय कर विचारपुर्वक घ्या.दि.१३,१७ ते ९

क्षुल्लक वादातून मित्राचा चाकूने भोसकून खून

-रहाटगाव येथील एस.ए.इंपेरियल बार समोर मध्यरात्री रक्तरंजित थरार

नांदगाव पेठ/प्रतिनिधी:- रहाटगाव येथील एस.ए. इंपेरियल बार अँड रेस्टॉरंटसमोर शनिवारी मध्यरात्री ३:३० वाजता क्षुल्लक वादातून दोघांनी मिळून आपल्या मित्राचा चाकूने भोसकून खून वेगल्याची धक्कादायक घटना समोर आली आहे.राजकुमार तहलराम सुंदरानी (वय ५२, रा. साई मंदिराजवळ,रामपुरी कॅम्प अमरावती) असे घटनेतील मृत इसमाचे नाव आहे.घटनेनंतर

-आरोपी फरार, पोलिसांची शोधमोहीम सुरू

(३०,लोहार लाईन,विलास नगर,अमरावती) हे दोघेही दुचाकी वाहनाने आले आणि नंतर राजकुमार सुंदरानी यांना घेऊन बाहेर गेले.त्यानंतर काही वेळाने ते रहाटगाव येथील एस.ए.इंपेरियल बार अँड रेस्टोरेन्ट मध्ये गेले. त्यावेळी आणखी दोन मित्र रवी

आरोपी घटनास्थळावरून फरार झाले. पोलीस त्यांचा कसून शोध घेत आहे.

घटनेची हकीकत अशी की, राजकुमार सुंदरानी हे घरी असतांना शुक्रवारी सायंकाळी ७:३० वाजता त्यांचे मित्र शिवा फुलवानी (वय ४२,रा.रामपुरी कॅम्प, अमरावती,) बंटी पवार

नेत्यांच्या बार ला रात्रभर मुभा

एस.ए. इंपेरियल बार अँड रेस्टोरेन्ट हे नेत्यांचे असून या बार ला रात्री तीन ते चार वाजेपर्यंत ग्राहकांची वर्दळ असते. नेत्यांच्या या बार ला शासनाचे कोणतेही नियम लागू नसून पोलीस देखील कोणतीही कार्यवाही करत नसल्याचे स्पष्ट दिसत आहे.महामार्गावर रात्रभर बार अँड रेस्टोरेन्ट सुरू असल्यामुळे अश्या गुन्हेगारी प्रवृत्तीचे लोक याठिकाणी येतात आणि त्यानंतर खुनासारख्या गंभीर घटना घडतात.पोलीस प्रशासनाने या गंभीर प्रकारावर लक्ष देण्याची गरज आहे.

शहरात रात्रभर पोलिसांचे कॉर्बिंग ऑपरेशन २६ कारवाई, अनेक ठिकाणी धाड

अमरावती/प्रतिनिधी:- शहर पोलीस मुख्यालय अंतर्गत येणाऱ्या दहा पोलीस ठाणे हद्दीत शुक्रवारी रात्री अचानक कॉर्बिंग ऑपरेशन चालविण्यात याले. ऑपरेशन

दरम्यान मोठ्या प्रमाणात दारू आणि शस्त्र जप्त करण्यात आले. पोलिसांनी तब्बल २६ कारवाया केल्या आणि अनेक ठिकाणां(पान २ वर)

बोरनदी दरोड्यातील सहा आरोपी जेरबंद

-नांदगावपेठ पोलिसांची कामगिरी, -चार आरोपी अद्याप फरार, शोध सुरू

नांदगाव पेठ/प्रतिनिधी:- गत एक महिनापूर्वी दि.६ जून रोजी बोरनदी धरणावर फिरायला गेलेल्या एका युवकाला आणि त्याच्या मैत्रिणीला अज्ञात दरोडेखोरांनी मारहाण करून त्यांच्याजवळील सोनसाखळी आणि रोकड पळविली होती.याप्रकरणी नांदगाव पेठ पोलिसांनी सहा आरोपींना अटक केली असून या घटनेतील चार आरोपी अद्याप फरार आहेत. पोलीस यंत्रणेसमोर गुन्हा उघडकीस आणण्याचे मोठे आव्हान असतांना पोलिसांनी तांत्रिक व गुप्त माहितीच्या आधारे प्रशंसीय कामगिरी केली. फिर्यादी सिद्धांत सतीशराव राऊत (वय २८, सिव्हिल इंजिनीयर, रा. फ्रेजरपुरा अमरावती) हा युवक त्यांच्या मैत्रीणीसह

बोरनदी धरण येथे गेले असता, सायंकाळी ७ वाजता घराकडे परत निघतांना तीन दुचाकींवर आलेल्या दहा अनोळखी युवकांनी त्यांना अडवले. त्यांना मारहाण करून

त्यांच्याजवळील ४,५०० रुपये रोख आणि मैत्रीणीच्या गळ्यातील सुमारे ४५,००० रुपये किमतीची दहा ग्रॅम सोनसाखळी जबरदस्तीने लुटण्यात (पान २ वर)

जन्म-मृत्यू दाखल्यांचे वितरण पुन्हा सुरू करण्याचे आदेश

अमरावती जिल्हाधिकारी कार्यालयाचा आदेश जारी

ग्रामीण व शहरी भागातील नागरिकांना मिळणार दिलासा

अचलपूर/प्रतिनिधी:- अमरावती जिल्ह्यात गेल्या काही महिन्यांपासून थांबलेली जन्म व मृत्यू दाखले देण्याची प्रक्रिया पुन्हा सुरू होणार आहे. यासंबंधी जिल्हाधिकारी कार्यालय,

जिल्हाधिकारी कार्यालयाचा स्पष्ट आदेश

'जन्म व मृत्यू दाखल्यांची प्रक्रिया विलंब न करता सुरू करावी, नियमांचे पालन करून तात्काळ दाखले वितरित करावेत.' असे स्पष्ट आदेश आहेत. मात्र, सध्या ही प्रक्रिया संथगतीने सुरू असून नागरिकांनी या प्रक्रियेला वेग देण्याची मागणी केली आहे.

अमरावती यांच्याकडून सर्व तहसीलदार व उपविभागीय अधिकारी यांना पत्र जारी करून तात्काळ प्रभावाने जन्म व मृत्यू दाखले जारी करण्याचे स्पष्ट

आदेश दिले आहेत. यामुळ अचलपूरसह संपूर्ण जिल्ह्यातील नागरिकांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.खरेतर, माजी खासदार (पान २ वर)

अपुऱ्या शिक्षक व कर्मचाऱ्यांमुळे विद्यार्थ्यांचे हाल

शिक्षणाचा खेळ खंडोबा

काटपूर/प्रतिनिधी:- तालुक्यातील अनेक माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत आहे. काही शाळांमध्ये वर्गशिक्षक नसल्यामुळे एकाच शिक्षकावर अनेक वर्गांची जबाबदारी आहे. यामुळे शिक्षणाचा खेळ खंडोबा झाला असून दर्जेदार शिक्षणावर परिणाम होत आहे. शाळांमध्ये

शिक्षकांची कमतरता दिवसेंदिवस गंभीर होत चालली आहे. अनेक शाळांमध्ये विषय शिक्षकच नाहीत, त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत आहे.तात्पुरत्या उपाययोजना करून वर्ग चालवले जातात, पण दर्जेदार शिक्षणाला बाधा पोहचते.ग्रामीण भागात ही समस्या अधिक गंभीर आहे. वरील सर्व बाबींमुळे विद्यार्थ्यांचा अभ्यासक्रम अपूर्ण राहतो.स्पर्धा परीक्षांमध्ये ग्रामीण विद्यार्थ्यांना मागे पडावे लागते.शिक्षकांवर अतिरिक्त ताण येतो, (पान २ वर)

दारुची वाहतूक करणाऱ्या वाहनाचा अपघात, चालकाचा मृत्यू

वर्धा/प्रतिनिधी:- अवैध मार्गाने दारुची भरधाव वेगाने वाहतूक करताना चारचाकी वाहन चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटले आणि थेट वाहनाने पलटी घेतली.या भीषण अपघातात वाहन चालकाचा मृत्यू झाला आहे, तर दोघे जखमी आहेत. ही घटना वर्धा-पुलगाव मार्गावरील धोत्रा जवळ पहाटेच्या सुमारास घडली.

अमरावती जिल्ह्यातील एका बार मधून अवैध पद्धतीने दारुची वाहतूक एम एक ४९ ए टी ०४५३ या क्रमांकाच्या चारचाकी वाहनामधून वाहन चालक योगेश दिवाकर पेटकर (वय३०) रा. सावंगी मेघे व त्याचे दोन सहकारी रोशन व इम्रान हे दोघे होते. शनिवारी पहाटे ३.१५ वाजताच्या सुमारास भरधाव वेगाने वाहन चालवीत असताना, योगेशचे वाहना वरील नियंत्रण सुटले आणि थेट वाहनाने पलटी घेतली. या अपघातात चालक योगेशचा घटनास्थळी मृत्यू झाला तर दोघे किरकोळ जखमी झाले. हा अपघात धोत्रा येथील कृष्णगिरी

मंदिर जवळ घडला. माहिती मिळताच पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेतली. मृतकाचे दोन्ही सहकारी घटनास्थळा वरून पसार झाले होते.याप्रकरणी सावंगी पोलीस ठाण्यात (पान २ वर)

ऑटोमधून बॅटच्या चोरून नेणारे दोघे ताब्यात राजापेठ पोलिसांची कारवाई

अमरावती/प्रतिनिधी:- महानगर पालिका झोन क्र. २ कार्यालयाजवळून कचरा उचलणाऱ्या दोन ऑटोमधील बॅटच्या चोरी प्रकरणी राजापेठ पोलिसांनी अवध्या काही तासांत ४० हजार रुपयांचा मुद्दामाल जप्त करत दोन आरोपींना अटक केली आहे. ही कारवाई गुप्त माहितीनुसार करण्यात आली. फिर्यादी कुलदीप किशोर चावरे (वय ४४, रा. दरोगा प्लॉट), जे मनपा झोन क्र. २ येथे प्रभाग क्र. १३ चे सुपरवायझर म्हणून

कार्यरत आहेत, त्यांनी दिलेल्या माहितीप्रमाणे दररोजप्रमाणे ११ जुलै रोजी सकाळी ७ वाजता झोन कार्यालयात आले असता, कचरा उचलणाऱ्या दोन ऑटो चालकांनी चावी(पान २ वर)

अखेर मालखेड रेल्वे येथील अंडरब्रिजचा प्रश्न निकाली

अमरावती/प्रतिनिधी:- सततच्या पावसाने उतखेड, पाडी, वडगाव जिरे , मालखेड , लालखेड या गावांना मालखेड परिसरातील नागरिकांना अडचणीचा सामना करावा लागत आहे. मुंबई नागपूर या मुख्य रेल्वे लाईनवरील मालखेड रेल्वे येथील नवीन रेल्वे अंडरब्रिज पाण्याने तुडुंब भरला होता. त्यामुळे वाहतुकीसाठी मुख्य असलेल्या या रेल्वे अंडरब्रिज मधून जाताना नागरिकांना जीव धोक्यात टाकून येणे जावे करावे लागत होते. यात प्रामुख्याने

रुग्ण, विद्यार्थी, शेतकरी , शेतमजूर , कामगार व सर्वसामान्य नागरिक यांचे जनजीवन विस्कळीत झाले आहे. याबाबत पाडी , वडगाव जिरे , मालखेड , येथील स्थानिक नागरिकांनी खा. बळवंत वानखडे यांचेकडे याबाबत दि.१० जुलै २०२५ रोजी तक्रार दिली होती. खासदार बळवंत वानखडे यांनी

खा.बळवंत वानखडे यांची रेल्वे अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत बैठक

अंडरब्रिज खालील पाणी ४ पंप लावून तत्काळ काढणे सुरू

रेल्वे प्रशांनाचे ४ कर्मचारी अंडरब्रिजवर हजर राहणार

११ जुलै २०२५ रोजी मालखेड येथे स्वतः अंडरब्रिजची पाहणी करून रेल्वे च्या वारिष्ठ अधिकाऱ्यांसमवेत भ्रमणध्वनीवर चर्चा करून(पान २ वर)

अमरावती महानगरपालिका क्षेत्रात ६.८० लाख मतदार

निवडणूक आयोगासोबत आयुक्त सौम्या शर्माची बैठक

अमरावती/प्रतिनिधी:- अमरावती महानगरपालिका निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर मनपा

डिसेंबर नंतर निवडणुकीची शक्यता

निवडणूक आयोगाने म्हटले आहे की, डिसेंबर नंतर तीन टप्प्यात निवडणूक होण्याची शक्यता आहे. पहिल्या टप्प्यात उत्तर व दक्षिण महाराष्ट्र, दुसऱ्या टप्प्यात विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र व मराठवाडा तथा तिसऱ्या टप्प्यात मुंबई, ठाणे व कोकण येथे निवडणूक होणार आहे. निवडणुकीसाठी राजकीय पक्षांनी तयारी सुरू केली आहे.

प्रशासनाद्वारे करण्यात आलेल्या तयारीचा शुक्रवार ११ जुलै रोजी निवडणूक आयोगाने मनपा

आयुक्त सौम्या शर्मा यांच्याकडून व्हिडिओ कॉन्फरसिंग द्वारे आढावा घेतला. या निवडणुकीमध्ये १

जुलैपर्यंत नोंदणी करणाऱ्या मतदारांना राष्ट्रीय कर्तव्य अंदा करता येणार (पान २ वर)

लोतवाडा-मुंडगाव मार्गावर शेतकऱ्यांच्या अतिक्रमणामुळे रस्ता अरुंद

खल्लार/प्रतिनिधी:- लोतवाडा, कुटासा, मुंडगाव या शेती मार्गावर शेतकऱ्यांनीच अतिक्रमण केल्यामुळे हा रस्ता अरुंद झाला आहे.

सदर रस्ता शेतीचा असून या रस्त्याने ९० टक्के शेतकऱ्यांची शेती आहे. रस्त्यालगतच काही शेतकऱ्यांनी अतिक्रमण करुण पेरणीही केली. काही शेतकऱ्यांनी तर मोीरे खोदून माती (पान २ वर)

जिल्ह्यातील ३५० परमिट रूम व रेस्टॉरंट सोमवारी राहणार बंद

परवाना दर आणि वॉट वाढीचा असोसिएशनने केला विरोध

अमरावती/प्रतिनिधी:- शासनाच्या वतीने विदेशी दारूवर दिड पट वाढ आणि परवाना वार्षिक दरांवर १५ टक्के आणि वॉट पाच टक्के वाढवला आहे. या दरवाढीचा परमिट रूम असोसिएशनच्या वतीने विरोध करण्यात आलेला आहे. शासनाला हा निर्णय परत घेण्याची मागणी संचालकांनी केली आहे. या संदर्भात असोसिएशनच्या वतीने सोमवार १४ जुलै रोजी परमिट रूम बंद

ठेवून मोर्चा काढण्यात येणार आहे. जिल्ह्यातील ३५० परमिट बार आणि रेस्टॉरंट सोमवारी बंद राहणार असल्याची माहिती आज शनिवारी १२ जुलै रोजी पत्रकार परिषदेमध्ये परमिट रूम

असोसिएशनचे अध्यक्ष नितीन मोहोड यांनी दिली आहे. त्यांनी सांगितले की, सोमवारी परमिट रूम बंद करून सकाळी ११ वाजता इरवीन चौकातून जिल्हाधिकारी

कार्यालयावर विशाल मोर्चा काढण्यात येणार आहे. राज्यभरातून असोसिएशनच्या या निर्णयाला प्रतिसाद मिळत आहे. त्यामुळे सोमवारी राज्यभरातील परमिट रूम (पान २ वर)

इर्विन चौकातून निघणार विशाल मोर्चा

कुंभारवाडात तरुणाने घेतला गळफास

अमरावती/प्रतिनिधी:- एका २८ वर्षीय तरुणाने आपल्याच घरात गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना कुंभारवाडा परिसरात आज शनिवारी १२ जुलै रोजी सकाळी उघडाकीस आली. या प्रकरणात पोलिसांनी आकस्मिक मृत्यूचा गुन्हा दाखल केला आहे. उमेश किशोर टेटवार (वय २८, कुंभारवाडा) असे मृतक तरुणाचे नाव आहे.

माहितीनुसार मृतक उमेश आपला मोठा भाऊ सतिश किशोर टेटवार (वय ३३) सोबत मूर्ती बनविण्याचे काम करत होता.

नव्हता. त्यामुळे आई त्याला नेहमी कामासाठी बोलत होती. तो नेहमी आईला कामासाठी पुणे येथे जायचे आहे असे सांगायचा. काही दिवसांपासून तो कोणतेही काम करीत नव्हता. शुक्रवारच्या रात्री घरातील सर्वजण जेवण करून झोपले.(पान २ वर)

यशाचे मूल्य त्याग असते
त्यागाचे मूल्य प्रेम असते
प्रेमाचे मूल्य जीवन असते
जीवनाचे मूल्य अमूल्य असते...

मी पोहचत नाही
माझी बदनामी पोहचते
मला लोकांच्या नजरेत
रोज मोठ करते...

पोर्णिमेचा चंद्र आज
फारच जवळ आला
माझ्या प्रियेचा मुखडा
त्यात मला दिसला...

तू दिलेल्या जखमेवरील
खपली काढायला हवी
ती काढणारी आता
मला शोधायला हवी ...

नव्या क्रीडाधोरणाने काय साधणार ?

आपला देश समृद्ध राष्ट्र म्हणून उदयास येत असताना, आपली प्रतिष्ठा वाढवण्यासाठी ऑलिंपिकसह सर्व आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धांमध्ये जास्तीत जास्त पदके मिळवणे आवश्यक ठरते. माझ्या मते, क्रीडाक्षेत्रात उत्कृष्ट कामगिरी करण्यासाठी शाळा आणि ग्रामीण भागांतील पायाभूत सुविधांवर अधिक खर्च करणे अत्यावश्यक आहे. ओडिशा हे याचे उत्कृष्ट उदाहरण आहे. सर्वात आवश्यक बाब म्हणजे पायाभूत सुविधा निर्माण करणे; यामुळेच चांगले खेळाडू तयार होतील आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर यशस्वी होण्याची संधी मिळेल.

आपल्याला प्रतिभाशोधनाच्या प्रक्रियेमध्येही बदल घडवून आणण्याची गरज आहे. सध्या सर्व खेळाडू प्रामुख्याने क्रीडा अकादमींमधूनच तयार होतात. त्यामुळे अशा अकादमी संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्याची

आवश्यकता आहे. त्यांना आर्थिक संरक्षण देणे, प्रभावी देखरेख करणे हे अत्यावश्यक आहे. यासाठी निश्चित निधी लागणार आहे. त्याअनुषंगाने सरकारने क्रीडाक्षेत्रासाठीची तरतुद वाढवणे गरजेचे आहे.

जरी आजचे क्रीडा बजेट पूर्वीच्या तुलनेत खूप जास्त असले तरीही ते वाढवणे आवश्यक आहे. आज खेळाडूंना अनेक सुविधा मिळत आहेत, स्पर्धा जिकल्यावर बक्षिस मिळतात. तरीही, सरकारला अधिक गुंतवणूक करावीच लागेल.

एक अजून महत्त्वाची बाब म्हणजे देशातील अनेक क्रीडा संघटना (स्पोर्ट्स असोसिएशन्स) स्वतःला स्वायत्त संस्था

मीर रंजन नेगी, क्रीडा प्रशिक्षक, माजी राष्ट्रीय हॉकीपटू

मानतात, पण त्या सरकारकडून पैसा घेतात, सरकारी जागांचा वापर करतात आणि तरीही मनमानी कारभार करतात. अशा संघटनांवर सरकारचा अंकुश जसणे खूप गरजेचे आहे. नव्या क्रीडा धोरणामुळे क्रीडाक्षेत्रात पारदर्शकता वाढेल. सार्वजनिक-खासगी भागीदारी व कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी अंतर्गत निधी संकलनाचाही प्रस्ताव यामध्ये आहे.

यात लक्षात ठेवायला हवे की सीएसआर अंतर्गत खेळाडूंवर किंवा क्रीडा क्षेत्रावर जो निधी खर्च होतो, त्यात काही प्रकारचा गैरव्यवहार कंपन्यांनी करू नये. अनेक कंपन्या या निधीत गडबड करतात. धोरणामध्ये आलेले हे बदल पारदर्शकता घेऊन येतील.

या धोरणात स्टार्टअप आणि क्रीडा-उद्यमशीलतेला प्रोत्साहन देण्याचा समावेश असून तो उल्लेखनीय आहे. आपल्या देशात क्रीडाक्षेत्र अशा टप्प्यावर आहे की तो एक व्यवसाय किंवा करियर म्हणूनही स्वीकारला जात आहे. देशात असे अनेक लोक आहेत जे क्रीडाक्षेत्रात स्टार्टअप आणि उद्यमशीलता घडवून आणत आहेत. सरकार जेव्हा अशा गोष्टींना प्रोत्साहन देते, तेव्हा अजून अनेक लोक पुढे येतात आणि एक चांगला क्रीडा पर्यावरण निर्माण होते. तथापि, यासाठी सरकारला लालफीतशाहीवर नियंत्रण ठेवावे

लागेल. सरकारने धोरणात आणखी एक महत्त्वपूर्ण बाब समाविष्ट केली आहे, ती म्हणजे देशात प्रमुख आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धा आयोजित करण्याचा प्रयत्न. सरकारच्या या पावलामुळे देशातील क्रीडाक्षेत्राला मोठी उपगती मिळेल. जेव्हा देशात अशा आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धा होतात, तेव्हा खेळाडूंना जागतिक पातळीवर खेळण्यासाठी आवश्यक तंत्रज्ञान, अनुभव आणि आत्मविश्वास प्राप्त होतो. नवीन पिढीत क्रीडाविषयी उत्साह वाढतो. परदेशी खेळाडूंबरोबर खेळताना आपल्या खेळाडूंची तयारी उंचावते. ज्यावेळी हॉकी इंडिया लीग भारतात सुरू झाली होती, त्यावेळी परदेशी खेळाडूंनी त्यात भाग घेतला होता आणि त्याच लीग सामन्यांनी आपल्या देशासाठी ऑलिंपिक पदक जिंकण्याचा मार्ग तयार केला. नव्या धोरणात सामाजिक समावेशाकरी

भर दिला गेला आहे. यामुळे सर्व समाजघटकांतील आणि सर्व क्षेत्रांतील लोकांना खेळात भाग घेण्याची संधी मिळेल.

मी हद्दे एक बाब अधिक स्पष्ट करू इच्छितो की, देशातील बहुतांश खेळाडू ग्रामीण भागातूनच पुढे येतात. कारण त्यांच्यात काहीतरी सिद्ध करण्याची तीव्र इच्छा असते. त्यांच्या डोळ्यांत खेळात चांगले प्रदर्शन केले तर त्यांना चांगली नोकरी मिळेल, हे स्वप्न असते. यातील काही खेळाडू जेव्हा देशासाठी खेळतात व जिंकतात, तेव्हा त्यांना भरपूर आर्थिक लाभ मिळतो, चांगली नोकरी मिळते आणि ते संपूर्ण देशासाठी प्रेरणास्थान बनतात. त्यांच्याकडे पाहून इतर लोकही खेळाकडे वळतात. अशा प्रतिभावान खेळाडूंना आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नेण्याची गरज आहे. या नव्या क्रीडा धोरणात ती ताकद आहे.

याखेरीज खेळाडूंना आर्थिक सुरक्षितता देणेही अत्यावश्यक आहे. यासाठी क्रीडा संस्थांमध्ये, खेळांशी संबंधित उपक्रमांमध्ये खेळाडूंना प्राधान्य देणे गरजेचे आहे. भारताने पुढील काळात आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमध्ये अधिकाधिक पदके जिंकवीत हे आपले उद्दिष्ट आहे. यासाठी हे नवे क्रीडा धोरण मैलाचा दगड ठरेल. वर्ष २०४९ पर्यंत भारताने जगातील पाच किंवा सहा प्रमुख क्रीडा राष्ट्रांमध्ये सामील व्हायचे असेल तर ही वाटचाल इथूनच सुरू होईल. तथापि, यासाठी सरकारला आणखी एक पाऊल उचलावे लागेल, ते म्हणजे ऑलिंपिकमध्ये सर्व प्रकारच्या क्रीडा प्रकारात आणि स्पर्धात भारतीय खेळाडूंनी सहभाग घ्यायला हवा. ऑलिंपिकमध्ये एकूण ३२ खेळ आणि ३२९ स्पर्धा असतात, त्यापैकी भारत केवळ १६ खेळांतील ६९ स्पर्धांमध्ये भाग घेतो. भारताने आपली पदकसंख्या वाढवायची असल्यास, अधिकाधिक खेळ व स्पर्धांमध्ये भाग घेणे आवश्यक आहे. यासाठी सरकारने भारत सध्या भाग घेत नाही अशा खेळांचा प्रचार करणे गरजेचे आहे. ●●●

फलित ‘ब्रिक्स’ परिषदेचे

केंद्रस्थानी आणले. या वेळी रचलेल्या संयुक्त निवेदनात भारताने पहलगाम येथील दहशतवादी हल्ल्याचा स्पष्टपणे निषेध करण्याचा मुद्दा समाविष्ट केला, तसेच दहशतवाद्यांच्या आंतरराष्ट्रीय हालचाली आणि त्यांच्या आर्थिक स्रोतांचा बंदोबस्त करण्याची गरज

अधोरेखित केली. ब्रिक्सच्या नव्या सदस्यांमध्ये, विशेषतः इराण आणि इथिओपिया यांसारख्या देशांमधील अंतर्गत संघर्षांचा संदर्भ घेतल्यास, दहशतवादाच्या प्रक्षार एकमत साधणे अधिक कठीण होते. तरीही, भारताने संयम आणि दृढ भूमिका घेत,

ब्राझीलसह सहमती साधत दहशतवादविरोधात निर्णायक भाष्य घडवून आणले. ब्रिक्सच्या मंचावर भारताच्या या भूमिकेला मिळालेले पाठबळ हे भारताच्या वाढत्या जागतिक प्रभावाचे लक्षण आहे. फक्त दहशतवादच नव्हे, तर बहुपक्षीय जागतिक व्यवस्थेची गरज, जागतिक संस्थांमध्ये सुधारणा आणि विकसनशील देशांच्या समावेशक प्रतिनिधित्वाची मागणीही भारताने ठामपणे मांडली आणि तिला सदस्य देशांनी सकारणपणे प्रतिसाद दिला. अलीकडेच पार पडलेल्या शांघाय सहकार्य संघटना (एससीओ) परिषदेच्या घोषणापत्राच्या पार्श्वभूमीवर याचे महत्त्व अधिक आहे. कारण त्या घोषणापत्रात बहुविकसनमधील दहशतवादी हल्ल्याचा उल्लेख केला गेला होता,

भारताला हा विषय ब्रिक्ससारख्या बहुपक्षीय व्यासपीठांवर सातत्याने मांडावा लागतो, कारण यामध्ये सामील काही देश, विशेषतः चीन आणि रशिया, संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षा परिषदेमधील कायम सदस्य असल्यामुळे त्यांच्याशी एकमत आवश्यक असते. यावर्षी झालेल्या’ येथील ब्रिक्स परिषदेत भारताने दहशतवादविरोधी लढाईला

पण पहलगाममधील दहशतवादी हल्ल्याचा उल्लेख जाणीवपूर्वक वगळण्यात आला होता. त्या तुलनेत ब्रिक्स परिषदेने भारताच्या धितेला स्पष्ट आणि निर्णायक स्वल्पाचे समर्थन दिले, हे निश्चित उल्लेखनीय आहे.

या परिषदेमध्ये केवळ सुरक्षा आणि दहशतवादाचे मुद्दे नव्हते, तर भविष्यातील तंत्रज्ञान व सहकार्याचे दिशादर्शक विषयही उपस्थित करण्यात आले. कृत्रिम बुद्धिमत्ता या विषयावर जवाबदारीने वापर करण्यासाठी एकत्रित धोरण तयार करण्याचा प्रस्ताव मांडण्यात आला. भारताने गेल्या काही वर्षांत उभारलेली डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा ही वैश्विक आदर्श मानली गेली असून ब्रिक्सच्या परिषदेत तिचे खुले कौतुक झाले. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आपल्या भाषणात दहशतवादविरोधात शून्य सहिष्णुतेची (झिरो टॉलरन्सची) भूमिका घेतली पाहिजे असे ठाम मत व्यक्त केले. त्याचप्रमाणे, गाझा पट्टीतील संघर्ष, इराण-इराकील तणाव यांसारख्या विषयांच्या पार्श्वभूमीवर संवाद व शांततेच्या माध्यम

ातून समस्यांचे समाधान शोधणे हीच योग्य दिशा असल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले. पंतप्रधानांनी आपल्या भाषणात संयुक्त राष्ट्रे, जागतिक बँक, आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी यांसारख्या बहुपक्षीय संस्थांमध्ये व्यापक सुधारणा करण्याची मागणी केली. त्यांनी विशेषतः हे सांगितले की, या जागतिक संस्थांमध्ये विकसनशील देशांचे प्रतिनिधित्व आणि सहभाग निश्चित केला जावा, जेणेकरून जागतिक निर्णय प्रक्रियेत खऱ्या

अर्थाने समता आणि न्याय सुनिश्चित केला जाऊ शकेल आणि ही निर्णयप्रक्रिया सर्वसमावेशक बनेल.

याखेरीज पर्यावरण, हवामान बदल, जागतिक आरोग्य अशा महत्त्वाच्या विषयांवर बोलताना पंतप्रधानांनी भारतातील आधुनमान भारत योजनेचा संदर्भ दिला आणि लोकांचे व पृथ्वीचे आरोग्य एकमेकांशी अविभाज्यपणे जोडलेले असल्याचे अधोरेखित केले. ही भूमिका पर्यावरण-संवेदनशील धोरणांना समर्थन देणारी आणि सतत विकासाच्या मार्गावर नेणारी आहे.

या ब्रिक्स परिषदेला आणखी एक

विशेष महत्त्वाचे परिप्रेक्ष्य लाभले ते म्हणजे चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्या अनुपस्थितीचे. राष्ट्राध्यक्ष झाल्यानंतर पहिल्यांदा ते ब्रिक्स शिखर परिषदेपासून दूर राहिले. हे मेमके का झाले, यावर विविध विश्लेषणे समोर आली आहेत. काही ठिकाणी तर झिनपिंग सत्ता हस्तांतरित करण्याच्या तयारीत असल्याचेही म्हटले गेले. मात्र हे अस्पष्टावर असण्याची शक्यता अधिक आहे. कारण चीनमधील सत्ताधारी व्यवस्थेची पारदर्शकता अत्यंत मर्यादित असते, आणि सत्य माहिती सार्वजनिक होणे हे जवळपास अशक्य असते. आजचे वास्तव पाहता, शी जिनपिंग यांचे चिनी सत्तेत अजूनही पूर्ण वर्चस्व आहे. पण त्यांच्या अनुपस्थितीमागे एक प्रमुख कारण म्हणून हे सांगिले जात आहे.

ब्राझीलमध्ये पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा राजकीयदृष्ट्या महत्त्वपूर्ण सन्मान करण्यात आला. मोदी केवळ ब्रिक्स परिषदेसाठी ब्राझीलला गेलेले नव्हते; तर तो ब्राझीलचा अधिकृत राजकीय दौरा होता. रियो द जिनेरो येथे परिषदेत सहभागी झाल्यानंतर मोदी ब्रासीलियामध्ये द्विपक्षीय चर्चेसाठी गेले. जिथे ब्राझीलचे अध्यक्ष लुईस लुला द सिल्वा यांनी त्यांच्या सन्मानार्थ विशेष राजभोजन आयोजित केले.स्वतःला ‘सर्वोच्च आणि केंद्रस्थानी असलेला जागतिक नेता’ मानणाऱ्या शी जिनपिंग यांना ही प्रतिष्ठा असह्य झाली असावी, असे विश्लेषक म्हणतात. त्यामुळेच कदाचित त्यांनी या परिषदेपासून स्वतःला अलिप्त ठेवले. अर्थात हेही खरे आहे की, चीन सध्या आर्थिक, सामाजिक आणि भू-राजकीय अशा अनेक समस्यांशी झगडत आहे. त्यामुळेही त्यांनी प्रवास टाळला असण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. फक्त शी जिनपिंगच नव्हे तर रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन हेही यावेळी परिषदेला उपस्थित नव्हते. यामागे त्यांच्याविरोधात निघालेला आंतरराष्ट्रीय अटक वॉरंट आणि युकेन युद्धाच्या पार्श्वभूमीवर त्यांची अनुपस्थिती अपेक्षित होती.

एकदरीत पाहता, यावर्षीची ब्रिक्स परिषद भारतासाठी अत्यंत निर्णायक ठरली आहे. भारताने केवळ आपले राष्ट्रीय हित जोपासले नाही, तर जगाच्या दक्षिण गोलार्धातील विकसनशील राष्ट्रांचे मुद्दे, आकांक्षा आणि चिंताही त्यांच्याविरोधात निघालेला आंतरराष्ट्रीय अटक वॉरंट आणि युकेन युद्धाच्या पार्श्वभूमीवर त्यांची अनुपस्थिती अपेक्षित होती.

●●●

नव्या क्रीडा धोरणातील खेळांना शिक्षणाशी जोडण्याची बाबही अतिशय महत्त्वाची आहे. जेव्हा खेळ शिक्षणाशी जोडला जायल, तेव्हा विद्यार्थी फक्त शारीरिकच नव्हे तर मानसिकदृष्ट्याही सशक्त बनतील. यामुळे विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास साधता येईल. मात्र त्यासाठी गरज आहे की सरकारच्या धोरणाचा शिषणव्यवस्थेच्या मुख्य प्रवाहात योग्यरीत्या समावेश केला जावा. सरकारने हा नियम केवळ सरकारीच नव्हे तर खाजगी शाळांसाठीही लागू करावा. ज्यांच्याकडे क्रीडांगण आहे, उत्तम क्रीडा सुविधा आहेत अशाच खासगी शाळांना मान्यता मिळावी.

भर दिला गेला आहे. यामुळे सर्व समाजघटकांतील आणि सर्व क्षेत्रांतील लोकांना खेळात भाग घेण्याची संधी मिळेल.

मी हद्दे एक बाब अधिक स्पष्ट करू इच्छितो की, देशातील बहुतांश खेळाडू ग्रामीण भागातूनच पुढे येतात. कारण त्यांच्यात काहीतरी सिद्ध करण्याची तीव्र इच्छा असते. त्यांच्या डोळ्यांत खेळात चांगले प्रदर्शन केले तर त्यांना चांगली नोकरी मिळेल, हे स्वप्न असते. यातील काही खेळाडू जेव्हा देशासाठी खेळतात व जिंकतात, तेव्हा त्यांना भरपूर आर्थिक लाभ मिळतो, चांगली नोकरी मिळते आणि ते संपूर्ण देशासाठी प्रेरणास्थान बनतात. त्यांच्याकडे पाहून इतर लोकही खेळाकडे वळतात. अशा प्रतिभावान खेळाडूंना आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नेण्याची गरज आहे. या नव्या क्रीडा धोरणात ती ताकद आहे.

याखेरीज खेळाडूंना आर्थिक सुरक्षितता देणेही अत्यावश्यक आहे. यासाठी क्रीडा संस्थांमध्ये, खेळांशी संबंधित उपक्रमांमध्ये खेळाडूंना प्राधान्य देणे गरजेचे आहे. भारताने पुढील काळात आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमध्ये अधिकाधिक पदके जिंकवीत हे आपले उद्दिष्ट आहे. यासाठी हे नवे क्रीडा धोरण मैलाचा दगड ठरेल. वर्ष २०४९ पर्यंत भारताने जगातील पाच किंवा सहा प्रमुख क्रीडा राष्ट्रांमध्ये सामील व्हायचे असेल तर ही वाटचाल इथूनच सुरू होईल. तथापि, यासाठी सरकारला आणखी एक पाऊल उचलावे लागेल, ते म्हणजे ऑलिंपिकमध्ये सर्व प्रकारच्या क्रीडा प्रकारात आणि स्पर्धात भारतीय खेळाडूंनी सहभाग घ्यायला हवा. ऑलिंपिकमध्ये एकूण ३२ खेळ आणि ३२९ स्पर्धा असतात, त्यापैकी भारत केवळ १६ खेळांतील ६९ स्पर्धांमध्ये भाग घेतो. भारताने आपली पदकसंख्या वाढवायची असल्यास, अधिकाधिक खेळ व स्पर्धांमध्ये भाग घेणे आवश्यक आहे. यासाठी सरकारने भारत सध्या भाग घेत नाही अशा खेळांचा प्रचार करणे गरजेचे आहे. ●●●

मेघामृताची बरसात

पावला पावलावर उन्हाला सावरणारा असा हा पाऊस! श्रीमाची तलछी मिटवणारा पाऊस! बळीराजाच्या डोळ्यांना शांतवणारा पाऊस! आकाशाच्या इंदयाच्या तळपासमूनचा रिझहळ ओलवा असणारा पाऊस! प्रियकराच्या अमुराणासारखं चहुअंगांनी आलिंगित

करणारा, मात्राग्राज्जत तुम्रीचा गारवा भिनवणारा पाऊस! किती त्याचं वर्णन करावं...? शब्द तोकडे पडतील. अनुभव कधीच जुना न होवू देणारा पाऊस! दरवर्षी त्याच्या वेव्हारळपणावर जीव जडायला भाग पाडणारा पाऊस...! कलिदासाच्या आरोपी, शिक्षा भोगत असलेल्या यक्षाला, आपल्या प्रेक्षरीला मैघाला दूत कराव्यास प्रवृत्त करावयाला लावणारा पाऊस! आणि एका सुंदर आणि मनोज्ञ महाकाव्याला, मेघदूताला जन्माला आणण्यास कारण ठरलेला पावूस! कलिदासाच्या काव्यप्रतिमेला उखांकावर नेणारा पाऊस!

त्याचं काय वर्णन करावं? किती त्याची वाट बघणं! डोळ्यात पाणी अमृणू शरीराला, धात्रीला गरवा दे अशी विनवणी करून घेणारा पाऊस! देवाच्या देण्यातल एक सुंदर, ओलतं, हिरवं देखणं शिल्प म्हणजे पाऊस! त्याचे प्रकार किती! त्याची रूपं तरी किती! कधी अलवार, तर कधी नाचरा, कधी हबोथ बालकासारखा! कधी मुजोर ! तर कधी प्रलंघकारी शिवासारखा... कोणत्याही उपायानं शांत न होणारा! कधी रानातला, मोकाट सुटलेल्या वासरासारखा! तर गरवजाई सारखा मिनुटपणे पडणारा! कधी नुस्ताच आरडाओरडा करीत ‘येणार येणार’ करत वाजतगाजत येणाऱ्या नवदेवासारखा! तर कधी दिवसेंदिवस पडी मारून लपलेल्या मुलासारखा! पण तो हवासाचं असतो.

कुठेचरी दूर रानात पडला तरी आपल्या आगमनाची तो मृदाधनं घातही देणारच! मुकाटपणे तो येत नाहीच. ताशाबाजंत्री ही वाजणारच. काय सुंदर देखावा असतो त्याच्या आगमनापुढीचा... निळभोर आकाश उंदी रंगाचं होतं...पांढरे शुभ्र बगळे अधिकच शुभ्र दिसू लागतात... हिरवी झाडे अधिकच हिरवी आणि आतुर होतात... घरावरील काचेची तावदानं चंदेरी रंगानं चमकू लागतात, उघड्या माळरानावर धुक्रीमे लोट आकाशाला गवसणी घालू पाहतात. जणू आपल्या धूळपरच्या हलानं ते पावसाला कवेत घेवू पाहतात. रस्त्यावर मुलांचा, खेळाचा डाव रंगू लागतो. ऑफिसातली

कृत्रिम गारव्याची साधनं आपोआपच बंद करून सारं ऑफिस टेरेसवर गोळा होवू लागतं... घरातले आजोबा आजी आपआपल्या खुर्च्या एकमेकांच्या नजरा पुढवत वऱ्हांड्यात आणतात. गुन्या आठवणीचं गाठोडं त्यांच्याही नकळत हळूच त्यांच्या पायाशी टकतं... मध्यमवयीन मुलगा आईबाबांची लगनग बघून आपलीही खुर्ची बाहेर आणतो आणि स्वयंपाकघराचा कानोसा घेत बाबांना कांदा भजी खायची आहेत, करतेस का ? असं प्रेमानं विचारतो. आजचा नीमस आणि चऱ्हाड्यातील जमलेली मॅफिक पाहून स्वयंपाकघर कांदा धिरायला घेतं ! अशी सगळी तयारी पाहून आकाशातला पावूस धरतीवर उतरायचं ठरवतो आणि मग तो येतो सर्वाना किंब किंब करतो....

कोणाला किती थेंब वाटायचे ते ठरवतो. कुणाला किती आणि कसं मिजवायचं तें ठरवितो. आजीच्या उरल्या सुरल्या पांढऱ्या केसातील अवखळ बटोलं एक पावसाचा टप्पोरा थेंब अलगद ठेवतो... आणि त्या थेंबांच्यासह आजी-आजोबांना पार तारुण्यात घेऊन जातो. सुरकुतलेल्या हातांवर आठवणीच्या इंदयाची धरधरती कवडी ठेवून जातो, कानामोवसालचे मफ्लर अधिकचं घट्ट करीत आजोबा आजीची आठवणीच्या वादळानं उडणारी तारांबळ बघत राहतात. त्यांची ही गममत बघत पाऊस अधिकचं कोसळू लागतो. अंगणात नातवंडाचा खेळ बघत आपलं गेलेलं वय आठवत आजीआजोबा निवांत होतात. अगदी अरसिक मावूस देखील त्याच्या पहिल्या वहिल्या स्पर्शानं संखावतो! ही मिसगोची अखनीय देणगी दरवर्षी आपण भोगतो.

ठरलेला असतो. कधी तो त्यांचा सखासाजण, तर कधी बेदूर, जालीम रसिया असतो. कधी प्रियकराचा संदेश घेऊन येणारा मित्र असतो. लोकगीतात झा सगळ्या भावभावनांचा सुंदर आविष्कार बघायला मिळतो. अगदी प्राचीन कवींपासून. आजचे कवी तर सगळेच पावसाच्या प्रेमात आकटं आहेत. देवान अनेक नजराणे आपल्याला दिलेत. ते आपण कसे स्विकारतो ते आपल्या मनोकृतीवर अवलंबून असतं. त्यात अपार भाव नसतो. हा माझा, हा परका असा फरक नसतो. तो एकदिलानं सर्वाना सारखं देतो. पावूस तर उघडं सत्य आहे तो किंचित मिलाजरा आहे. तो कुणालाही कसाही कुठेही भिजवतो. तसाचं तो सर्वसमावेशक आहे.

आपल्या बरसण्यात अनेकाच दुःख वाहून नेतो. त्यांना हलकं करतो. म्हणून म्हणावंच वाटतं...

तुझं, रे बरं असतं दाटून आलं की मोकळ होणं !

कोणाच्याही संमतीची तुला गरज भासत नाही, मोठ्या अधिकारानं तर, कधी बळजबरीनं तू, आपल्या रंगात मिजवून टाकतोस. अगदी नखशिखातं !

मी मात्र, माझं - याचं, हवं-नकोच्या संग्रमांत बंदिस्त ! मनात आलेलं मनातच जिरवत ! कधी उठेलं गदारोळ !

एमएसएमई क्षेत्र देशाच्या उत्पादन, निर्यात आणि रोजगार निर्मितीत महत्वाची भूमिका बजावते. एमएसएमई मंत्रालयाच्या उद्यम पोर्टलवर मार्च २०२५ अखेरपर्यंत नोंदणीकृत सुमारे ६.२ कोटी एमएसएमई आहेत, जे २५.९५ कोटी लोकांना रोजगार देत आहेत. देशाच्या सकल देशांतर्गत उत्पादनात (जीडीपी) एमएसएमईचा वाटा सुमारे ३० टक्के आहे.

सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांचे योगदान
एमएसएमई क्षेत्राकडून वर्ष २०२४-२५ मध्ये सुमारे १२.३९ लाख कोटी रुपयांचा निर्यात व्यवसाय झालेला आहे. देशातून निर्यात होणाऱ्या एकूण उत्पादनांपैकी सुमारे ४६ टक्के उत्पादने एमएसएमई क्षेत्रातून येतात. २०२५-२६ या चालू आर्थिक वर्षाच्या अर्धसंकल्पात एमएसएमई क्षेत्राला बळकटी देण्यासाठी सरकारने बहुराज्यामी उपाययोजनांची एक मालिका सादर केली आहे. यामध्ये आर्थिक सहल्य, खरेदी धोरण, क्षमता निर्माण, आणि बाजार एकीकरण यासारख्या उपक्रमांचा समावेश आहे. मुख्य योजनांमध्ये 'उद्योग नोंदणी पोर्टल', 'पंतप्रधान विषकर्म योजना', 'वीएमईजीपी', 'स्फूर्ती' व 'एमएसई सार्वजनिक खरेदी धोरण' यांचा समावेश होतो. त्यामागचा उद्देश उद्योजकतेला प्रोत्साहन देणे, रोजगार वाढवणे आणि असंघटित क्षेत्रांना औपचारिक अर्थव्यवस्थेत समाविष्ट करणे हा आहे.

लघुउद्योगांना हवे संरक्षण

एमएसएमई वर्गीकरणासाठी गुंतवणूक व उलाढाल मर्यादा वाढवण्यात आल्या आहेत. यामुळे उद्योग विस्तार व कार्यक्षमतेत सुधारणा करण्यास हातभार लागणार आहे. निश्चितच निर्यातदारांना पाठबळ देण्यासाठी सरकारचे ही पावले स्तुत्य आहेत. परंतु भविष्यात उद्योग संरण्या संधीचा पुरेपूर लाभ मिळवण्यासाठी एमएसएमईना सर्व शक्य उपायांनी सक्षम बनवणे अत्यावश्यक आहे.

वर्तमानातील चिंता
सध्या देशात सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्यम (एमएसएमई) क्षेत्राशी संबंधित अहवालांमध्ये एमएसएमई क्षेत्रावरील वाढत्या अडथळ्यांबाबत चिंता व्यक्त करण्यात येत आहे आणि या क्षेत्राला वाढत्या आव्हानांपासून वाचविण्याची गरज अधोरेखित केली जात आहे. अलीकडे प्रसिद्ध झालेल्या सिडबीच्या अहवालानुसार, सध्या एमएसएमईसाठी सुलभ कर्जाप्राप्ती ही एक मोठी समस्या बनलेली आहे. एमएसएमईच्या कर्जा मागणी आणि पूर्ततेमध्ये सुमारे ३० लाख कोटी रुपयांचे अंतर आहे. जर मागणीनुसार कर्ज मिळाले, तर एमएसएमई क्षेत्रात सुमारे ५ कोटी नवीन रोजगार निर्मिती होऊ शकते, नीती आयोगाच्या अहवालात असे नमूद करण्यात आले आहे की, छोट्या उद्योगांना त्यांच्या गरजेनुसार कर्ज, तांत्रिक कौशल्य, संशोधन आणि विकासाच्या क्षेत्रात योग्य मदत मिळाल्यास एमएसएमई रोजगारनिर्मिती व आर्थिक विकासाचे एक मोठे माध्यम ठरू शकते.

नव्या संर्धीचा लाभ घेण्यासाठी...
भारताने अलीकडेच इंग्लंडसोबत मुक्त व्यापार करार (एफटीए) केला आहे. अमेरिका व्यतिरिक्त अन्य अनेक महत्त्वाच्या देशांसोबत द्विपक्षीय व्यापार करार पूर्ण झाल्यास एमएसएमईची भूमिका निर्णायक ठरेल. त्यामुळे, नव्या संर्धीचा लाभ घेण्यासाठी एमएसएमईला प्रोत्साहन देऊन त्यांना बळकट करणे अत्यावश्यक आहे.

जयंतीलाल भंडारी ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ

अमेरिका सरकारने भारतावर लावलेला २६ टक्के टॅरिफ ९० दिवसांसाठी स्थगित केल्यामुळे एमएसएमईला काहीसा दिलासा मिळाला आहे. पण अमेरिकी बाजारावर अवलंबून असलेल्या अनेक एमएसएमई निर्यातदारांना अमेरिकन खरेदीदारांकडून सवलतीची नव्याने मागणी, कराराची नव्याने चर्चा, तसेच देयकांमध्ये होणाऱ्या विलंब यांसारख्या आव्हानांचा सामना करावा लागत आहे, आणि अशा परिस्थितीत सरकारच्या रणनीतिक सहकार्याची त्यांना नितांत गरज आहे.

काही दिवसांपूर्वी पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी दिल्लीच्या विज्ञान भवनात राष्ट्रीय नागरी सेवा दिनाच्या कायदांमात केलेल्या भाषणात सांगितले होते की, नव्या व्यापार युगातील बदलांच्या काळात भारतातील एमएसएमईसमोर आव्हानांमध्येही संधी दडलेल्या आहेत आणि हे उद्योग जागतिक पुरवठा साखळीत स्पर्धात्मक बनू शकतात.

टॅरिफ युद्ध आणि एमएसएमई
टॅरिफ युद्धामुळे एमएसएमई क्षेत्राला जे धक्के बसत आहेत, त्यातून या क्षेत्राला सावरण्यासाठी धोरणात्मक उपाययोजना करून निर्यातदारांना आधार देणे आवश्यक आहे. त्याच वेळी या क्षेत्रातील उद्योजक आणि निर्यातदारांनी नव्या आव्हानांसाठी स्वतःला सज्ज करणेही तितकेच महत्वाचे आहे. या पाश्चिमीवर, सरकारने निर्यातदारांना सहकार्य करण्यासाठी २२५० कोटी रुपयांच्या निर्यात प्रोत्साहन मि शनची अंमलबजावणी वेगाने करण्याचे आणि विनातारण कर्ज देण्याच्या योजनांची आखणी केली आहे. २०२५-२६ मध्ये एमएसएमईना दिले जाणारे अर्ज हे गेल्या वर्षाच्या तुलनेत सुमारे २० टक्क्यांनी वाढवून १७.५ लाख कोटी रुपये करण्यात आले आहे. एमएसएमई क्षेत्राी नवोपक्रम, स्पर्धात्मकता, क्षमता विकास आणि संशोधनाच्या दिशेने पुढे जाण्याची तयारी करत आहे. मूलभूत पायाभूत सुविधांचा विकास, अधिक लॉजिस्टिक सोयी, कमी व्याजदरात कर्ज, व्याज समतुल्य योजना पुनः सुरु करणे, आणि कर्ज हमी कार्यक्रम विस्तारण्यासारख्या उपायांनी एमएसएमईला आर्थिक स्थैर्य मिळू शकते.

जीएसटी प्रणाली सुलभ व्हावी

- सरकारने एमएसएमईना जीएसटी अंमलबजावणीमध्ये येणाऱ्या अडथळ्यांचा विचार करून जीएसटी प्रणाली सुलभ करावी असावे.
- एमएसएमईच्या हितासाठी उत्पादनांशी संलग्न प्रोत्साहन योजनांचा विस्तार केल्यास विशेषतः निर्यातामिमुख एमएसएमईना फायदा होईल.
- भारतातील एमएसएमईनी दर्जासोबत समकालीन डिजिटल तंत्रज्ञान आत्मसात करून अमेरिका सहित जागतिक बाजारापेटेत आपली स्पर्धात्मक क्षमता धोरणात्मक पद्धतीने वाढवावी, याकडे लक्ष देणे गरजेचे आहे.
- अशा विविध उपाययोजनांमुळे भारत नव्या आव्हानांना एमएसएम ईसाठी नव्या संर्धीमध्ये रुपांतरित करू शकतो.

वातानुकूलित यंत्रांमुळे वीजेच्या मागणीवर वाढणारा दबाव आणि पर्यावरणाची होणारी हानी विचारात घऊन केंद्र सरकार लवकरच नवी नियमावली जाहीर करणार आहे. यांनुसार, बाजारात येणाऱ्या सर्व नव्या एअर कंडिशनरमध्ये तापमान २० डिग्री सेल्सियसपेक्षा कमी करण्याची आणि २८ डिग्री सेल्सियसपेक्षा अधिक ठेवण्याची सुविधाच असणार नाहीये. म्हणजेच, वापरकर्त्याला केवळ या मर्यादित तापमानाच्या श्रेणीमध्येच वातानुकूलन करता येईल. या नियमानुसार, सार्वजनिक इमारती, कार्यालये, मॉल्स, हॉटेल्स, शासकीय विभाग, वाहने आणि भविष्यात घरगुती उपकरणेसुद्धा या मर्यादित येतील. ही नवी नियमावली काटेकोरपणे अंमलात आणली गेली, तर २०३५ पर्यंत वीजेच्या कमाल मागणीत ६० गीगावॅटपर्यंत बचत होऊ शकते. तसेच नवीन वीज प्रकल्प आणि ग्रिडसाठीच अंदाजे ८८ अब्ज डॉलर्स इतक्या गुंतवणुकीची गरजही टळू शकते.

रतासारख्या उष्णकटिबंधीय देशात उन्हाळ्याचे दिवस म्हणजे जणू सजीव सृष्टीसाठी एक परीक्षा असते. ४० ते ४५ अंश सेल्सियसच्या तापमानात बास घेणेसुद्धा कठीण होते. या उष्णतेपासून संरक्षणासाठी एअर कंडिशनरचा (वातानुकूलक) वापर करण्याचे प्रमाण गेल्या दोन दशकांमध्ये वाढले आहे. तथापि, एसीचा अनियंत्रित वापर हा निसर्गासाठी गंभीर संकट निर्माण करणारा आहे. त्यामुळे पर्यावरणतज्ज्ञांकडून एसीचा वापर कमी करण्याबाबत सातत्याने जनप्रबोधन केले जाते. आता केंद्र सरकारकडून एसीच्या तापमानावर मर्यादा घालण्यासाठी काही मानके ठरवण्यास येणार आहेत. हा निर्णय पर्यावरण व आरोग्यदृष्ट्याही दृग्गामी परिणाम घडवणारा निर्णय आहे.

नवा नियम काय सांगतो?
सध्या विचाराधीन असणाऱ्या या प्रस्तावातील नियमांनुसार, बाजारात येणाऱ्या सर्व नव्या एअर कंडिशनरमध्ये तापमान २० डिग्री सेल्सियसपेक्षा कमी करण्याची आणि २८ डिग्री सेल्सियसपेक्षा अधिक ठेवण्याची सुविधाच असणार नाहीये. म्हणजेच, वापरकर्त्याला केवळ या मर्यादित तापमानाच्या श्रेणीमध्येच वातानुकूलन करता येईल. या नियमानुसार, सार्वजनिक इमारती, कार्यालये, मॉल्स, हॉटेल्स, शासकीय विभाग, वाहने आणि भविष्यात घरगुती उपकरणेसुद्धा या मर्यादित येतील. आजघडीला घरातील जुन्या एसीसाठी सध्या नियम बंधनकारक नसला तरी येणाऱ्या काळात त्यावरही धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येऊ शकतो.

ही गरज का निर्माण झाली?
भारत सरकारचा निर्णय आंतरराष्ट्रीय निकषांनुसार अगदी योग्य दिशेने आहे. जपानम ध्ये सरकारी इमारतींमध्ये २६ डिग्री सेल्सियस, तर इटली, स्पेनसारख्या पश्चिम युरोपियन देशांमध्ये २३ ते २७ डिग्री सेल्सियसची मर्यादा बंधनकारक आहे. दक्षिण कोरियासारख्या देशांनीही यासंबंधी स्पष्ट नियम लागू केले आहेत. याचाच अर्थ हा निर्णय एकट्या पर्यावरणाच्या दृष्टिकोनातून नाही, तर राष्ट्रीय ऊर्जा सुरक्षेचा भाग म्हणूनही महत्त्वाचा आहे.

इतर देश काय करतात?
भारत सरकारचा निर्णय आंतरराष्ट्रीय निकषांनुसार अगदी योग्य दिशेने आहे. जपानम ध्ये सरकारी इमारतींमध्ये २६ डिग्री सेल्सियस, तर इटली, स्पेनसारख्या पश्चिम युरोपियन देशांमध्ये २३ ते २७ डिग्री सेल्सियसची मर्यादा बंधनकारक आहे. दक्षिण कोरियासारख्या देशांनीही यासंबंधी स्पष्ट नियम लागू केले आहेत. याचाच अर्थ हा निर्णय एकट्या पर्यावरणाच्या दृष्टिकोनातून नाही, तर राष्ट्रीय ऊर्जा सुरक्षेचा भाग म्हणूनही महत्त्वाचा आहे.

कविसाच्या शतकात संरक्षण आणि गुप्तचर तंत्रज्ञान हे केवळ रणणांगणापुरते मर्यादित न राहता सामान्य नागरिकांच्या दैनंदिन जीवनातही शिरकाव करत आहे. यामध्ये सुरक्षा कॅमेरे विशेषतः सीसीटीव्ही – महत्त्वाची भूमिका बजावत आहेत. भारतात विविध ठिकाणी बसवण्यात येणारे हजारो कॅमेरे हे चीनमध्ये उत्पादित असल्याची बाब गंभीर चिंतेचा विषय बनली आहे. गेल्या दोन दशकांमध्ये भारतात सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यांचा वापर प्रचंड प्रमाणात वाढला आहे. किंबहुना, सुरक्षेसंदर्भातील उपाययोजनांचा विषय निघाला की सीसीटीव्ही बसवण्याचा मुद्दा जणू हुकमी एकाक म्हणून वापरला जातो. पण यामुळे मिळणाऱ्या सुरक्षेची दुसरी बाजू फारशी विचारात घेतली जात नाही. ती आहे हेरमिरीची आणि आपल्या सर्व हालचालींवर अदृश्य शक्तीकडून ठेवल्या जाणाऱ्या पाळतीची.

व्हिडीओ सॉल्लिन्स व्यवसायात हिकव्हिजन किंवा ड्राइआ या दोन चीनी कंपन्यांचे वर्चस्व आहे. आयडीसी या बाजार संशोधन संस्थेच्या ताज्या आकडेवारीनुसार, अंदाजे ३५ अब्ज डॉलर्सच्या व्हिडीओ सॉल्लिन्स उपकरणांच्या जागतिक बाजारात एक तृतीयांश हिस्सा हिकव्हिजन आणि ड्राइआ या दोन कंपन्यांचा आहे. या दोन्ही महाकाय कंपन्यांचे उपकरणे जगमरातील विमानतळे, रेल्वे स्थानके आणि अमदी सरकारी इमारतींमध्ये लावले गेले आहेत.भारत सरकारने सर्व सीसीटीव्ही व अन्य सुरक्षा कॅमेऱ्यांचे तपासणी करण्यासाठी नवीन आणि अधिक कठोर नियम लागू केले आहेत. यामागे चीनकडून होणाऱ्या गुप्तहेरमिरीच्या संभाव्या धोक्याचा उल्लेख करण्यात आला आहे. नवीन नियमांनुसार, कॅमेरा उत्पादक कंपन्यांना त्यांचे हार्डवेअर, सॉफ्टवेअर आणि सोर्स कोड सरकारी प्रयोगशाळांमध्ये चाचणीसाठी सादर करावे लागतील. ही माहिती सरकारी दस्तऐवजांमधून आणि कंपन्यांच्या ईमेल संवादातून समोर आली आहे. सुरक्षेसंबंधी उपकरणे बनवणाऱ्या जागतिक कंपन्या आणि भारत सरकार यांच्यात गेल्या काही आठवड्यांमध्ये या सुरक्षाविषयक नव्या धोरणावरून मतभेद झाले आहेत, कारण या नव्या नियमांमुळे पुरवठा साखळी (सप्लाय चेन) मध्ये अडथळे येऊ शकतात. त्यामुळे मोदी सरकार आणि परदेशी कंपन्यांमधील आधीपासून असलेले धोरणात्मक मतभेद अधिक तीव्र होऊ शकतात.

एप्रिलपासून लागू करण्यात आलेल्या नवीन धोरणातील नियमांनुसार, चीनच्या हिकव्हिजन, श्वाओमी आणि ड्राइआ, दक्षिण कोरियाच्या हानवा आणि अमेरिकेच्या मोटोरोला सोल्युशन्स यांसारख्या कंपन्यांना त्यांचे कॅमेरे भारतात विकण्यापूर्वी भारतीय सरकार प्रयोगशाळांमध्ये तपासणीसाठी सादर करावे लागतील. हे नियम ९ एप्रिलपासून सर्व इंटरनेटशी जोडलेल्या सीसीटीव्ही मॉडिस्वर लागू करण्यात आले आहेत.

सायबरसुरक्षा तज्ज्ञांच्या मते, गुप्तहेरमिरीचा धोका कायम असतो. कोणतेही इंटरनेटशी जोडलेले कॅमेरे दूरचरून अनियंत्रित करता येतात. त्यामुळे ही सिस्टीम मजबूत व सुरक्षित असणे आवश्यक आहे. दोन महिन्यांपूर्वी भारतीय अधिकाऱ्यांनी १७ देशांशी परदेशी कॅमेरा उत्पादक कंपन्यांच्या प्रतिनिधींशी बैठक घेतली होती. बहुतेक कंपन्यांनी या बैठकीत सांगितले की, त्या या नियमांची पूर्तता करण्यास अद्याप तयार नाहीत आणि त्यांना यासाठी अतिरिक्त

दोन अंश पर्यावरणासाठी...

✓ऊर्जेचा अपव्यय : गेल्या काही वर्षांत देशात वातानुकूलन यंत्रांचा वापर प्रचंड वाढला आहे. एसीच्या अतिवापरामुळे उन्हाळ्यात वीजेची मागणी अक्षरशः गगनाला भिडते. एका आकडेवारीनुसार, एक एसी सरासरी १.५ ते २ युनिट वीज प्रति तास वापरतो. याचाच अर्थ हे उपकरण सतत चालू ठेवणे म्हणजे हजारो कोटी युनिट वीजेचा अपव्यय.

✓ कार्बन उत्सर्जनाचा धोका : भारतात बहुसंख्य वीजनिर्मिती अजूनही कोळसा, डिझेल व नैसर्गिक वायू या जीवाश्म इंधनांवर आधारित आहे. अशा स्थितीत वीजेचा वापर वाढवणे म्हणजे जीवाश्म इंधनाच्या ज्वलनाला गती देणे होय. यामुळे तापमान खाली आणण्यासाठी वापरले जाणारे एसी प्रत्यक्षात वातावरणात कार्बन डायऑक्साइड आणि इतर हरितगृह वायू वाढवत असून ते हवामान बदलाचे मूळ कारण ठरते.

✓ आरोग्याला धोका : तज्ञांच्या मते, २० डिग्री सेल्सियसपेक्षा कमी तापमान हे सर्दी, खोकला, बसनाचे त्रास, सांधेदुखी, त्वचेचे विकार आणि शरीरातील उष्णतेच्या संतुलनाचा बिघाड यांसारख्या अनेक आरोग्यविषयक समस्या निर्माण करू शकते. विशेषतः वृद्ध, लहान मुले आणि आजारी व्यक्तींसाठी हे अत्यंत हानिकारक ठरते.

✓ सामाजिक विषमता : शहरांतील उच्चभू वर्ग, अतिश्रीमंत वर्ग हा एसीचा आनंद लुटत ऐन उन्हाळ्यातही गारउन्हाचा अनुभव घेत

असतो; मात्र त्याच वेळी ग्रामीण भाग किंवा शहरी झोपडपट्ट्यांतील लोक उकाड्याचा सामना करतात. ही बाब सामाजिक विषमता, ऊर्जाविषमता वाढवणारी आहे. त्यादृष्टीनेही या निर्णयाकडे पाहिले जात आहे.

फायदे काय होतील?
वीजेची बचत : सरकारच्या

अंदाजानुसार, जर सर्व एसी २४ डिग्री सेल्सियसच्या आसपासच ठेवले गेले, तर दरवर्षी सुमारे २४० कोटी युनिट वीज वाचवता येईल. याचा अर्थ हजारो कोटींचा वीजखर्च कमी होईल, आणि त्यामुळे ऊर्जा क्षेत्रातील ताण कमी होईल. ब्लूमबर्गच्या एका अहवालानुसार, एसीच्या तापमानात केवळ १ अंश सेल्सियस वाढ केली, तर वीजेची खपत सुमारे ६ टक्क्यांनी घटते. जर देशभरातील नागरिकांनी एकत्रितपणे आपले एसी फक्त १ अंश जास्त तापमानावर चालवले, तर पीक अवसंरधे (सर्वाधिक वीज वापराच्या काळात) सुमारे ३ गीगावॅट वीज वाचवता येईल. ही बचत अनेक शहरांच्या एकूण वीज मागणीइतकी आहे. कॅलिफोर्निया विद्यापीठ, बर्कलेच्या एका अभ्यासानुसार, भारतात जर ही नवी नियमावली काटेकोरपणे अंमलात आणली

अंमलबजावणीतील अडथळे
कोणतेही धोरण किंवा नियम यशस्वी होण्यासाठी त्याची अंमलबजावणी सक्षम असावी लागते. याअनुषंगाने सरकारकडून पुढील गोष्टींची गरज आहे: एसी उत्पादक कंपन्यांसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे व तांत्रिक निर्दे श स्पष्टपणे जारी करणे, बाजारात जुन्या यंत्रांची विक्री रोखणे किंवा कालांतराने त्यांच्या वापरावर नियंत्रण आणणे, जनजागृती मोहिमा राबवून लोकांना पर्यावरणपूरक वापराचे महत्त्व समजवणे आणि सरकारी व खासगी कार्यालयांमध्ये ऊर्जा-प्रभावी धोरणांचे सक्तीने पालन करणे या गोष्टी प्राधान्याने केल्या गेल्या पाहिजेत. एसीचा योग्य वापर हा केवळ सरकारच्या धोरणांवर अवलंबून नाही. प्रत्येक नागरिकाने स्वतःहून ऊर्जा बचतीच्या सवयी आणीकारणे आवश्यक आहे. तापमानाच्या या मर्यादेमुळे भारत ऊर्जा बचत, पर्यावरण रक्षण, आरोग्य आणि आर्थिक संतुलन यामध्ये महत्त्वाचे यश साधू शकतो.

सकारात्मक पाऊल आहे. **आरोग्य लाभ :** वातानुकूलित वातावरणात राहणे म्हणजे एक प्रकारचा कृत्रिम हवामान अनुभव. अति धंड वातावरणाने शरीराच्या नैसर्गिक उष्मता संतुलनात बिघाड होतो. २४ ते २६ डिग्री सेल्सियस हा आदर्श तापमान मापदंड असल्याचे जागतिक आरोग्य संघटना सांगते. **आर्थिक फायदा :** मध्यमवर्गीयांसाठी हा निर्णय वीज बिल कमी होण्याचा एक मार्ग ठरेल. कमी तापमानासाठी एसीला अधिक ऊर्जा लागते, त्यामुळे तापमानाचे नियंत्रण म्हणजे सरळ सरळ बिलात बचत.

तुमच्या घरावर, दुकानावर किंवा ऑफिसवर लावलेला सीसीटीव्ही कॅमेरा सुरक्षिततेसाठी असला, तरी त्या माध्यमातून तुमच्यावर कुणीतरी लक्ष ठेवत असण्याची शक्यता आहे. याचे कारण भारतात अनेक ठिकाणी लावलेले सीसीटीव्ही कॅमेरे थेट चीनमधील सर्व्हिसला जोडले गेलेले आहेत आणि हीच बाब देशाच्या सुरक्षेसाठी मोठा धोका ठरली आहे. चीनमधील हिकव्हिजन, दहा आंसारख्या कंपन्यांचे कॅमेरे सहजपणे डेटा गोळा करून बाह्य सर्व्हरवर प्रसारित करू शकतात आणि त्यांचा थेट संबंध चीन सरकारशी आहे. त्यामुळे त्यांच्या माध्यमातून भारताच्या अंतर्गत हालचाली आणि संवेदनशील माहिती चीनला पोहोचण्याचा धोका आहे. यातून मिळणाऱ्या डेटाचा वापर गुप्तहेरगिरी आणि माहिती युद्धात केला जातो.

कॅमेरा इथे, डेटा तिथे!

वैद्य हवा आहे; मात्र सरकारने ही मागणी फेटाळून लावली. सरकारच्या अधिकृत नोंदीत नमूद करण्यात आले आहे की, ही धोरणात्मक क आवश्यकता राष्ट्रीय सुरक्षेशी संबंधित आहे आणि त्यामुळे त्याची अंमलबजावणी अत्यावश्यक आहे. डिसेंबर महिन्यात भारत सरकारने स्पष्ट केले होते की हे नियम कोणत्याही विशिष्ट देशासाठी नाहीत, तर देशात सुरक्षाव्यवस्था व सायबर सुरक्षेची गुणवत्ता वाढवण्यासाठी ही पावले उचलण्यात आली आहेत. गेल्या वर्षी एका अहवालात म्हटले होते की एका चिनी कंपनीने भारत सरकारचीच गुप्तहेरगिरी केली होती.

गेल्या काही वर्षांत भारतातील शहरांमध्ये, **महेश कोळी संगणक अभियंता** कार्यालयांमध्ये आणि निवासी संकुलांमध्ये लाखो सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवले गेले आहेत. सरकारी आकडेवारीनुसार, फक्त दिल्ली शहरातच २.१५ लाखांहून अधिक कॅमेरे बसवले गेले आहेत.

सात अब्ज डॉलर्सचा बाजार
काउंटरपॉइंट रिसर्च या संस्थेच्या म्हणण्यानुसार, भारतातील सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यांची बाजारपेठ २०३० पर्यंत ७ अब्ज डॉलर्सपर्यंत पोहोचू शकते. गेल्या वर्षी हा आकडा ३.१५ अब्ज डॉलर्स इतका होता. अता या बाजारात चीनच्या हिकव्हिजन आणि ड्राइआचा ३० टक्के

भारतात सार्वजनिक आणि खाजगी संस्थांमध्ये लावले जाणारे १० पैकी ८ कॅमेरे चिनी बनावटीचे आहेत. सीसीटीव्ही तंत्रज्ञान हे नागरिकांच्या सुरक्षेसाठी आवश्यक असले, तरी चीनसारख्या देशांकडून येणाऱ्या उपकरणांची अंधपणे खरेदी भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी दीर्घकालीन धोका बनू शकतो. यासाठी सजग धोरणे, स्थानिक उत्पादनांचा वापर, आणि नागरिकांमध्ये सायबर सुरक्षा जागरूकता वाढवणे हे काळाची गरज आहे. फक्त आर्थिक कारणांसाठी परकीय, विशेषतः शत्रुत्व ठेवणाऱ्या देशांचे उत्पादन स्वीकारणे, हे भविष्यात मोठी किंमत मोजणारे ठरू शकते.

हिस्सा आहे, तर भारतीय कंपनी सीपी प्लसचा ४८ टक्के हिस्सा आहे. मात्र ८० टक्क्यांहून अधिक घटक उपकरणे चीनमधून आयात केली जातात, कंपन्यांचे उत्पादनांना अद्याप मंजुरी मिळालेली नाही. चीनच्या कॅमेऱ्यांची चिंता केवळ भारतीय कंपन्यांचाच

■ सीसीटीव्ही उपकरणांच्या तपासणीची जबाबदारी आयटी मंत्रालयाच्या स्टॅंडर्डायझेशन टेस्टिंग अँड क्वालिटी सर्टिफिकेशन डायरेक्टोरेट (एसटीक्यूसी) कडे आहे. त्यांच्याकडे १५ प्रयोगशाळा आहेत ज्या एकाच वेळी २८ अजारी तपासणी करू शकतात. प्रत्येक अजोत १० म डिल्सची चाचणी केली जाऊ शकते. ■ काउंटरपॉइंटनुसार, सार्वजनिक क्षेत्रातील मागणी फक्त २७ टक्के आहे, तर उर्वरित ७३ टक्के मागणी उद्योग, हॉटेल्स व घरांकडून आहे. चिनी कॅमेरे केवळ शासकीय वापरापुरतेच मर्यादित नाहीत, तर खासगी कंपन्या, दुकाने, गृहनिर्माण संस्था सुद्धा मोठ्या प्रमाणात हे उपकरणे वापरतात. त्यामुळे साधा नागरिकही सायबर हेरमिरीचा बळी ठरू शकतो. हिकव्हिजन, ड्राइआ आणि सीपी प्लसचे कॅमेरे अजूनही विक्रीस उपलब्ध आहेत.

नाहीये; २०२३ मध्ये ब्रिटननेही तेथील चीनी कॅमेरे हटवण्याचा निर्णय घेतला होता. २०२२ मध्ये अमेरिकेने हिकव्हिजन आणि ड्राइआवर राष्ट्रीय सुरक्षेला धोका असल्याचे सांगत बंदी घातली होती. ऑस्ट्रेलियानेही अशा चिनी उपकरणांवर निर्बंध घातले आहेत. जर्मनीने गेल्या वर्षी चीनच्या ५जी डिव्हाइसेस पुरवठाच्या कंपन्यांवर बंदी घातली होती. या पाश्र्वभूमीवर आपल्याला पाहावे लागेल की या उपकरणांमध्ये नक्की काय वापरले गेले आहे, कोणते चिप्स वापरले गेले आहेत.

चीनचा राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा तिथल्या कंपन्यांना गुप्तचर कामात सहकार्य करण्यास बाध्य करतो. मे महिन्यात रॉयटर्सने अहवाल दिला होता की काही चीनी सोलर इन्व्हर्टरमध्ये संशयास्पद संवाद उपकरणे आढळली होती. २०२० मध्ये भारत-चीन सीमेवरील संघर्षानंतर भारताने टिकटॉक्सहून अनेक चिनी ॲप्सवर बंदी घातली होती आणि विदेशी गुंतवणूक धोरण अधिक कठोर केले होते. गेल्या वर्षी तेबर्नॉनमध्ये पेजर्समध्ये दुरुस्थ स्फोट घडवण्याच्या घटनेने भारतातही तंत्रज्ञानाच्या गैरवापराची भीती वाढवली आहे. जरी या नवीन नियमांमध्ये चीनसह सीमा संलग्न देशांच्या देशांचा स्पष्ट उल्लेख नसला तरी श्वाओमीने एप्रिलमध्ये नमूद केले की, जेव्हा त्यांनी सीसीटीव्ही डिवाइसच्या चाचणीसाठी अर्ज केला, तेव्हा त्यांना चीनस्थित दोन कंत्राटी उत्पादकांची माहिती द्यावी लागली.

भारत आणि अमेरिका यांच्यातील बहुचर्चित आणि बहुप्रतिक्षित व्यापार करार सध्या देशभरात चर्चेत आहे. अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी टैरीफसंदर्भात भारतासह अन्य राष्ट्रांना दिलेली ९० दिवसांची मुदत ९ जुलैवरून वाढवून १ ऑगस्ट केली आहे. मध्यांतरीच्या काळात, ट्रम्प यांनी अमेरिका भारतासोबत एक मोठा व्यापार करार करणार असून या करारामुळे भारतीय बाजारपेठांमध्ये अमेरिकेला मोठ्या संधी उपलब्ध होणार असल्याची घोषणा केली होती. या घोषणेमुळे आजवर भारताची जी क्षेत्रे अमेरिकन वस्तूसाठी खुली झालेली नव्हती, ती आता खुली करण्यात येतील का असा प्रश्न विचारला जात असून त्यामुळे काहीसे चिंतेचे वातावरणही पसरले आहे.

या करारामध्ये सर्वात कळीचा मुद्दा आहे तो म्हणजे अमेरिकेतून आयात होणाऱ्या कृषीउत्पादनांवर आणि डेअरी प्रॉडक्ट्सवर आकारण्यात येणाऱ्या करांचा. जगामध्ये कृषीक्षेत्रात आकारल्या जाणाऱ्या आयात शुल्कामध्ये भारत अग्रस्थानी आहे. युरोपियन देशांमधून आयात होणाऱ्या कृषीउत्पादनांवर ३९ टक्के आयात शुल्क आकारले जाते; तर युरोपियन देश भारतातून आयात करणाऱ्या वस्तूवर ११ टक्के आयात शुल्क आकारतात. असाच प्रकार हा अमेरिकेसोबत दिसून

अमेरिकेसोबतचा करार आणि भारतीय शेती

रविवार विशेष
डॉ. शैलेंद्र देवळणकर परराष्ट्र धोरण विश्लेषक

येतो. पण अमेरिकेने भारताइतके शुल्क आकारण्याचा निर्णय घेतला तर ते भारतासाठी समस्या वाढवणारे ठरणार आहे. नव्वदीच्या दशकात आलेल्या आर्थिक उदारीकरणाच्या लाटेनंतरही भारतात कृषीक्षेत्र संरक्षित ठेवण्यात आले. यासाठी अनुदान देणे आणि आयात शुल्क वाढवणे या दोन प्रमुख मार्गांचा अवलंब केला गेला. स्पर्धात्मक बाजारपेठेत आपल्याकडील गरीब व मध्यम गटातील शेतकऱ्यांचा टिकाव लागूच यासाठी घोषणात्मक दृष्ट्या हा निर्णय घेण्यात आला, काही वर्षांपूर्वी 'आरसेप' या १६ देशांनी मिळून केलेल्या करारामध्ये भारताने सहभागी होण्यास नकार देण्यामागेही हेच कारण होते. भारतातील शेतीमाल, फिशरीज आणि डेअरी उत्पादने यांना संरक्षण देणे हीच भूमिका होती. आता एक मतप्रवाह असाही आहे की, आपण किती काळ अशा प्रकारचे संरक्षणात्मक कवच आपल्या शेतकऱ्यांना द्यायचे? भारताला ज्याप्रमाणे इतर देशांच्या बाजारपेठांमध्ये

आपला कृषीमाल आणि अन्य वस्तू व सेवांची विक्री करण्यासाठी सवलत हवी आहे, तशाच प्रकारे अन्य देशांनाही भारतीय बाजारपेठेत शिरकाव करायचा आहे. इतर देशांनी आयात शुल्क लावू नये अशी मागणी आपण करतो, तेव्हा भारतानेही ते लावता कामा नये अशी या देशांची इच्छा असते. अशा प्रकारचे रेसिप्रोकल टैरीफचे तत्व आज जगामध्ये बऱ्यापैकी मान्य झालेले आहे. याचे कारण पूर्वी बहुसंख्या देश हे गरीब होते. आता अनेक देश गरीबीतून विकसनशील, विकसित होण्याच्या टप्प्यावर आले आहेत. परिणामी, श्रीमंत देशांनी गरीब राष्ट्रांना व्यापार सवलती द्याव्यात, ही वसाहतवादी काळापसूनची पद्धती आता कालबाह्य झाली आहे असे अनेक देशांना वाटू लागले आहे. दुसरीकडे, मुक्त व्यापार कराराचा प्रवाह सध्या जोर धरत आहे. भारतही अनेक देशांसोबत मुक्त व्यापार करार करत आहे. इंग्लंडनंतर आता युरोपियन महासंघासोबत भारत मुक्त व्यापार करार करणार आहे. ज्या-ज्यावेळी हे करार होतील त्या-त्या वेळी कृषीउत्पादनांवरील आयात शुल्काचा मुद्दा प्रकर्षाने पुढे येणार आहे. कारण जगभरातील देशांची भारताच्या बाजारपेठेवर आहे. भारत हा लोकसंख्येबाबत जगातील अगणी देश आहे. आपल्याकडे जीडीपीमध्ये खासगी उपभोगाचा (प्रायव्हेट कंझमप्शन) वाटा मोठा आहे. त्यामुळे प्रगत राष्ट्रांसह सर्वच देशांना भारताच्या बाजारपेठेत प्रवेश करायचा आहे.

अमेरिकेचा विचार करता त्यांना सोयाबीन, मका, इथेनॉल, डेअरी प्रॉडक्ट्स, जिम इंडस्ट्रीमध्ये वापरले जाणारे व्हे प्रोटीन या गोष्टी भारतात विक्रायच्या आहेत. तथापि, अमेरिकेमध्ये बहुतांश कृषीपीके ही जनुकीय सुधारीत म्हणजेच जीएम क्रॉप आहेत. या बियाणांच्या माध्यमातून प्रचंड मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन घेतले जाते. मका आणि सोयाबीन या जीएम श्रेणीतील पिकांना प्रचंड अनुदान दिले जात असल्याने ती अतिशय स्वस्तही आहेत. त्या दरात ते भारतीय बाजारपेठेत विकले जाऊ लागले तर आपल्याकडील शेतकऱ्यांना मोठा फटका बसू शकतो. कारण ग्राहक अंतिमतः दरांचे अर्थगणित पाहून खरेदीचा निर्णय घेत असतो, मागे श्रीलंकेकडून आयात केल्या जाणाऱ्या चहावरील आयात शुल्क मोठ्या प्रमाणावर कमी केल्याने श्रीलंकेचा चहा भारतात स्वस्त दरात मिळू लागला. साहजिकच ग्राहकांनीही त्याला पसंती दिली. इंडोनेशिया आणि मलेशियाकडून भारत रबरची आयात करत होता. त्यावरचे आयात शुल्क कमी करण्यात आले. खाद्यतेलाबाबतही तेच घडले. अमेरिका हा जगातील सर्वाधिक इथेनॉल उत्पादन करणारा देश आहे. भारतात अलीकडील काळात पेट्रोलमध्ये इथेनॉलचे मिश्रण केले जाते. हे इथेनॉल साखर कारखान्यांमध्ये निर्माण केले जाते. यासाठी मोलेसिसचा वापर केला जातो. अमेरिकेत इथेनॉल हे मक्यापासून बनवले जाते. ते इथेनॉल भारतात आल्यास इथल्या साखर कारखान्यांना फटका बसू शकतो. तोच प्रकार दुग्धजन्य उत्पादनांबाबत आहे. मध्यांतरी भारताने दुधाच्या भुकटीच्या आयातीवर शुल्क वाढवले होते. या सर्वांवरील आयात शुल्क कमी केल्यास अमेरिकन सफरचंद, आळोड, बदाम, इथेनॉल, चीज, व्हे प्रोटीन भारतात स्वस्त दरात आणि मोठ्या प्रमाणात विकले जाईल. तसे झाल्यास भारतातील शेतकऱ्यांना मोठा फटका बसू शकतो. भारत आणि अमेरिकेतील मूळ समस्या व्यापारतट ही असून ती भारताच्या बाजूने आहे. ती कमी करण्याचे अनेक मार्ग आहेत. यासाठी कृषीउत्पादनांवरील आयात शुल्कच कमी केले पाहिजे असे नाही. अमेरिकेकडून कच्च्या तेलाची आयात

भारताकडून तांदूळ, फिशरीज, फळे-भाजीपाला यांची मोठ्या प्रमाणावर निर्यात होते. ट्रम्प यांच्या मागणीनुसार, अमेरिकन कृषीमालावर आकारण्यात येणारे ३५ ते ४० टक्के आयात शुल्क सुमारे १० टक्क्यांवर आणवे. तसे झाल्याचे याचे परिणाम काय होतील? हे जाणून घेण्यासाठी आधी भारत आणि अमेरिका या दोन्ही देशातील शेतीमधील गुणात्मक फरक लक्षात घेतले पाहिजेत. १) भारतामध्ये आजही शेतीवर उदरनिर्वाह करणाऱ्या लोकसंख्येचे प्रमाण ४५ ते ५० टक्के इतके आहे. अमेरिकेमध्ये हे प्रमाण २ टक्केच आहे. २) भारतातील बहुसंख्य शेतकरी हे अल्पभूधारक आणि मध्यम भूधारक आहेत. मोठ्या प्रमाणात जमीन असणाऱ्या शेतकऱ्यांची संख्या फार कमी आहे. अमेरिकेमध्ये अल्पभूधारक किंवा मध्यमभूधारक हा प्रकारच दिसून येत नाही. तेथील शेतकऱ्यांचे हजारो एकरचे फार्म आहेत. ३) भारतात दिल्या जाणाऱ्या कृषीअनुदानांपेक्षा किती तरी अधिक पर्टीनी अनुदान अमेरिकेतील शेतकऱ्यांना दिले जाते. त्यामुळे तेथील शेतकरी संरक्षित आहेत. मका, सोयाबीन यासारख्या पीकांसाठी भरमसाठ अनुदान अमेरिका शेतकऱ्यांना देते. ४) अमेरिकेत कृषीक्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर बहुराष्ट्रीय कंपन्या कार्यरत आहेत. भारतात अशी स्थिती नाहीये.

भारत करत असून ती वाढवून ही तूट कमी करता येऊ शकेल. तसेच अमेरिकेकडून आधुनिक शस्त्रांसाठी खरेदीही करता येईल. कारण कृषीउत्पादनांचा संबंध थेट गरीब शेतकऱ्यांशी आहे. त्यामुळे अमेरिकेसोबतचा व्यापार करार कृषीक्षेत्राशी संबंधित मुद्द्यांचे, तसेच औषधउद्योगाशी संबंधित मुद्द्यांचे निराकरण झाल्याशिवाय पूर्णत्वाला जाणार नाही. सबब या करारासाठी वेळ लागण्याची शक्यता आहे. शेतीक्षेत्र खुले करायचे झाल्यास भारताला कृषीप्रक्रिया उद्योगांना चालना देणे, कृषीनिर्यात वाढवणे यासाठी काही सुधारणा कराव्या लागणार आहेत. ही एक दीर्घकालीन प्रक्रिया आहे. हे लक्षात घेता भारत जेम्स अँड ज्वेलरीसारख्या इतर क्षेत्रांमध्ये आयात करात कपात करून शेतीक्षेत्राचे सुरक्षाकवच कायम ठेवू शकतो. ●●●

पासवर्डचे युग संपणार

हानपणी आपल्यापैकी प्रत्येकाने अलीबाबा आणि चाळीस घोर ही कथा ऐकली असेल. यामध्ये 'खुल जा सिमसिम' असे म्हटल्यानंतर गुहेचा दरवाजा उघडतो आणि दरोडेखोरांच्या टोळीतील सरदार आतमध्ये जाऊन दागिन्यांची भरलेली गोणी ठेवतो. या कथेतील भावार्थ 'लोभाचा अंत विनाशात होतो' असा होता. हा भावार्थ जसा आजच्या काळातही समर्पक ठरणारा आहे, तशाच पद्धतीने त्यातील 'खुल जा सिमसिम' ही आजही आजच्या डिजिटल युगात सर्वाधिक महत्त्वाची ठरणारी संकल्पना आहे.

संगणक आणि इंटरनेट युगात ही आज 'पासवर्ड' नावाने रुढ झाली. ईमेल, एटीएम, मोबाईलवरील ॲप्स, आताच्या काळात सर्वाधिक वापरली जाणारी पेमेंट पॉलेट्स, क्रेडिट कार्ड्स यांसह असंख्य डिजिटल साधने ही आज पासवर्ड या संकल्पनेमुळे सुरक्षित

सार्वजनिक की क्रिप्टोग्राफी १९७० च्या दशकात उदयास आली. १९९० मध्ये नेटस्केपने 'एसएसएल' तंत्रज्ञान तयार केले 'जे संकेतस्थळांची ओळख पडताळून वापरकर्त्यांचे गोपनीयतेचे रक्षण करत असे. आजही हे तंत्र वापरले जाते. पास-की याच संकल्पनेवर आधारित आहे. फक्त संकेतस्थळाऐवजी, यामध्ये व्यक्तीची ओळख पडताळली जाते. पास-की केवळ वापरकर्त्याच्या उपकरणावर असते; संकेतस्थळ फक्त इतकेच पडताळते की हे उपकरण तुमच्याच हातात आहे. परंतु वापरकर्त्याची पास-की कधीच सर्व्हरकडे जात नाही. त्यामुळे ती अधिक सुरक्षित मानली जाते. सार्वजनिक क्रिप्टोग्राफीसाठी संगणकीय क्षमता गरजेची असते. २०१० पर्यंत लोकांकडे अशा क्षमतेचे स्मार्टफोन नव्हते. आज स्मार्टफोन म्हणजे खाशातील संगणक आहेत आणि हेच आता पासकी-च्या माध्यमातून सुरक्षेचे महत्त्वाचे साधन ठरणार आहेत.

लोक झालेला हा डेटा अत्यंत गंभीर स्वरूपाचा आहे आणि सामान्य नाही.

पास-कीची संकल्पना

दुसरीकडे पासवर्ड लक्षात ठेवणे आणि बारंवार बदलणे ही बाब सामान्य माणसासाठी जिकीरीचे ठरत आहे. या सर्व पार्श्वभूमीवर तंत्रज्ञान क्षेत्रात आता एक नवी आणि अधिक सुरक्षित प्रणाली पुढे येत आहे, पास-की ! पासकी ही एक अनोखी ओळखपद्धती असून ती पारंपरिक संकेतस्थळांशिवायही वापरकर्त्याची खात्री करते. ही एक प्रकारची गुप्त संकेतयंत्रणा असून ती दोन भागांवर आधारित असते. एक भाग सार्वजनिक असतो आणि दुसरा पूर्णतः खासगी आणि वापरकर्त्याच्या उपकरणात सुरक्षित ठेवलेला असतो. जेव्हा वापरकर्ता एखाद्या संकेतस्थळावर प्रवेश करतो, तेव्हा त्याच्या उपकरणातील खासगी संकेत दुसऱ्या भागाशी जुळवला जातो. या प्रक्रियेत वापरकर्त्याला केवळ आपली बोटोची ओळख, चेहऱ्याची ओळख किंवा उपकरणाचा गुप्त क्रमांक वापरावा लागतो. कुठलाही हार्ड लक्षात ठेवण्याची गरज राहत नाही. येणाऱ्या काळात पास-की ही महत्त्वाची ठरणार आहे. मायक्रोसॉफ्टचे वेळापत्रक मायक्रोसॉफ्ट ही तंत्रज्ञानाच्या विश्वातील दादा कंपनी जुलै २०२५ पासून पासवर्ड पद्धती बंद करणार आहे. मायक्रोसॉफ्टशी संबंधित सर्व ॲप्समध्ये आता फक्त पास-की वापरूनच लॉगिन करता येईल. यामुळे 'पासवर्डचे युग संपत चाललं आहे' अशी चर्चा सुरू असली तरी दोन वर्षांपूर्वीच तंत्रज्ञानाच्या जगात 'पास-की' नावाच एक फीचर दाखल झाले, तेव्हा या प्रक्रियेची सुरुवात झाली होती. मे २०२३ मध्ये गूगलने म्हटलं होतं "पासवर्डचा शेवट सुरू झाला आहे." म्हणजे पासवर्डच्या वापराचा काळ आता हळूहळू मागे सरत जाणार आहे. मायक्रोसॉफ्टने यासाठी वेळापत्रकही जाहीर केलं आहे. जून २०२५ पासून तुम्ही मायक्रोसॉफ्टच्या ऑथेंटिकेटर ॲपमध्ये नवीन पासवर्ड ठेवू शकणार नाही. जुलै २०२५ मध्ये ऑथेंटिकेटर ॲपमधून ऑटोफिल फिचर वापरणे थांबवले जाईल. ऑगस्ट २०२५ नंतर, ऑथेंटिकेटरमध्ये आधीपासून सेव केलेले पासवर्ड तुम्हाला दिसणार नाहीत किंवा वापरता येणार नाहीत.

ऑटोफिलला अलविदा

आजवर जेव्हा आपण एखाद्या वेबसाइट, ॲप किंवा ईमेलमध्ये लॉगिन करतो, तेव्हा आपल्याला पासवर्ड टाकावा लागतो. अनेकदा तो पासवर्ड आपोआप ब्राउझरमध्ये (जसं की गूगल क्रोम) सेव्ह होतो. पुढच्या वेळेस आपल्याला पासवर्ड टाकायची गरज लागत नाही. तांत्रिक भाषेत या प्रक्रियेला ऑटोफिल असे म्हणतात. यासोबतच ऑथेंटिकेटर ॲप देखील वापरले जाते. हे ॲप गूगल, मायक्रोसॉफ्टसारख्या कंपन्या तयार करतात. यात आपण आपल्या इतर ॲप्सचे खाते जोडतो. उदाहरणार्थ गूगल ॲपमध्ये इन्स्टाग्राम, मायक्रोसॉफ्टचे खाते, किंवा मायक्रोसॉफ्ट ॲपमध्ये गूगलचे खाते जोडतो.

पास की म्हणजे काय ?

जेव्हा पासवर्डसोबत एक कोडही नोंदवावा लागतो (एसएम एस शिवाय), तेव्हा ऑथेंटिकेटर ॲपमधून तो कोड मिळतो. प्रत्येक ॲपसाठी कोड सतत बदलत असल्याने तो खूप सुरक्षित मानला जातो. पण आता मायक्रोसॉफ्ट पासवर्ड आणि ऑथेंटिकेटर या दोन्ही सुविधांना अलविदा करणार आहे. म्हणजेच मायक्रोसॉफ्टशी संबंधित आउटलुकसारख्या ॲपमध्ये लॉगिनसाठी फक्त पास-कीच वापरता येणार आहे.

आज आपण प्रत्येक ॲप आणि वेबसाइटसाठी वेगळा पासवर्ड ठेवतो. पण नवीन पद्धतीमध्ये तुमच्या फोनेचे लॉक (जसं की फिंगरप्रिंट, फेस अनलॉक किंवा पिन) हाच तुमचा पासवर्ड असेल. म्हणजेच, फोन उघडण्याचा पासवर्डच सर्व खात्यांमध्ये वापरता येईल. जर तुम्ही फक्त ४ अंकी पिन वापरत असाल, तर तोच तुमचा सर्व ठिकाणी पासवर्ड होईल. या पद्धतीला एक प्रकारे यूनिव्हर्सल पासवर्डही म्हणता येईल.

येणाऱ्या काळात तंत्रज्ञानातील सर्वच ॲप्लिकेशन्स लवकरच पास-कीकडे वळणार आहेत. मायक्रोसॉफ्टने केवळ याची सुरुवात केली आहे. पण उदाहरण भविष्यात इतर कंपन्याही लवकरच त्याच मार्गाने जाणार आहेत. तुम्हालाही हळूहळू तुमची सिस्टीम या नव्या तंत्रज्ञानासाठी सज्ज करावी लागेल. ●●●

दुःख मुडाच्या राजकारणाचा

लोकांसाठीची जननी असणाऱ्या भारतात दीड-दोन दशकांपूर्वीपर्यंत राजकीय सोहार्द-सलोखा, विरोधी मतांचा आदर कल्प्याची संस्कृती, विचारसरणीवर आधारित विरोध राजकारणापुरता मर्यादित ठेवण्याचा शिरस्ता यांवर आधारित वातावरण दिसत असे. परंतु अज एकाच वेळी कट्टार, आश्रमकवणा, विरोधी मतांना तुच्छ लेखण्याचा उद्गमपणा आणि त्यातून भयावह म्हणजे विजयाचा अतिउन्माद यासारख्या अवगुणींनी ओतप्रोत भरलेलं वातावरण सर्वदूर दिसू लागलं आहे. पश्चिम बंगालसारख्या राज्यामध्ये तर राजकीय वैमनस्य इतक्या पराकोटीला गेले आहे की, दिवसादिवस विरोधाच्या घरांवर हल्ले करण्यापासून मतदारांनाही मारझोड करण्याचे प्रकार घडताहेत. राजकीय हिंसाचार हे पश्चिम बंगालचे आजचे प्राक्तन बनले आहे.

अलीकडेच नदिया जिल्ह्यातील कलिंगज विधानसभा मतदारसंघातील पोटनिवडणुकीच्या निकालादिवशी घडलेली घटना केवळ या सत्यालाच नव्हे तर संबंध देशाला धक्का देणारी आणि कोणत्या भयंकराच्या उंबरठ्यावर आपण उभे आहोत, याची जाणीव करून देणारी ठरली. तमिऴा खानून नावाची चौथी इयत्तेत शिकवारी एक अल्पवयीन मुलगी तुणमूल काँसिच्या विजय मिरवणुकीदरम्यान त्यांच्या कार्यकर्त्यांनी सीपीआय (एम)ला समर्थन देणाऱ्या मतदारांच्या घरांवर फेकलेल्या एका कूड बॉम्बच्या स्फोटात मृत्यूमुखी पडली. या मृत्यूमुळे पुन्हा एकदा बंगालच्या राजकारणातील तुणमूल काँसिचा उन्माद आणि हिंसक चेहरा उघड झाला आहे.

ही घटना केवळ एक अपघात नव्हती, तर ती निवडणुकीच्या निमित्ताने निर्माण झालेल्या राजकीय सत्तुत्वाचे आणि सुडाच्या भावना पोसणाऱ्या संस्कृतीचे एक विदारक उदाहरण होती. तमिऴाच्या कुटुंबियांनी दिलेल्या माहितीनुसार, त्यांचे कुटुंब सीपीआय(एम)ला मतदान करते. तुणमूल काँसिच्या कार्यकर्त्यांनी येथील जगेवर विजय मिळवल्यानंतर मोठी मिरवणूक काढली होती. यादरम्यान सीपीआय (एम) समर्थकांच्या घरांवर कूड बॉम्ब फेकण्यात आले. या हिंसाचारात आमच्या घराच्या ओसरवीर असणारी तमिऴाचा मृत्यू झाला. तिच्या या वक्तव्याने प्रकरण आणखीनच गंभीर झालं. यातून पश्चिम बंगालमधील निवडणूक प्रक्रिया आणि तिच्याशी निगडित हिंसाचाराचे भयावह वास्तव समोर येते.

सीपीआय(एम) च्या राज्य सचिवांनी याबाबत तीव्र संताप व्यक्त करत विजय मिरवणुकीमध्ये मिठाई नाही, तर बॉम्ब वाटले गेले, असा आरोप करत याची तुलना दहशतवादी हल्ल्याशी केली आहे. भाजपनेतृद्वारा या घटनेचा तीव्र निषेध करत मुख्यमंत्री ममता

अमेरिकेचे माजी राष्ट्राध्यक्ष अब्राहम लिंकन यांनी ' द बॅलेट इज स्ट्रॉगर दॅन द बुलेट ' म्हणजेच मतदान हे बंदुकीपेक्षा श्रेष्ठ आहे असे म्हटले होते. या विधानाची आवडण होण्याचे कारण म्हणजे पश्चिम बंगालमधील कलिंगज विधानसभेच्या पोटनिवडणुकांचा निकाल लागल्यानंतर घडून आलेला हिंसाचार. या निवडणुकीत विजयी झालेल्या तुणमूल काँसिच्या उमेदवाराची विजयी मिरवणूक सुरू असताना सीपीआय(एम) समर्थकांच्या घरावर कूड बॉम्ब फेकण्यात आले. यामध्ये तमिऴा नावाची चार वर्षांची मुलगी मरण पावली. ही घटना केवळ दुर्दैवी आणि उद्देगजनक नसून सडलेल्या राजकीय व्यवस्थेने निर्माण केलेल्या हिंसक संस्कृतीचे निदर्शक आहे.

हिंदू लोकसंख्या फक्त ४२-४४ टक्के असून, त्यातील एकट्या भाजपने ५२,७१० मते मिळवणं असंभव्य आहे. त्यामुळे या आकड्यांचा हेतुपुरस्सर नैराधार झाल्याचा आरोप टीएमसीने केला.

या आकडेमोडीतील सत्य-असत्य काहीही असेल; पण यातून एक गोष्ट स्पष्ट होते की बंगालमधील निवडणुकीचा फोकस मतापेक्षाही धर्म, पक्षीय निष्ठा, विरोधी मतांचे दमन व सत्तेच्या दहशतीच्या माध्यमातून मांडला जातो.

कलिंगजमधील पोटनिवडणूक ही एका अर्थाने महत्त्वाची होती. माजी आमदार नासिरुद्दीन अहमद यांच्या निधनानंतर त्यांची कन्या, अयश्वी क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या अलीना अहमद, टीएमसीकडून उन्मा राहिल्या होत्या. या निवडणुकीत त्यांनी ९१,००० मतांनी विजय मिळवला. या निवडणुकीत भाजपाचा उमेदवार दुसऱ्या क्रमांकावर तर काँसि-डाब आघाडीचा उमेदवार तिसऱ्या क्रमांकावर राहिला. टीएमसीला ५५% मते मिळाली, भाजपाला २८% तर काँसिला १५ टक्के मते या निवडणुकीत मिळाली. या आकड्यांवरून हे स्पष्ट होतं की तुणमूल काँसि अजूनही ग्रामीण आणि अल्पसंख्याक भागांमध्ये बळकट आहे. दुसरीकडे भाजपच्या जोरदार प्रचारांमधील फारसा परिणाम झालेला नाही. मात्र कोणत्याही विजयाचा अर्थ विरोधात मतदान करणाऱ्यांचा मळा घोरणे, त्यांच्यावर हल्ले करणे असा होत नाही. लोकशाहीला तर ही बाब बिलकुल अविघ्नेत नाही. पण बंगालमध्ये ममता बॅनर्जी यांचे राजकीय अमय आणि वरदहस्त लक्ष्मणाने टीएमसी कार्यकर्त्यांची अरेरावी पराकोटीला गेल्याचे मागील १० वर्षांमध्ये सातत्याने दिसून आले आहे. दर निवडणुकीनंतर सत्त सांडणे, बॉम्बस्फोट, घरांची तोडफोड आणि हल्ले हे प्रकार घडताना दिसतात. सामान्य नागरिक, विशेषतः महिला व लहान मुले, या हिंसेत होरपळून जातात. तमिऴा खानूनचा मृत्यू हे त्याचं हृदयद्रावक उदाहरण आहे.

या घटनेवर सर्व राजकीय पक्षांनी केवळ टीका किंवा सहवेदना व्यक्त करण्यापलीकडे जाऊन आपत्परीक्षण करण्याची गरज आहे. तमिऴा ही केवळ एक हिंसाचारातील बळी म्हणून करावयाची नोंद नव्हती. शाळेत जाणारी, खेळणारी-बागडणारी, आई-वडिलांची लाडकी मुलगी होती. कदाचित उद्या ती डॉक्टर, शिक्षक किंवा काहीतर बनली असती. तिचा मृत्यू केवळ एका स्फोटात झाला नाही, तर तो एका सारख्या राजकीय व्यवस्थेने निम नि केलेल्या हिंसक संस्कृतीचा झाला. त्यामुळे तमिऴाच्या मृत्यूवर फक्त दुःख व्यक्त करण्याने काहीही हाशिल होणार नाही. जबाबदारी स्वीकारून, दोषींवर कठोर कारवाई करणं आणि राजकारणात माणुसकी, मानवता या मूल्यांची पुनर्संस्थापना करणे हाच खरा मार्ग आहे. ●●●

आहेत. परंतु ही सुरक्षितताही अपेक्षे नाहीये. मागील दशकभरात झालेले डेटा गळती, हॅकिंग आणि फिशिंग हल्ले यांनी पासवर्ड हे संरक्षणाचे पहिले अंग न राहता आता धोका ठरू लागले आहे.

सर्वात मोठी पासवर्ड गळती!

अलीकडेच ॲपल, गूगल, फेसबुक आणि टेलिग्राम या कंपन्यांच्या लाखो वापरकर्त्यांची माहिती लीक झाल्याचे समोर आले आहे. सायबर सुरक्षेतील तज्ज्ञांच्या मते ही घटना आतापर्यंतच्या सर्वात मोठ्या डेटा गळतींपैकी एक आहे. या गळतीमध्ये सुमारे १६०० कोटी पासवर्ड इंटरनेटवर लीक झाले आहेत.

या पासवर्डसंचा वापर करून सायबर गुन्हेगार वापरकर्त्यांची वैयक्तिक माहिती, छायाचित्रे, व्हिडिओ तसेच अन्य संवेदनशील गोष्टी चोरण्याचा प्रयत्न करू शकतात. त्यामुळे सायबर गुन्हांचा धोका अधिक वाढला आहे.

फोर्स या प्रसिद्ध माध्यमाने आपल्या अहवालात नमूद केले आहे की ऑनलाईन लीक झालेली लॉगिन तपशील केवळ सरकारी संकेतस्थळांचेच नाहीत, तर ॲपल, फेसबुक, गूगल, गिटहब आणि टेलिग्राम यांसारख्या मोठ्या कंपन्यांच्या वापरकर्त्यांचेही आहेत. संशोधकांनी १८४ दशलक्ष नोंदी असलेला एक गोपनीय डेटाबेस शोधून काढले असून तो सुरक्षारहित वेब सर्व्हरवर अपलोड करण्यात आला होता. यामुळे सायबर फसवणुकीच्या घटनांमध्ये वाढ होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. संशोधकांचे म्हणणे आहे की

शहाजी शिंदे

संगणकप्रणाली तज्ज्ञ

राज्यशास्र अभ्यासक

मात्र, या प्रकरणाची चौकशी किती प्रामाणिकपणाने होईल हे वाहणे महत्त्वाचे आहे. निवडणूक आयोगाने देखील या घटनेवर गंभीर दखल घेतली असून सविस्तर अहवाल मागवला आहे. पण ही घटना फक्त स्थानिक पातळीवरील संघर्षाची नसून संपूर्ण राज्यव्यापक स्वरूपाच्या कार्यपद्धतीवर प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारा एक प्रसंग होता.

या घटनेच्या पार्श्वभूमीवर भारतीय जनता पक्षाने हिंदू मतांची मौजगी भादर करत या विषयाला एक नवीन आयाम दिला आहे. बंगालमधील भाजपाचे नेते सुवेद अधिकारी यांनी सांगितले की कलिंगजमधील सुमारे १.१० लाख हिंदू मतदारांपैकी ७२,६०० मतदारांनी मतदान केले आणि त्यापैकी ५२,७१० मते भाजपाला मिळाली. त्यांनी हेही सांगितले की भाजपने १०६ पैकी १०५ हिंदूबहुल बुथवर विजय मिळवला. हे हिंदू मतांचे अमूल्य संख्यात्मक एकत्रीकरण असल्याचे त्यांनी सांगितले. मात्र तुणमूलने हे दावे फटळले आहेत. त्यांनी सांगितले की कलिंगजमध्ये

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची त्रिनिदाद-टोबॅगो भेट उभय राष्ट्रांतील संबंधांना नवी गती देणारी आणि नव्या उंचीवर घेऊन जाणारी ठरली आहे. दोन्ही देशांतील सांस्कृतिक संबंधांना एक नवा उजाळा प्राप्त झाला आहे तसेच उभय राष्ट्रांतील संबंधांमुळे कॅरिबियन क्षेत्रात शांतता व स्थैर्याची नवी पहाट उगवणार आहे. कॅरिबियन राष्ट्रांची परिषद पुढील वर्षी नवी दिल्लीत होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे भूराजनैतिक दृष्टीने विचार करता भारत आणि त्रिनिदाद यांच्यातील मैत्री भारत आणि लॅटिन अमेरिका या प्रदेशातील संबंधांना गती देण्यासाठी एक नवा सेतू म्हणून अधिक भक्कम ठरत आहे.

कॅरिबियन सागर क्षेत्रातील त्रिनिदाद आणि टोबॅगो या देशाला भेट देणारे गेल्या २५ वर्षांतील पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे पहिले भारतीय पंतप्रधान आहेत. या भेटीदरम्यान त्यांना ऑर्डर ऑफ द रिपब्लिक ऑफ त्रिनिदाद अँड टोबॅगो हा सर्वोच्च सन्मान प्रदान करण्यात आला. तेथील पंतप्रधान महामहीम नेल्वा कमला प्रसाद भिसेस यांनी पंतप्रधानांचे उत्कृष्ट स्वागत केले. त्यांनी हा दौरा सामायिक अग्निम नाचा आणि सखोल ऐतिहासिक संबंधांचा सुवर्णवर्ण असल्याचे नमूद केले. कोविड-१९ साधीच्या दरम्यान माननीय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मानवतावादी दृष्टीने औषधी व लवसांचे योगदान देऊन महत्वाचे कार्य केले आहे. त्यांच्या प्रभावी राजकीय नेतृत्वाची ही एक वैश्विक साक्ष आहे. त्यांच्या भेटीदरम्यान उभय राष्ट्रांमध्ये सहा सामंजस्य करार करण्यात आले आहेत. त्याहीपेक्षा महत्वाचे म्हणजे दोन्ही देशांमध्ये सांस्कृतिक संबंध अधिक भक्कम झाले असून, भविष्यकालीन प्रगती आणि उत्कर्षाच्या नव्या योजनांना सोनेरी पंख फुटले आहेत. भूतकालीन इतिहास आणि वर्तमानातील आव्हाने यांना समरूपाने दृष्टीने सामोरे जाण्यासाठी दोन्ही देश वचनबद्ध झाले आहेत. भारत आणि त्रिनिदाद हे दोन्ही देश या बेटांवरील भारतीयोंच्या आगमनाचे १८० वे वर्ष साजरे करीत आहेत. त्यावरून मैत्रीची २०० वर्षे अधोरेखित होतात.

आठवणींची मोरपिसे

त्रिनिदाद -टोबॅगोमध्ये सुमारे ४५ टक्के लोकसंख्या भारतीय आहे आणि १८४५ मध्ये पहिल्यांदा भारतीयोंचा पहिला समूह शेती करण्यासाठी त्रिनिदादला पोहोचला. आता ते तेथील लोकजीवनाशी एकरूप झाले आहेत. आता त्रिनिदादमध्ये भारतीयोंची सहावी पिढी तेथील राष्ट्रजीवनाला आकार देण्यासाठी समर्पित भावनेने कार्य करत आहे. पण, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे तेथील लोकांनी बौलत या भोजपुरी लोककलेच्या माध्यमातून उत्कृष्ट स्वागत केले. तेथील भारतीय समुदायांनी केवळ विविध क्षेत्रांत यश मिळविले नाही, तर ते भारतीय संस्कृतीचे दूत झाले आहेत आणि त्यांनी या देशांना भारतीय संस्कृतीशी अभिन्नपणे जोडले आहे.

या देशांच्या विकासा प्रवाशाला ते समृद्ध करत आहेत. त्यांनी भारताशी आपले स्नेहसंबंध कायम ठेवले आहेत आणि भारतीय संस्कृतीबद्दल त्यांना असलेली आवड त्यांच्या नित्य जीवनशैलीतून प्रकट होत आहे. या प्रजासत्ताकाची राजधानी असलेल्या स्पोर्ट्स पेन या महानगरीतील अविस्मरणीय

स्वागत समारंभ हा भारताविषयी असलेल्या आदर व सद्भावनेचे

भारताच्या वाढत्या प्रभुत्वाची साक्ष

प्रतीक म्हटला पाहिजे. ‘भारताला जाणून घ्या’ या मोहिमेस जगभरातील तरुणांनी जो प्रतिसाद दिला, तोही पंतप्रधान मोदी यांनी अधोरेखित केला आहे.

भारताच्या वतीने या कॅरिबियन देशांना आजवर करण्यात आलेल्या सहाय्याविषयी कृतज्ञता व्यक्त करून तेथील पंतप्रधान कमलाप्रसाद म्हणाल्या की, जेव्हा काही देश त्यांचे वैद्यकीय साहित्य आणि त्यांच्या लसींचा साठा करत होते, तेव्हा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी त्रिनिदाद आणि टोबॅगोसह जगातील छोटासा राष्ट्रांना देखील लसी मिळतील, याची खात्री केली. या कॅरिबियन देशासाठी आर्थिक सहाय्य, गुंतवणूक आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील मार्गदर्शन करण्यात भारताने घेतलेल्या पुढाकाराबद्दल तेथील पंतप्रधानांनी कृतज्ञता व्यक्त केली. उभय देशांतील सांस्कृतिक संबंधांचा सुवर्ण धागा दोन्ही देशांनी एखाद्या मोरपिसप्रमाणे जपला आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी टी अँड टी च्या पंतप्रधानांना राम मंदिराची प्रतिकृती आणि महाकुंभातील पवित्र जल या वस्तू प्रतीकात्मक स्वरूपात भेट दिल्या.

गंगेचा अखंड प्रवाह

भारत त्रिनिदाद आणि टोबॅगो या देशातील सांस्कृतिक संबंध गंगेच्या प्रवाहासारखे शुद्ध, सात्विक आणि पवित्र आहेत. उभय देशांतील संबंध सांस्कृतिक, आर्थिक आणि अत्यात्मिक सूत्रावर आधारलेले असल्याचे सांगून पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी तेथील लोकांना दिलेल्या भेटीत खेळ, सेवा आणि उद्वार मैत्रीचा विशेष उल्लेख केला. आपण सर्वांनी या देशाच्या यशासाठी जे समर्पण केले, ते अजोड आणि अतुलनीय आहे, अशा शब्दात त्यांनी त्यांचा गौरव केला. कला, साहित्य, क्रीडा, संगीत या क्षेत्रांत या देशातील

प्रा. डॉ. वि. ल. धारुरकर

विभूतींनी बजावलेल्या कामगिरीचा त्यांनी विशेष उल्लेख केला. नवरात्र, महाशिवरात्र आणि जन्माष्टमी हे सण व उत्सव येथील लोक उत्साहाने साजरे करतात, याचाही त्यांनी आकषून उल्लेख केला. तरुणांच्या ढोळ्यात चमकणारे तेज आणि भावी आशा-आकांक्षांचे प्रतिबिंब पाहून त्यांनी आपली मैत्री ही भूगोलाच्या पलीकडे आणि कालचक्राच्या पलीकडे इतिहास घडविणारी आहे, असा संदर्भ स्पष्ट केला. भोजप-री भाषेत प्रभू रामचंद्रांच्या ऐतिहासिक कार्याचे वर्णन करून त्यांनी रामचरितमानस या ग्रंथातील महत्त्वपूर्ण कवने उद्धृत केली. आयोध्येतील शरयूचे पवित्र पाणी म्हणजे आस्थेचे अमृत आहे, असा उल्लेख करून त्यांनी भारत आणि त्रिनिदाद यांच्यातील सांस्कृतिक संबंधांचा सुवर्ण धागा भक्कम करण्याचे आवाहन केले. तुम्ही त्रिनिदादमध्ये महत्त्वपूर्ण सांस्कृतिक भूमिका बजावणाऱ्या निरमिदिया या समुदायाच्या इतिहास व परंपरेचा शोध आम्ही घेत आहोत. त्याचे जतन करण्यासाठी योजना तयार केली आहे, असेही त्यांनी नमूद केले. तुम्ही त्रिनिदादमध्ये राहणाऱ्या सहाय्या पिढीसाठी ओव्हरसीय इंडिया कार्ड प्रदान करण्याची घोषणा त्यांनी या संपेलनात केली.

तोकशाही परंपरेचा दीपस्तंभ

टी अँड टी या देशाच्या संसदेस पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केलेले संबोधन अत्यंत उद्बोधक आणि अर्थपूर्ण असे होते. त्यांनी म्हटल्याप्रमाणे दोन्ही देशांनी आधुनिक जगात अभिमानास्पद लोकशाही परंपरा आणि ताकदीचे आधारस्तंभ म्हणून महत्वाची भूमिका पार पाडली आहे. भारतीय लोकशाही ही केवळ एक राजकीय व्यवस्था नाही, तर आमच्यासाठी ती एक जीवनशैली आहे असे सूत्र सांगून पंतप्रधान मोदी पुढे म्हणाले की, या संसदेमध्ये असे अनेक प्रतिनिधी आहेत, ज्यांचे पूर्वज प्राचीन काळात भारतामध्ये बिहार या राज्यातील

अनेक महाजनपदांचे म्हणजे प्रजासत्ताकाचे वारसदार आहेत. आम्ही भारतीय विकासाला इतरांप्रती असलेली जबाबदारी या नात्याने पाहतो आणि आमचे प्राधान्य नेहमीच ग्लोबल साउथ म्हणजे संबंध दक्षिणेकडील लोकांचे कल्याण असे राहिले आहे. आधुनिक भारताच्या उभास्तीसाठी आम्ही महिलांचे हात बळकट करण्याचा प्रयत्न करत आहोत, असे त्यांनी यथावधाने नमूद केले.

पंतप्रधान कमला प्रसाद या बिहारच्या कन्या आहेत आणि २१ व्या शतकात जगाला नवे सामर्थ्य प्रदान करण्याचे कार्य बिहारमधील प्राचीन ज्ञान-परंपरा निश्चितपणे करेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. वर्तमान काळात भारत अशक्य ते शक्य करून दाखवीत आहे. भारताने चांदयान मोहीम यशस्वी केली आणि या मोहिमेद्वारे आम्ही विश्वातील तारकांपर्यंत पोहोचलो आहोत. आमच्या प्रगतीला आता आकाश रेंगणे झाले आहे. भारताच्या चांदयान व गगनयान या मोहिमांमुळे लवकरच भारतीय माणूस चंद्रावर पोहोचेल. या अगोदरच आम्ही शिवशक्ती असे चंद्रावरील एका स्थानाचे नामकरण केले आहे. या सर्व वैज्ञानिक प्रगतीचा प्रत्येक भारतीयाला व अनिवारी भारतीयाला अभिमान वाटणे साहजिक आहे. भारत लवकरच जगातील तिसरी आर्थिक सत्ता बनत

सहा सामंजस्य करा

भारत आणि त्रिनिदाद दरम्यान महत्त्वपूर्ण सहा सामंजस्य करार झाले. या करारांमध्ये प्रामुख्याने औषध निर्मिती, जलद विकास, प्रभाव प्रकल्प, सांस्कृतिक देवाण-घेवाण, क्रीडा, प्रशिक्षण तसेच राजकीय प्रशिक्षण असे या कराराचे सहा महत्वाचे बिंदू आहेत. टी अँड टी देशातील तरुण वर्ग आणि महिलांना क्रियेटिव्ह प्रशिक्षण देण्यासाठी एक योजना पंतप्रधानांनी यावेळी मांडली आहे. जगात शांतता व स्थैर्य यासाठी संयुक्त राष्ट्र संघाच्या व्यवस्थेत सुधारणा होणे आवश्यक आहे. यावर दोन्ही नेत्यांचे एकमत झाले तसेच भविष्यकाळात जगाच्या कल्याणासाठी संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या तसेच वैश्विक व्यवस्थांच्या रचना व कार्यपद्धतीत सुधारणा झाल्या पाहिजेत, असा दोन्ही देशांचा आग्रह आहे. दोन्ही देशांनी संयुक्त राष्ट्राच्या सुरक्षा समितीत कायमस्वरूपी सदस्यांसाठी त्रिनिदाद आणि एकमेकांना पाठिंबा देण्याचे निश्चित झाले आहे. दोन्ही नेत्यांनी दृढतावादाचे समूळ उच्चाटन करण्यासाठी परस्पर सहकार्य आणि वचनबद्धतेवर विश्वास प्रकट केला, ही बाब उभय राष्ट्रांच्या शांतता, स्थैर्य व विकासासाठी एक मौलिक योगदान म्हटली पाहिजे.

आहे आणि गरिबीला आम्ही हलवू शकतो, दारिद्र्य आम्ही दूर करू शकतो, हे जगात आम्ही सिद्ध केले आहे.

भारताने २५ कोटी लोकांना दारिद्र्यरेषेबाहेर काढले आहे आणि जगासमोर एक नवा आदर्श निर्माण केला आहे, हे जागतिक बँकेच्या अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. भारत जगातील सर्वात महत्वाचा तिसरा स्टार्टअप देश म्हणून उदयास आला आहे आणि त्यामध्ये अर्धे स्टार्टअप महिला संचलित आहेत, ही विशेष बाब होय. भारताने कृत्रिम प्रज्ञा क्षेत्रात एक मिशन म्हणून काम सुरू केले आहे. सेमी कंडक्टर क्षेत्रात भारताने दमदार पाऊल टाकले आहे. आणि यूपीआयद्वारे डिजिटल पेमेंट करून आम्ही जगापुढे एक नवा आदर्श किंता प्रस्थापित केला आहे. कॅरिबियन क्षेत्रात यूपीआय सुविधा स्वीकारणारा त्रिनिदाद हा पहिला देश आहे, ही गोष्ट मुखावह आहे. भारत हा नव्या जगात संधीचा देश आहे...

विशेषतः आम्ही मॅन्युफॅचरिंग क्षेत्रात एक प्रभावी शक्ती म्हणून उदयास येत आहोत. जगामध्ये दुसऱ्या क्रमांकाचा स्मार्टफोन मोबाईल निर्मिती करणारा देश म्हणून भारताचे स्थान महत्वाचे आहे. आमच्या स्वतःच्या प्रगतीबरोबर जगाला स्थैर्य देण्याचा भारताचा प्रयत्न आहे. प्रत्येक त्रिनिदाद नागरिकांनी भारताला भेट द्यावी, आमच्या खेड्याला म्हणजे त्यांच्या जन्माची भेट द्यावी. आम्ही तुमचे नेहमी स्वागत करू. तुम्हाला एक कप चहा आणि फिलेची चुट्टा देऊ, अशा शब्दात पंतप्रधानांनी आपल्या भाषणाचा गोड शेवट केला.

जगण्याची ऊर्मी

तिबेटचे अध्यात्मिक नेते आणि बौद्ध धर्मगुरू दलाई लामा यांनी त्यांच्या नव्यादाच्या वाददिवसानिमित्त मनोगत व्यक्त करताना पुढची ३०-४० वर्षे लोकांची सेवा करण्याची इच्छा व्यक्त केली. लक्षात घ्या, जगात सर्वाधिक दीर्घायुषी व्यक्तींचे नाव जीन कॅलमॅंट होतं. त्या १२२ वर्षे आणि १६४ दिवस जगल्या होत्या. दलाई लामांनी व्यक्त केलेल्या भावनांचा विचार करता ९० आणि ४० म्हणजेच १३० वर्षे! ९० वय हाच मुळी माईलस्टोन आहे. अशात १३० वर्षे जगण्याची प्रकट इच्छा ही खरोखरच मोठी गोष्ट आहे. यामध्ये ना अहंकार आहे. ना बढाई, ना स्वतःची फसवणूक, ना लोभ, ना मृत्युविषयी भीती. यामागे आहे अद्वितीय आत्मविश्वास आणि नितांत श्रद्धा. आपल्यामध्ये ही जगण्याची ऊर्मी हलपत चालली आहे का?

उपवास, संतुलित आहार व सत्यंच पालन करीन. त्यासाठी त्यांनी मानसिक व आध्यात्मिक तयारीसुद्धा केली होती. पण सर्वात मोठा प्रश्न आहे तो म्हणजे, प्रत्यक्षात कितली जण १००-१२५ वर्षे तर दूरच, पण ९० वर्षांपुढेही जगण्याची इच्छा बाळगतात?

सामान्य माणूस आधीच रोजच्या राहत्याड्याने त्रस्त झालेला असतो. तो कसेतरी जीवन ओढत असतो, अशा परिस्थितीत कोण दीर्घ आयुष्याची इच्छा करेल? जर जीवन सुखद, समाधानी आणि उपयुक्त असेल तर माणूस कदाचित १०० वर्षे जगण्याची इच्छा बाळगेल.

पण आजूबाजूला कुटुंबात, नात्यात, शेजारी, समाजात 'क्युट्टा'ची अवस्था पाहून त्या अवस्थेत जाण्यास कोण इच्छुक असेल? आपल्याच माणसांत उपेक्षित, छिन्नकारलेले आणि एकटे पडलेले वृद्ध बघून कोणाला दीर्घायुष्याची प्रेरणा मिळेल? प्रत्येक दिवस संघर्षात जातो, प्रत्येक क्षण एक नवीन चिंता घेऊन येतो. भविष्याकडे पाहून चिंता आणि नैराश्य वाटतं, अशा वातावरणात उद्दिष्ट ठेवण्याची कशी? कधी रमणालयात जाण्याचा प्रसंग आला तर तेथील रुग्णांची, आजारांची अवस्था पाहून पायाखालची वाळू सरते. भय दाटून येते. जीवनबद्दल उत्साह निर्माण होण्याची शक्यताच संपून जाते.

म्हा दलाई लामा या सर्वांपेसून अनभिज्ञ राहिले का? नाही. दलाई लामा अद्वितीय आहेत, पण त्यांनाही बालपणीच घर-देश सोडायला लागला होता. तेव्हापासून ते निर्वासित जीवन जगत आहेत. असे असूनही कधी त्यांच्याकडून नकारात्मकतेची एवढी गोष्ट ऐकली का? प्रतिशोधाची भावना किंवा हिंसेची भाषा ऐकली का? नाही. केवळ शांती आणि सेवा याविषयीच ते आयुष्यभर बोलत राहिले. त्यांना दुःख नाहीत?

चिंता नाहीत? शेवटी तेही 'आपल्यासारखे माणूसच आहेत. पण त्यांनी एक विशिष्ट आध्यात्मिक शक्ती प्राप्त केली आहे. ते आजही सधेपणाने पारंपरिक तिबेटी जीवनशैली जगताना. डोंगरांच्या कुशीत, शांत आणि रम्य वातावरणात राहतात. त्यांचा देवावर अटूट विश्वास आहे. ते एक आध्यात्मिक ऊर्जा आहेत. ते प्रचलन देत नाहीत. बनावट, पोकेळ गोष्टी करत नाहीत. धार्मिक कर्मकांडाचा प्रचार करत नाहीत. ते केवळ एक आध्यात्मिक प्रकाशपुंज आहेत. कोणी म्हणेल, त्यांना खूप सुविधा आहेत. पण अशा सुविधा अनेकांना मिळालेल्या आहेत. काहींना तर पुढील सात पिढ्यांची काळजी करण्याची गरज नाही इतकी संपत्ती लाभली आहे. तरीही कोणी दलाई लामांसारखं बोलताना ऐकतय का?

दलाई लामांनी जे सांगितलं, जसं ते जगताना ते आपल्यासाठी शिकण्यासारखं आहे, प्रेरणा देण्यासारखं आहे, आत्मपरीक्षण करण्यासारखं आहे. ही कोणत्याही धर्माशी संबंधित गोष्ट नाही. दलाई लामांनी उघाटलेलं एकच वाक्य अनेक विचारांचे दरवाजे उघडतं. आपणही त्या दर्ज्याच्यात ढोकवून पाहूया.' कदाचित आपल्याला जीवनकाडे पाहण्याचा एक नवीन दृष्टिकोन सापडेल. हा दृष्टिकोनच आपल्याला जगण्याची खरी प्रेरणा देतो. प्रत्येक क्षण आनंदाने जगायचा उमेद देतो. आयुष्य दीर्घ आणि व्यापक बनण्याची प्रेरणा देतो. अशा जीवनाचा खरा अर्थ दडलेला आहे. आपण तो समजून घेणार आहोत का?

त

याला कोणतीही सीमा नसते. ना किमान, ना कमाल. जितके आयुष्य लाभते तो केवळ एक योगायोग असतो. जगदी विज्ञानालाही मानवी आयुष्याचं पूर्वानुमान अवलंबणाने सांगता आलेलं नाहीये. हे समजलं ठाऊक असूनसुद्धा आपण सर्वच जण रोजच्या आयुष्यात अरमरम मिळाल्यासारखे किंवा मृत्यूच्या भयाना केतल्या टोपलीत टाकून जगत असतो. कारण प्रत्येकाला खूप जगायचं असतं. पण मनातली ही भावना कधीच ओठोवर येत नाही. मी अमूक वर्षे जगणार आहे, अशा प्रकारे कोणीही उघडपणे सांगताना दिसत ना. पण मृत्यूची इच्छा जाहीर करण्याचे क्षण मात्र अनेकांच्या आयुष्यात बऱ्याच वेळा येतात.

अशा स्थितीत तिबेटचे अध्यात्मिक नेते आणि बौद्ध धर्मगुरू दलाई लामा यांनी त्यांच्या नव्यादाच्या वाददिवसानिमित्त एक अशी गोष्ट सांगितली की ती एक वेगळा दृष्टिकोन समोर आणणारी आहे. ती खूप काही विचार करायला भग्न पाडणारी आहे. दलाई लामा यांनी त्यांच्या ९० व्या वर्षपूर्वीनिमित्त स्पष्ट सांगितले की त्यांना पुढची ३०-४० वर्षे लोकांची सेवा करायची आहे. लक्षात घ्या, जगात सर्वाधिक दीर्घायुषी व्यक्तींचं नाव जीन कॅलमॅंट होतं. त्या १२२ वर्षे आणि १६४ दिवस जगल्या होत्या. दलाई लामांनी व्यक्त केलेल्या भावनांचा विचार करता ९० आणि ४० म्हणजेच १३० वर्षे! ९० वय हेच एक महत्वाचं टप्पड आहे. अशात १३० वर्षे जगण्याचं उद्दिष्ट त्याची प्रकट इच्छा ही खरोखरच मोठी गोष्ट आहे. यामध्ये ना अहंकार आहे. ना बढाई, ना स्वतःची फसवणूक, ना लोभ, ना मृत्युविषयी भीती. यामागे आहे अद्वितीय आत्मविश्वास आणि नितांत श्रद्धा.

जगात इतर अनेक आध्यात्मिक नेतेधर्मगुरू झाले, पण असे आत्मविश्वासपूर्ण कोणी व्यक्त केलं का? कधीच नाही. अनेक बाबा, प्रवचक, धर्मनेते दिसतील, पण त्यांच्या तोंडून इतकी दीर्घायुषी जगण्याची इच्छा ऐकण्याला मिळाली नाही. अशा परिस्थितीत दलाई लामांसारखा आत्मविश्वास अनेकांच्या मनात एक प्रश्न उग-स्थित करतो 'की आपण असा विचार का करत नाही? असे का आहे? कोणते अडथळे आहेत जे आपल्याला दलाई लामांसारखं आत्मविश्वासाने व्यक्त होण्यापासून थांबवतात? या प्रश्नाचे उत्तर प्रत्येकाचं वेगळं असू शकतं. पण काही बाबी निश्चित सामूहिक दृष्टिकोन देतात.

एक बाब आहे आपल्या सामाजिक, सांस्कृतिक आणि धार्मिक दृष्टिकोनाची. आपण कथ, मृत्यू यासारख्या गोष्टीवर मोकळेपणाने बोलण्यास टाळाटाळ करतो. यामागे एक भीती असते नजर लागण्याची. किंवा स्वतःच्या तोंडून काही बोलल्यामुळे अनिष्ट घडण्याची. मला कथ्याचे वर्षे जगायचं आहे, असें आपण म्हणालो तर लोक आपल्याला काय म्हणतील याची भीती असते. तसेच कुणाची नजर लागू नये, आयुष्य चांगलं चाललेलं असताना उगाचच बाधा येऊ नये, अशा प्रकारच्या अनेक शंकाकुशंका आपल्या मनात असतात.

महात्मा गांधी यांनी स्वतः १२० वर्षे जगण्याची इच्छा व्यक्त केली होती. त्यांनी अनेकदा म्हटलं होतं 'मला १२० वर्षे जगायचं आहे आणि त्यासाठी मी योग,

योगेश मिश्र

ज्येष्ठ पत्रकार-लेखक-विरलेषक

भारतासारख्या प्रचंड लोकसंख्या असलेल्या देशात डॉक्टरांची कमतरता ही कोणतीही नवी गोष्ट नाही. बहुतेक वेळा असे म्हटले जाते की देशाची लोकसंख्या इतकी मोठी आहे की, डॉक्टर कुठे पुरणार? पण ही समस्या केवळ लोकसंख्येमुळेच निर्माण झालेली नाही. आजचा युवक डॉक्टर होण्याच्या विचारानेच घाबरतो आहे. विशेषतः ज्या कुटुंबांमध्ये आधीप-रतून कोणीही डॉक्टर नाही, त्या घरांतील तरुण डॉक्टरांच्या दिशेने वाटचाल करायला धजावत नाहीत. हे चित्र केवळ वैयक्तिक नाही, तर एकूणच भारतातील आरोग्यव्यवस्थेवर खोल परिणाम करणारे आहे.

डॉक्टरांची विद्यमान स्थिती

एक उमर, शंभर बिमार ही म्हण भारतात अगदी तंतोतंत लागू होते. केंद्रीय आरोग्य मंत्र्यांनी २०२४ मध्ये लोकरसेमेट सादर केलेल्या माहितीनुसार, भारतात सरा-सरी ८३४ नागरिकांमध्ये १ डॉक्टर आहे. जागतिक आरोग्य संघटनेनुसार दर १००० लोकसंख्येमध्ये १ डॉक्टर असावा, असा निकष आहे. तांत्रिकदृष्ट्या भार-ताचे प्रमाण या निकषापेक्षा थोडेसे घाले आहे, पण वास्तव वेगळे सांगते. सरकारी रुग्णालयांमध्ये रुग्णांच्या लांबच लांब प्रतीक्षा यादी असून, अनेक ठिकाणी डॉक्टरच उपलब्ध नाहीत. खाजगी क्षेत्रातील डॉक्टरांमुळे हे प्रमाण चांगले दिसते, हे स्पष्ट आहे.

माध्यमिक शिक्षणानंतर डॉक्टर होण्यासाठी नीट परीक्षेत उत्तीर्ण होणे ही पहिली अडचण असते. ही परीक्षा अतिशय स्पर्धात्मक असते. उदाहरणार्थ, २०२५ मध्ये २२ लाखहून अधिक विद्यार्थ्यांनी नीट परीक्षा दिली, पण त्यातले १२ लाखहून कमी विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. उत्तीर्ण झाल्यानंतर ५.५ वर्षांचा एम्बीबीएस कोर्स, नंतर ३ वर्षांची पोस्ट गॅज्युएशन (एमडी/एमएस) आणि त्यानंतर सुरु स्पेशलायझेशन केल्यास आजखी २-३ वर्षांचा काळ लागतो. म्हणजे १२वी नंतर किम-ज १२ ते १४ वर्षांची सततची शिक्षणयात्रा. एवढ्या वर्षांच्या कालांतराही यशस्वी करिअर मिळेल की नाही, याची खात्री नाही. डॉक्टर झाल्यानंतर चांगली नोकरी मिळणेही सोपे नाही. सरकारी रुग्णालयांमध्ये काहीसे स्थैर्य असले तरी खाजगी रुग्णालयांमध्ये प्रारंभी कमी पगार, अपार श्रम आणि अस्-िधरता यांचा सामना करावा लागतो. स्वतःच क्लिनिक सुरु करण्यासाठी भांडवल, जागा, विश्वास आणि वेळ लागतो. अनेक वेळा प्रॅक्टिस टिकेल की नाही, याची शंका असते. त्यामुळे अनेक तरुण दुसऱ्या, अधिक फायदेशीर व लवकर स्थैर्य देणाऱ्या करिअरकडे वळताहे. ज्या कुटुंबात आधीपासून डॉक्टर आहेत, तेथील मुलांना डॉक्टरांची माहिती, मार्गदर्शन, प्रॅक्टिससाठी प्लॅटफॉर्म मिळतो. पण ज्यांच्या घरी कोणी डॉक्टर नाही, त्यांना ही वाट अधिक धूसर आणि कठीण वाटते. स्पर्धा, खर्च, काळ, व्यवस्थेतील अडचणी आणि सामाजिक पातळकाचा

डॉक्टरकीकडील ओढा आटतोय?

अभाव हे सगळे घटक मिळून डॉक्टरांना पेशाकडे वळणाऱ्या नव्या पिढीची संख्या कमी करत आहेत.

भारतामधून दरवर्षी सुमारे ७ टक्के डॉक्टर परद-ेशात स्थायिक होतात. विशेषतः अमेरिका, कॅनडा, युरोप आणि ऑस्ट्रेलिया येथे हे डॉक्टर जातात. यामागची कारणे स्पष्ट आहेत - तेथे अधिक वेतन मिळते, कामाचे वातावरण तुल्यने चांगलं असते. तसेच आरामदायक जीवनशैली आणि पेशा म्हणून डॉक्टरांना मिळणारा आदरही सुखावणारा असतो. सध्या ७० हजारांहून अधिक भारतीय डॉक्टर परदेशात कार्यरत आहेत.

याउलट दिल्लीतील एम्ससारख्या देशातील मानवत रुग्णालयांमध्ये ३६ ते ७६ तासांची सलग झुट्टी रेसिडंट डॉक्टराला करावी लागते. अनेक सरकारी व खासगी रुग्णालयांमध्ये हीच परिस्थिती आहे. श्रमणीय भागात तर आवश्यक साधनसामग्री, स्वच्छता आणि सुरक्षा यांचा अभाव आहे. डॉक्टरांवरील शारीरिक व मानसिक ताण इतका असतो की त्यातून बर्नआऊट होण्याची शक्यता वाढते. ऑनलाईनक्स इंडिया मॅगझीनच्या २०२४च्या अहवालानुसार तरुणांच्या करिअर परसंतीमध्ये डॉक्टरकी आता पाचव्या क्रमांकावर आहे. त्याआधी बॅंकिंग व आर्थिक सेवा, मॅनेजमेंट, इंजिनिअरिंग आणि डेटा सायन्स/कृत्रिम बुद्धिमत्ता यांचा क्रम लागतो. म्हणजेच आजची पिढी पारंपरिक पेशाऐवजी तांत्रिक व नवोपक्रमांशी संबंधात झुकत आहे.

भारतामध्ये सध्या ७०६ वैद्यकीय महाविद्यालये आहेत आणि एक लाखहून अधिक एम्बीबीएस प्रवेशक्षमता उप-लब्ध आहे. मागील दोन वर्षांत नवीन वैद्यकीय महाविद्यालयांची संख्या लक्षाधीसरील त्या वाढली आहे. जर सरकारकडून कामाचे स्वरूप सुसद्घ करण्यात आले, न्याय्य वेतन दिले गेले आणि तरुण डॉक्टरांना स्थैर्य मिळाले, तर भारतात डॉक्टरांची संख्या वाढू शकते आणि परदेशागमन कमी होऊ शकते.

ही शंका आरोग्यविषयक नाही, तर ती शिक्षणव्यवस्था, केंद्रांजलपना, सरकारी धोरणे आणि तरुणांच्या मनोवृत्तीशी निगडित आहे. डॉक्टरांना हा पेशा म्हणजे एक मिशन मानण्याची भावना आता हळूहळू कमी होत आहे. जर देशाला खऱ्या अर्थाने आरोग्यदृष्ट्याय सकल द्यायचे असेल, तर डॉक्टरांच्याशी संपूर्ण प्रक्रिया सुलभ, न्याय्य आणि सन्मानजनक बनवावी लागेल. त्यासाठी केवळ विद्यार्थ्यांनाच नव्हे, तर संपूर्ण व्यवस्थेलाच आत्मपरीक्षण करणे आवश्यक आहे.